

Iloisesti ja innokkaasti lukuvuoden haasteisiin

Sotungin lukion opinto-opas on tehty Sinulle. Tutustut sen sivuilla lukion henkilökuntaan, tiedät kenen puoleen voit kääntyä kysymyksissäsi. Näet kuinka lukuvuosi vierii ja miten päivittäiset rutiinit hoi-
tuvat. Sen sivuilla on lukiolaisen lukuvuoden kannalta kaikki tärkeä.

Uusi lukuvuosi aloitetaan Sotungin lukiossa iloisesti ja innokkaasti. Eikä ihme. Meillä on osaavat opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta. Perustyö tehdään taidolla, juhlat ja tapahtumat hoidetaan tyylillä. Sotungissa on monenlaista valtakunnallista huippuosaamista aina kemian taidoista liikunnan saavutuksiin. Täällä annetaan arvo erilaisuudelle ja tilaa persoonille.

Opiskelijoilta kysyttäessä Sotungin lukion parhain asia on “hyvä henki”. Se syntyy opiskelijoiden ja opettajien sekä henkilökunnan mutkattomasta ja rehdistä yhteistyöstä. Jokainen tarvitsee kokemuksia siitä, että on tärkeä ja arvostettu ihminen. Sitä voi ilmaista toiselle monella tavalla: antamalla hyvää palautetta, ilmaisemalla hyväksyntää ja kunnioittamalla toista. Sotungin “henki” vaatii kohtelemaan toisia niin kuin toivoisi itseään kohdeltavan.

Onnistunut lukio-opiskelu vaatii tavoitteellista ja määrätietoista työtä. Sen välittömänä palkintona on onnistumisesta koitua hyvä mieli ja laajempi ymmärrys. Mitä lujemman yleissivistyksen perustan lukioaikana saat sitä paremmin se kantaa myös tulevaisuudessa. Itseltä pitää vaatia, mutta itseä pitää myös kuunnella ja arvostaa. Suunnitelmallinen työ antaa lukuvuoden varrella aikaa myös levolle, ystäville ja harrastuksille - hyvälle elämälle.

Menestyksellistä lukuvuotta 2010-2011 toivottaen

Päivi Sillanpää, rehtori

Iloisesti ja innokkaasti lukuvuoden haasteisiin	1	Ruotsi – toinen kotimainen kieli, RU (A- tai B-kieli)	51
Kanslia.....	3	Saksan kieli (A2 tai B3 kieli).....	54
Ryhmänohjaajat	5	Venäjän kieli (A2), VE	56
Ryhmänohjaajan tehtävät	5	Venjä (B3-kieli), VEB	57
Oppilaskunta	7		
Opiskelun tuki	8	Luonnontieteet, matematiikka ja tietotekniikka	58
		Biologia, BI.....	58
Opettajakunta	12	Fysiikka, FY	60
Koulun muu henkilökunta.....	15	Kemia , KE	63
Sotungin lukiolaisen tietopankki	16	Maantiede, GE.....	64
Sotungin lukion tilat	18	Matematiikka – pitkä oppimäärä	66
Lukion tilat	20	Lyhyt matematiikka	69
Lukio-opiskelusta	22	MAOL:n kisoja	71
Lukion tuntijako	23	Tietotekniikka (AT).....	72
Sotungin lukion kurssivalintaohje	24		
Sotungin etälukio.....	27	Yksilö ja yhteisö	74
Sotungin etälukion kurssitarjotin	28	Elämäkatsomustieto, ET	74
Arviointiohjeet.....	29	Filosofia, FI	75
Lukiodiplomit.....	31	Historia, HI	76
Lukion oppimäärän arviointi	32	Psykologia, PS	78
		Uskonto, UE	80
Ylioppilastutkinto	33		
Tie ylioppilastutkintoon	33	Terveystieto, TE	82
Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin ...	33	Yhteiskuntaoppi, YH	83
Syksyn 2010 koepäivät	34	Taito- ja taideaineet	85
Kevään 2011 koepäivät.....	35	Kuvataide, KU	85
Ylioppilaskokeen arvostelu	37	Liikunta, LI.....	87
Ylioppilastutkintotodistus.....	37	Musiikki, MU.....	90
		Teatterikurssi, TES1	92
Sotungin lukion kurssitarjonta 2010-2011	38	Urheiluvalmennus, URS	92
		Urheilijan muistilista	94
Opinto-ohjaus	39	Projektukurssit lukuvuonna 2010-2011	96
Kielet	40	Jaksokalenterit ja lukujärjestykset	118
Äidinkieli ja kirjallisuus, ÄI	40	Poissaolokaavakkeet	129
Suomi toisena kielenä, S2	44		
Englanti, EN	45	Järjestyssäännöt takakannen sisäpuolella	
Espanja (B3-kieli), EAB3	48		
Latina, LA	49		
Italia	49		
Ranskan kieli (A-kieli), RAA	50	<i>Etukansi: Solurock '10</i>	
Ranskan kieli (B3-kieli), RAB	50	<i>Takakansi: Oppilaat-opettajat viestikisa</i>	

Sotungintie 19, 01200 VANTAA

Telefax 839 30073

www.sotunki.fi

Rehtori Päivi Sillanpää 09 839 30075
paivi.sillanpaa@vantaa.fi 040 510 2448

Apulaisrehtori Tuija Kae 09 839 30097
tuija.kae@vantaa.fi 050 5541 547

Koulusihteeri Anu Hämäläinen 09 839 30066
anu.hamalainen@vantaa.fi

Kanslia

Rehtorin tehtävänä on johtaa koulua. Siihen kuuluu mm. henkilöstö- ja taloushallinnointi, kodin ja koulun välinen yhteistyö sekä yhteistyö Vantaan kaupungin ja koulun kannalta muiden tärkeiden eri tahojen kanssa. Rehtori vastaa, että koulu on "opiskelijalle henkisesti ja fyysisesti turvallinen, oppimisen ja osallistumisen mahdollistava avoin ja myönteinen opiskeluympäristö". (Lukiolaki 2.luku 2§)

Rehtorin tehtävä on laaja eikä varmasti minään päivänä samanlainen. Voit tulla tapaamaan minua kaikissa opiskeluun tai omaan elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa. Olet tervetullut myös keskustelemaan siitä, miten yhdessä kehitämme kouluamme entistä paremmaksi.

Rehtori Päivi Sillanpää
09 839 30075, 040 510 2448 *paivi.sillanpaa@vantaa.fi*

Hei! Olen Anu Hämäläinen, Sotungin lukion koulusihteeri. Minut tavoittaa kansliasta parhaiten klo 8.30-15 välisenä aikana, voit lähettää myös sähköpostia. Kansliassa autamme Sinua esimerkiksi opiskelija-alennusten, lomakkeiden ja muiden kouluasioiden kanssa. Sähköisiä lomakkeita sekä tietoa kanslian palveluista saat osoitteesta www.sotunki.fi ja Fronter-oppimisympäristöstä. Seuraa myös Info -TV:tä sekä ruokavälitunnin jälkeen kuulutettavia ajankoh-
taisia tiedotuksia.

Koulusihteeri Anu Hämäläinen
puh. 09 839 30066, faksi 09 839 30073 *anu.hamalainen@vantaa.fi*

Olen Tuija Kae, Sotungin lukion apulaisrehtori, englannin kielen vanhempi lehtori ja kansainvälisten asioiden koordinaattori. Minun puoleeni voit kääntyä samoissa asioissa kuin rehtorinkin, erityisesti jos sinulla on kysymistä suorituksistasi, arvosanoista tai kurssitarjottimesta. Olen paikalla kansliassa silloin kun en ole oppitunneilla (yleensä luokassa 316). Voit lähettää minulle kysymyksiä tai palautetta myös sähköpostitse tuija.kae@vantaa.fi tai Wilman pikaviestinä.

Apulaisrehtori Tuija Kae

puh. 09 839 30097, 050 5541 547

tuija.kae@vantaa.fi

fax 09 839 30073

Olen Eija Immonen, lukion vararehtori sekä matematiikan ja fysiikan opettaja. Jos et tavoita rehtoria tai apulaisrehtoria, niin minä voin ehkä auttaa sinua. Minut tavoitat opettaja-huoneesta, luokasta (yleensä 324 tai 322), sähköpostilla tai puhelimitse.

Vararehtori Eija Immonen

puh: 040 7030547

eija.immonen@vantaa.fi

IT-tuki

Hei! Minut löydät yläaulan huoneesta 321. Ota yhteys minuun jos havaitset toimimattoman laitteen, käyttäjätunnuksesi ei toimi, haluat lainata koulumme digikameroita tai sinulla on muita tietoteknisiä ongelmia. Olen paikalla ilta-päivisin klo 13.00 eteenpäin ja torstaisin 8.30 lähtien. Tule käymään, soita tai laita viestiä sähköpostilla!

Ari Immonen

puh. 09 839 30337, 040 546 2757

ari.immonen@vantaa.fi

Ryhmänohjaajat

10a Jukka Karvinen	322
10b Kirsi Kukkola	312
10c Pasi Vilpas	315
10d Kaisa Vuolle	325
09a Merja Kaskela	318
09b Miika Karpin	311
09c Markus Masalin	314
09d Esa Partanen	313
08a Matti Jussila	317
08b Teija Havana	3110
08c Kirsi Karvonen	323
08d Taina Erling	332
07a-b Marianna Sydänmaanlakka	316
07c-d Jussi Turunen	316

Ryhmänohjaajan tehtävät

- opiskelijoiden perehdyttäminen koulun käytäntöihin ja koulu yhteisön jäseniksi
- ryhmäyttäminen, opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen
- tiedottaminen, opastaminen käytännön asioissa
- RO-tuntien suunnittelu ja pitäminen (RO-kokous jokaisen jakson lopussa)
- lukiosuunnitelman ja opintosuoritusten seuranta (todistukset, lukujärjestykset), motivointi, ongelmien ennaltaehkäisy
- poissaolojen seuranta, tarvittaessa yhteys kotiin
- kahdenkeskiset keskustelut opiskelijan kanssa
- yhteydenpito huoltajiin, vanhempainiltoihin osallistuminen
- 1-2 päivän loman myöntäminen

Urheiluvalmennus

Minä olen Esa Partanen. Toimin koulumme liikunnanopettajana, jalkapallovalmentajana ja urheiluvalmennuksen koordinaattorina. Vastaan kaikista urheiluvalmennuksen kursseihin, kurssimerkintöihin, harjoitteluun ja harjoittelupaikkoihin liittyvistä asioista yhdessä valmentajiemme kanssa. Urheiluvälineiden säilytystä tarvitseville annan 10 euron panttia vastaan avaimenhuoneeseen, jossa voit säilyttää urheiluvälineitäsi koulupäivän aikana.

Minun puoleeni voit kääntyä myös kaikissa muissa liikuntaan ja urheiluvalmennukseen liittyvissä asioissa. Urheiluvalmennuksen työhuone löytyy lukion kerroksesta atk-luokan vierestä.

Minut tavoittaa koululta työpäivinä ja puhelimella tai sähköpostilla muuna aikana

Puh: 0400 633 865, sähköposti: esa.partanen@vantaa.fi

Sampo Hulkkonen, tyttöjen jalkapallovalmennus
sampo@valtti.info, 044 2056270

Samu Kuitunen, jääkiekkovalmennus,
yleisryhmän valmennus
samu.kuitunen@kiekko-vantaa.fi, 044 2881026

Emma Malm, koripallovalmennus
emma.malm@ppsonera.net, 050 3693937

Sami Vidgren, salibandyvalmennus
sami.vidgren@ssv.fi, 050 5580887

Heikki Matikainen, pesäpallovalmennus
heikki.matikainen@vantaa.fi, 0400 454258

Ilkka Surakka, pesäpallovalmennus (ei kuvassa)
ilkka.surakka@vantaa.fi, 0500 560838

Heli Pohjanen, yleisurheiluvalmennus
heli.pohjanen@welho.com, 044 057 2000

Oppilaskunta

Oppilaskunta koostuu kaikista koulumme opiskelijoista. Opiskelijoilla on usein mielessään paljon asioita, joihin olisi heidän mielestään saatava muutos tai joissa on jotain valitettavaa. Näitä asioita varten on koulussamme oppilaskunnan hallitus, jonka kokouksissa asioihin mietitään ratkaisuja. Oppilaskunnan hallitus koostuu tavallisista opiskelijoista ja hallitukseen voi kuka tahansa liittyä. Hallituksen pääasiallisena tehtävänä on opiskelijoiden olojen parantaminen ja heitä vaivaavien asioiden saattaminen opettajien ja rehtorin tietoon. Mikäli sinua jokin asia askarruttaa, tuo se kenen tahansa hallituksen jäsenen tietoon, jolloin asiaa voidaan käsitellä kokouksissa. Opiskelijoiden tukena toimii kaksi ohjaavaa opettajaa, jotka toimivat myös linkkinä opiskelijoiden ja opettajakunnan välillä.

Hallitus kokoontuu yleensä noin kaksi kertaa kuukaudessa kokouksiin, jotka pidetään koulun jälkeen. Kokoukset ovat avoimia kaikille, niissä on useimmiten erittäin hauska ilmapiiri ja tarjolla on välipalaa. Kokouksissa käsitellään usein arkipäivän asioita, mutta joskus listalla on myös vakavampia aiheita. Hallitus ottaa osaa koulutyön suunnitteluun, kouluviihtyvyyden kehittämiseen ja järjestää useita juhlia vuoden aikana, kuten Kesä keskellä talvea –päivä.

Tietenkään hallituksessa mukana oleminen ei ole vain kokouksissa istumista. Hallituksen jäsenet pyrittävät koulumme kioskia, josta oppilaat voivat ostaa edullisesti esimerkiksi kahvia, jäätelöä, leipää, virvoitusjuomia, hedelmiä ja karamelleja. Hallitus järjestää myös illanviettoja jäsenilleen. Kaksi vuotta hallituksessa mukana olleet saavat kurssisuorituksen.

Oppilaskunnan hallituksen perustamiskokous, johon kaikki toiminnasta kiinnostuneet ovat tervetulleita, pidetään 16.11.2010 kello 15. Perustamiskokouksessa valitaan myös uudet vastuuhenkilöt.

Vuoden 2009-2010 hallituksen puheenjohtajana toimii Akseli Olin, varapuheenjohtajana Margareta Ronkainen ja assistenttina Antti Kalo. Ohjaavina opettajina toimivat Teija Havana (044-5813353) ja Markus Masalin (040 7684221). Jos sinulla on kysyttävää, ota rohkeasti yhteyttä!

Opiskelun **tuki**

Opiskelijan hyvinvointipalveluita koordinoi opiskelijahuoltoryhmä, johon kuuluvat rehtori, opinto-ohjaajat, terveydenhoitaja, erityisen tuen yhdysopettaja, kuraattori, lukiopsykologi sekä erityisopettaja. Koko henkilökunta pyrkii tukemaan opiskelijan hyvinvointia ja niin opiskelija kuin huoltaja voivat olla yhteydessä henkilökuntaamme. Seuraavassa esittelemme opiskelun erityisestä tuesta vastaavat henkilöt.

Opinto-ohjaajat

Me opinto-ohjaajat, Jussi Turunen ja Marianna Sydänmaanlakka, autamme sinua suunnittelemaan lukio-opintojasi, tekemään järkevän opintosuunnitelman ja miettimään myös lukion jälkeisiä tavoitteitasi. Myös vanhemmat voivat ottaa meihin yhteyttä nuoren opintoihin liittyvissä asioissa.

Olemme tavattavissa koulupäivien aikana.

jussi.turunen@vantaa.fi

puh. 040 7551481

Ryhmät 10C ja D, 09C ja D, 08C ja D, 07C-D

marianna.sydanmaanlakka@vantaa.fi

puh. 040 5266265

Ryhmät 10A ja B, 09A ja B, 08A ja B, 07A-B

Erityisopettaja

Hei, oppiminen on hauskaa ja palkitsevaa! Olen Arja Koponen, lukion erityisopettaja. Pidän Opi oppimaan -kursseja, joiden sisältönä on oman oppimistyylin tunnistaminen ja omien vahvuuksien löytäminen oppimisessa. Annan myös tarvittaessa yksilöllistä oppimisvalmennusta lukemisen, kirjoittamisen sekä vieraiden kielten oppimisen taidoissa. Teen yksilötestejä ja kirjoitan lukilausuntoja, jos opiskelija tarvitsee erityisjärjestelyjä tai anoo arvosanan korotusta lukivaikkeen vuoksi ylioppilaskirjoituksiin. Voit ottaa minuun yhteyttä missä tahansa oppimiseen liittyvässä pulmassa. Myös vanhemmat voivat viestittää suoraan minulle

opiskelijan oppimisen haasteissa.

Olen tavattavissa Ollilassa parillisten viikkojen maanantaisin, tiistaisin ja keskiviikkoisin. Parhaiten minut tavoittaa Wilman kautta, jota luen päivittäin.

arja.m.koponen@vantaa.fi puh. 050 3124486

Koulukuraattori

Olen Pirjo Suintiala ja toimin Sotungin lukion ja yläkoulun kuraattorina. Opiskelijat voivat tulla keskustelemaan kanssani koulunkäyntiin, kotiasioihin ja vapaa-aikaan liittyvistä kysymyksistä. Vanhemmat voivat myös ottaa yhteyttä kuraattoriin.

Olen tavattavissa työhuoneellani lukion kanslian vieressä koulupäivien aikana.

pirjo.suintiala@vantaa.fi
puh. 09 83930077

Erityisen tuen yhteysopettaja

Olen Taina Erling ja toimin lukion kuvataiteen lehtorina sekä erityisen tuen yhteysopettajana. Toimin yhteistyössä erityisopettaja Arja Koposen kanssa. Tehtäviini kuuluu mm. erityisen tuen suunnittelu ja lukiseulan pitäminen ja tarkistus lukion ykkösille. Minun puoleeni kannattaa kääntyä, jos opiskelijalla on lukio-opiskelussa vaikeaa tai hänellä on ollut yläkouluaikoina opiskeluvaikeuksia, erityisopetuspäätös tai lausunto erityisvaikeudesta.

taina.erling@vantaa.fi
puh. 040 7600637

Lukiopsykologi

Olen Anne Rätty, lukiopsykologi. Opiskelijat voivat tulla juttelemaan kanssani mieltään askarruttavista asioista, elämänsä kriisitilanteissa tai kokiessaan esim. jatkuvaa stressiä opiskelusta, koulu-uupumusta, masennusta, ahdistusta, esiintymisjännitystä tai paniikinomaisia oireita. Keskustelut ovat luottamuksellisia. Tarvittaessa ohjaan opiskelijan myös koulun ulkopuolisiin palveluihin. Myös vanhemmat voivat olla yhteydessä minuun nuorensa tilanteesta.

Olen tavattavissa Ollilassa torstaisin ja perjantaisin.

anne.raty@vantaa.fi
puh. 040 5964121

Terveydenhoitajat

Olen Tuija Vuorinen (kuvassa vasemmalla) ja toimin Sotungin yläkoulun ja lukion terveydenhoitajana. Tapaan lukion ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat terveystarkastuksen merkeissä.

Olen tavattavissa työhuoneellani lukiosiiven päädyssä koulupäivien aikana.

tuija.vuorinen@vantaa.fi puh. 040 5843910

Olen terveydenhoitaja Raija Lyytikäinen (kuvassa oikealla). Olen Sotungin lukiossa keskiviikkoisin. Teen terveystarkastuksia ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille. Muina päivinä olen Lumon lukiossa. Minut tavoittaa Wilma-viestillä, sähköpostilla sekä puhelimella kaikkina arkipäivinä.

Olen tavattavissa työhuoneellani Ollilassa keskiviikkoisin.

raija.lyytikainen@vantaa.fi puh. 050 3122149

Lukion aikainen opetuksen tuki ja erityisjärjestelyt ylioppilaskirjoituksissa

Kaikki ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat osallistuvat lukiseulaan. Lukiseulan tulosten perusteella tarjotaan tarvittaessa yksilöohjausta, Opi oppimaan -kursssia ja/tai tarkempaa lukiyksilötestiä. Yksilöohjausta voi saada, jos lukion aikana ilmenee haasteita oppimisessa (esim. luetun ymmärtäminen, vieraiden kielten opiskelu). Opi oppimaan -kursilla perehdytään oppimisen tehostamiseen ja keskitytään oman oppimistyylin löytämiseen.

Yksilötesti tehdään ensimmäisen vuosikurssin aikana. Jos sinulla todetaan yksilötestillä lukivaikeus, erityisopettajan kanssa laaditaan henkilökohtainen suunnitelma opiskelun erityisjärjestelyistä. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi lisäaikaa kokeissa, suullisia kuulusteluja tai tukiovetusta.

Opiskelija, jolla on todettu lukivaikeus, voi hakea ylioppilaskirjoituksiin arvosanan korotusta tai erityisjärjestelyjä. Jos lukihäiriö on keskivaikea tai vaikea, voit hakea yo-kirjoituksiin erityisjärjestelyjä. Näitä ovat mm. lisäaika kirjallisissa kokeissa tai pidennetyt tauot kuullunymmärtämiskokeessa. Jos lukivaikeus on lievä, voit anoa arvosanan korotusta.

Hakemus tehdään ylioppilastutkintolautakunnan lomakkeelle. Erityisopettaja Arja Koponen auttaa sinua lausuntojen hankkimisessa. Voit myös kysyä apua erityisen tuen yhdysopettaja Taina Erlingiltä. Lukilausunnon tulee olla laadittu ennen kuin ilmoittaudut ensimmäiseen yo-kokeeseen. Lausunto on tämän jälkeen voimassa, mutta muista jokaisen ilmoittautumisen yhteydessä mainita siitä ilmoittautumislomakkeessa. Tutkintotodistukseen ei tule merkitää luki-todistuksesta tai erityisjärjestelyistä.

Myös sairauden, vamman tai vaikean elämäntilanteen perusteella voi anoa erityisjärjestelyjä tai ne voidaan ottaa huomioon arvostelussa. Hakemus erityisjärjestelyistä tehdään myös kirjallisesti YTL:n laatimalle lomakkeelle silloin, kun ilmoittaudut ensimmäistä kertaa kirjoituksiin. Hakemukseen liitetään erikoislääkärin lausunto. Jos et ole hakenut erityisjärjestelyjä, YTL voi ottaa sairauden huomioon arvostelussa.

Terveydenhoitaja

- opiskelijan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen tukeminen
- terveystarkastusten suorittaminen
- yhteydenpito huoltajiin tarvittaessa

**Rehtori,
apulaisrehtori ja vararehtori**

- koulun johtaminen
- ylioppilaskirjoituksista vastaaminen
- yli 2 päivän loman myöntäminen

Apulaisrehtori ja vararehtori

- rehtorin sijaisena toimiminen

Erytisopettaja

- oppimisvaikeuksien kartoitus
- erityisjärjestelyjen suunnittelu
- oppimisvalmennus yksilöllisesti
- lukilausunnot yo-kirjoituksiin

Aineenopettaja

- oman aineen opiskeluun ja yo-kirjoituksiin liittyvä ohjaus
- opintojen etenemisen seuranta, yhteydenpito huoltajiin tarvittaessa
- oppimisvaikeuksissa auttaminen

Koulusihteeri

- opintotuki
- koulumatka-avustukset
- opiskelijakortti
- opiskelijatodistukset

Opiskelijahuoltoryhmä

- opiskelijan hyvinvointiin ja opiskeluongelmiin liittyvien asioiden käsittely sekä jatko-ohjaus
- ryhmään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaajat, terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori sekä tarvittaessa erityisopettaja, ryhmänohjaaja ja aineenopettaja

Psykologi

- tukitapaamiset
- tukitoimien tarjoaminen kriisitilanteissa
- erityisen tuen tarpeen kartoitukset ja tukitoimien arviointi koulussa

Kuraattori

- tuki koulunkäyntiin, kotiasioihin ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä

**Opiskelijaa
auttavat****Opinto-ohjaaja**

- lukio-opintojen, kurssivalintojen ja yo-suunnitelman ohjaus
- ammatinvalinnan ohjaus ja jatko-opinnot
- henkilökohtainen ohjaus
- yhteistyö erityisopettajan kanssa

Ryhmänohjaaja

- perehdyttäminen koulun käytäntöihin
- tiedottaminen ja opastaminen käytännön asioissa
- lukiosuunnitelman ja opintosuoritusten seuranta
- todistukset, lukujärjestykset
- kahdenkeskiset keskustelut
- yhteydenpito huoltajiin
- 1-2 päivän loman myöntäminen
- poissaolojen seuranta
- pitää ryhmänohjaustuokiot

Opettajakunta

Opettajainhuoneen puhelinnumero **09 839 30067**

Aine	aineen lyhenne	opettajan nimi sähköposti	opettajan puhelinnumero lyhenne	kotiin
ÄIDINKIELI	ÄI	Helin, Kirsi FM <i>kirsi.helin@vantaa.fi</i>	khe	050 590 8804
		Jäntti, Ulla FM <i>ulla.jantti@vantaa.fi</i>	jum	040 844 1289
	S2	Heikkilä, Heidi FM <i>heidi.heikkila@vantaa.fi</i>	hhh	050 337 1845
ENGLANTI	EN	Kae, Tuija FM <i>tuija.kae@vantaa.fi</i>	tjk	050 554 1547
		Kilpeläinen Riitta FM <i>riitta.kilpelainen@vantaa.fi</i>	rki	040 5964169
		Matikainen, Kirsi FM <i>kirsi.matikainen@vantaa.fi</i>	kim	050 313 2679
		Rytkönen, Heidi FM <i>heidi.p.rytkonen@vantaa.fi</i>	hry	040 534 5726
ESPANJA	EA	Kilpeläinen Riitta FM <i>riitta.kilpelainen@vantaa.fi</i>	rki	040 5964169
ITALIA, LATINA	IA, LA	Koski, Sami FM <i>sami.kosk@vantaa.fi</i>	ski	040 5600566
RUOTSI	RU	Hirvonen, Juha FM <i>juha.hirvonen@vantaa.fi</i>	jhh	050 324 0629
		Kaskela, Merja FM <i>merja.kaskela@vantaa.fi</i>	kmt	040 536 7571
		Rytkönen, Heidi FM <i>heidi.p.rytkonen@vantaa.fi</i>	hry	040 534 5726
SAKSA	SA	Hirvonen, Juha FM <i>juha.hirvonen@vantaa.fi</i>	jhh	050 324 0629
RANSKA	RA	Kaskela, Merja FM <i>merja.kaskela@vantaa.fi</i>	kmt	040 536 7571
VENÄJÄ	VE	Maija Koskimies <i>maija.koskimies@edu.hel.fi</i>		050 354 5809

Aine	aineen lyhenne	opettajan nimi sähköposti	opettajan puhelinnumero lyhenne	kotiin
MATEMATIIKKA	MAA, MAB	Immonen, Eija FM <i>eija.immonen@vantaa.fi</i>	ehi	040 703 0547
		Karpin, Miika FM <i>miika.karpin@vantaa.fi</i>	mik	050 341 7330
		Karvinen, Jukka FM <i>jukka.karvinen@vantaa.fi</i>	kjj	041 545 1889
		Karvonen, Kirsi <i>kirsi.karvonen@vantaa.fi</i>	kka1	040 5823052
FYSIKKA	FY	Immonen, Eija FM <i>eija.immonen@vantaa.fi</i>	ehi	040 703 0547
		Karvinen, Jukka FM <i>jukka.karvinen@vantaa.fi</i>	kjj	041 545 1889
KEMIA	KE	Karvonen, Kirsi <i>kirsi.karvonen@vantaa.fi</i>	kka1	040 5823052
MAANTIEDE	GE	Vilpas, Pasi FM <i>pasi.vilpas@vantaa.fi</i>	ptv	040 737 8574
BIOLOGIA	BI	Vilpas, Pasi FM <i>pasi.vilpas@vantaa.fi</i>	ptv	040 737 8574
HISTORIA, YHTEISKUNTAOPPI	HI YH	Jussila, Matti FM <i>matti.s.jussila@vantaa.fi</i>	msj	050 380 0383
		Sillanpää, Päivi FM <i>paivi.sillanpaa@vantaa.fi</i>	phs	09 325 7748
		Taipale, Jaakko <i>jaakko.taipale@vantaa.fi</i>		040 724 4301
EVLUT. USKONTO PSYKOLOGIA	UE PS	Havana, Teija TM <i>teija.havana@vantaa.fi</i>	tah	044-581 3353
		Masalin, Markus TM <i>markus.masalin@vantaa.fi</i>	mjm	040 768 4221
FILOSOFIA	FI	Masalin, Markus TM <i>markus.masalin@vantaa.fi</i>	mjm	040 768 4221
ORT. USKONTO	UO	Alava, Jukka TM <i>jukka.alava@vantaa.fi</i>	jpa	0400 737 466
ELÄMÄNKATSOMUS	ET	Masalin, Markus TM <i>markus.masalin@vantaa.fi</i>	mjm	040 768 4221

Aine	aineen lyhenne	opettajan nimi sähköposti	opettajan puhelinnumero lyhenne	kotiin
KUVATAIDE	KU	Erling, Taina TaM <i>taina.erling@vantaa.fi</i>	tke	040 760 0637
MUSIIKKI	MU	Vuolle, Kaisa MuM <i>kaisa.vuolle@vantaa.fi</i>	kav	040 5070065
TIETOJENKÄSITTELY ATS		Karpin, Miika FM <i>miika.karpin@vantaa.fi</i>	mik	050 341 7330
LIIKUNTA	LI	Kukkola, Kirsi LitM <i>kirsi.kukkola@vantaa.fi</i> Partanen, Esa KM <i>esa.partanen@vantaa.fi</i>	khk emp	040 843 3142 0400 633 865
TERVEYSTIETO	TE	Kukkola, Kirsi LitM <i>kirsi.kukkola@vantaa.fi</i>	khk	040 843 3142
OPINTO-OHJAUS OP		Sydänmaanlakka, Marianna VTM <i>marianna.sydanmaanlakka@vantaa.fi</i> Turunen, Jussi KM <i>jussi.turunen@vantaa.fi</i>	msl jTu1	09 839 30079 040 526 6265 040 7551481
URHEILUVALMENNUS				
JALKAPALLO	URH	Hulkkonen, Sampo Partanen, Esa KM	emp	044 205 6270 0400 633 865
JÄÄKIEKKO	URH	Kuitunen, Samu, valmentaja		044 288 1026
KORIPALLO	URH	Malm, Emma		050 369 3937
SALIBANDY	URH	Vidgren, Sami		050 558 0887
PESÄPALLO	URH	Matikainen, Heikki Surakka, Ilkka		0400 454 258 0500 560838
YLEISURHEILU	URH	Pohjanen, Heli		044 057 2000
TEATTERIKURSSI TEA		Helin, Kirsi Masalin, Markus		

Koulun muu henkilökunta

Tehtävä	nimi sähköposti	puhelinnumero
IT-tukihenkilö	Ari Immonen <i>ari.immonen@vantaa.fi</i>	09 839 30337 040 546 2757
Erityisopettaja	Arja Koponen <i>arja.m.koponen@vantaa.fi</i>	050 312 4486
Kuraattori	Pirjo Suittala <i>pirjo.suittala@vantaa.fi</i>	09 8393 0077
Koulupsykologi	Anne Rätty <i>anne.ratty@vantaa.fi</i>	040 5964121
Terveystenhoitaja	Tuija Vuorinen <i>tuija.vuorinen@vantaa.fi</i> Raija Lyytikäinen <i>raija.lyytikainen@vantaa.fi</i>	09 839 30040 040 584 3910 050 3122149
Hammaslääkäri	Karin Nykänen	keskitetty ajanvaraus:
Hammashoitaja	Sirpa Dahlman	09 839 23805
Suhygienisti	Mirja Haakana-Siltala	
Kouluruokailu		
Ruokapalvelupäällikkö	Anu Torkkeli	09 839 30069
Kokki	Anne Loikkanen	
Ruokapalvelun työntekijät	Nina Liimatainen, Santtu Pykäläinen Tiina Roikonen	
Kouluisäntä	Seppo Onkamo	09 839 30064 044 502 2424
Laitoshuoltajat	Rauni Laakkonen Merja Mäkinen Arja Yliperttula	09 839 30064

Sotungin lukiolaisen tietopankki

Hammashuolto

Alle 18-vuotiaille hammashoito on maksutonta. Lukiolaiset kutsutaan toisella vuosikurssilla hammashoitoon, mutta ajan voi varata myös itse hammashoitoa tarvitessaan. 18 vuotta täyttäneeltä peritään asetuksella säädetyt maksut. 15 vuotta täyttäneiltä peritään 27 euroa käyttämättä ja perumatta jätetystä aikavarauksesta. Hammashoitola on avoinna ma-to klo 8.00-15.00 ja pe klo 8.00-13.00. Maanantaisin ja perjantaisin hoitolassa on paikalla suuhygienisti. Ajanvaraus ma-to klo 7:30-15, pe ja aattona klo 7.30-14 p. 09 839 23805.

Kaappi

Kaapin avaimen saa oppilaskunnan kioskista 10 euron hintaan. Rahan saa takaisin, kun palauttaa avaimen.

Kaupunkikortti

Välipalan maksamiseen käytetään kaupunkikorttia, jonka voi ostaa yhteispalvelupisteistä. Välipalatuotteita ladataan kortille 10 kappaleen sarjoina. Välipalan maksaminen käy kätevästi, kun kortille ladataan samalla kertaa vähintään yksi 10 kappaleen sarja sekä 0,50 euron että 1,50 euron tuotteita. Yhteensä siis $5 \text{ €} + 15 \text{ €} = 20 \text{ €}$. Ostaja maksaa kortista lisäksi panttina 7 €, jonka saa takaisin, kun palauttaa ehjän kortin yhteispalvelupisteeseen. Kortille voi ladata myös uimahallin sarjalippuja. Lisätietoja yhteispalvelupisteistä.

Koulusta eroaminen

Eroamisesta on keskusteltava ennakkoon opinto-ohjaajan ja ehdottomasti rehtorin kanssa. Lisäksi eroaminen edellyttää kirjallista ilmoitusta, jonka allekirjoittaa huoltaja tai täysi-ikäinen oppilas itse.

Opiskelijakortit ja alennukset

Koulun oma kortti

Koululta saat tarvitessasi valokuvallisen opiskelijakortin, jolla saa alennusta esim. uimahalleista. Kortti on samalla todistus oppilaana olosta. Tämä kortti ei kuitenkaan käy julkisiin kulkuneuvoihin. Ota passikuva mukaan ja tule hakemaan kortti kansliasta. Kortti leimataan vuosittain kansliassa.

Lukiolaisten liiton kortti

Maksullisen lukiolaiskortin saat liittymällä Lukiolaisten liiton jäseneksi. Liittymislomakkeen ja tietoa liitosta saat osoitteesta www.lukio.fi. Lomakkeita löytyy myös kansliasta. Tätä korttia varten et tarvitse kanslian varmennusta. Lukiolaiskortti korvaa myös VR:n ja matkahuollon opiskelijakortin.

Opiskelija-alennukset matkakorttiin

17 vuotta täytettyään lukiolainen saa alennusta matkakorttiin. Lukion kanslian ulkopuolella lokerikossa on alennuslippuhakemuksia. Täytä hakemus ja tule hakemaan kansliasta siihen hyväksyntä. Täytetyn alennuslippuhakemuksen ja henkilöllisyystodistuksen kanssa saat matkakorttiisi alennusoikeuden lukuvuodeksi kerrallaan YTV:n pääkaupunkiseudun palvelupisteistä.

VR:n ja Matkahuollon yhteinen opiskelijakortti

VR:n ja Matkahuollon yhteisellä opiskelijakortilla saat alennuksen sekä juna- että bussiliikenteessä. Yhteisiä opiskelijakortteja saat VR:n lipunmyynneistä ja Matkahuollon toimipaikoista. Kortti on maksuton, mutta tarvitset korttiin kuuden euron hintaisen, voimassaoloa osoittavan lukukausi- tai lukuvuositarran. Opiskelijakorttia tai lukuvuositarraa varten tarvittavan todistuksen saat kansliasta. Todistukseen tarvitset aina oppilaitoksen varmennuksen. Ensimmäistä opiskelijakorttia varten tarvitset yhden passikuvan ja henkilöllisyystodistuksen. Lisätietoja esim. VR:n nettisivuilta.

Opiskeluvälineet

Opiskelijalla tulee olla koulussa tarvittavat välineet, jotka lukiolainen itse kustantaa. Koululla on kannettavia tietokoneita, joita lukiolainen voi lainata. Myös videokameraa, kasettinauhuria, digitaalikameraa, valokuvauskameraa ja joitakin urheiluvälineitä voi saada lainaksi varausta vastaan. Koululla on laminointilaite, jolla voi laminoida muovikannet tutkielmiin. Opiskelijalla tulee olla oppikirja kurssin alkaessa!

Tapaturmat

Tapaturman sattuessa koulussa tai koulumatkalla on otettava heti yhteys opettajaan, terveydenhoitajaan, kansliaan tai kouluisäntään. Koulu vastaa oppilaan hoitoon saattamisesta. Koulu järjestää tarvittaessa saattajan ja/tai kuljetuksen. Tarvittavia korvaushakemuksia saa terveydenhoitajalta. Jokaisesta tapaturmasta on täytettävä lomake. Koulutapaturman hoidossa pitää käyttää kaupungin omien terveyskeskusten palveluja. Mikäli huoltaja haluaa käyttää yksityisiä terveyspalveluja, kaupunki ei korvaa niistä aiheutuneita kustannuksia.

Terveydenhoito

Terveydenhoitaja Tuija Vuorinen on tavattavissa koulupäivinä klo 8-15. p. 09 839 30040 tai 040 584 3910.

Terveydenhoitaja Raija Lyytikäinen on tavattavissa Ollilassa keskiviikkoisin, p. 050 312 2149

Tukea opiskeluun

Koulumatkatuki

Koulumatkatukea voi saada Kelalta, jos päivittäisten koulumatkojen kustannukset ovat yli 54 euroa kuukaudessa ja yhdensuuntainen kotoa kouluun on vähintään 10 kilometriä. Lisätietoja Kelasta.

Opintotuki

Saadakseen valtion opintotukea opiskelun on oltava päätoimista ja opiskelijalla taloudellisen tuen tarve. Opiskelu on päätoimista, jos opiskelija suorittaa vähintään 10 kurssia lukukaudessa tai osallistuu vähintään kahteen yo-kokeeseen lukukauden aikana. Tarkemmat tiedot löytyvät Kelan sivuilta www.kela.fi tai opintotukiesitteistä, joihin voi tutustua kansliassa.

Sotungin lukion **tilat**

Atk-luokka

Lukion tietotekniikkaluokka on opiskelijoiden vapaassa käytössä silloin, kun luokassa ei ole muuta opetusta. Lisäksi koulussa on runsaasti tietokoneita sijoitettuna luokkiin ja nettikahvilaan. Laitteet on tarkoitettu tiedonhankintaan ja koulutöiden työstämiseen. Ohjelmien asennus ja pelaaaminen on ehdottomasti kielletty. Tilojen käyttäjien on huolehdittava siitä, että laitteet pidetään hyvässä kunnossa ja mahdollisista toimintahäiriöistä ilmoitetaan välittömästi opettajalle.

Kirjasto ja auditorio

Kirjasto ja auditorio on opiskelijoiden käytössä klo 9.00- 14.30. Kirjastoon tulee yli 20 koti- ja ulkomaista sanoma -ja aikakauslehteä. Kirjastossa on runsas valikoima kaunokirjallisuutta ja tietokirjoja. Kirjastonhoitajana toimii Teija Lemberg, puh. 839 30888, teija.lemberg@vantaa.fi

Kirjaston yhteydessä on koulun auditorio, jossa voidaan järjestää luentoja tai muita tapahtumia.

Kuntosali

Koulumme kuntosali on avoinna 7.30 – 20.00. Kuntosali on lukiolaisten käytössä aina, kun se on

vapaa. Liikunnanopettajat, kouluisäntä tai iltavah-timestari aukaisee ovet. Parillisina viikkoina on lukion ja parittomina viikkoina yläkoulun liikunta-ryhmien ”etukäyttöoikeus” saliin. Kuntosalin ollessa liikunta- tai valmennuskäytössä sinne saa tulla vain opettajien tai valmentajien luvalla.

Liikuntasali

Koulumme liikuntasali on lukion ja yläkoulun käytössä klo 8.00-17.00 vuoroviikoin. Syyslukukaudella lukiolla on salivuoro parillisilla viikoilla, keväällä parittomilla. Ylioppilaskirjoitusten aikana sali ei ole liikuntakäytössä. Opiskelijat voivat käyttää liikuntasalia opetustuntien jälkeen klo 17.00 asti, mikäli salissa on vapaata.

Musiikkiluokka ja bänditila

Musiikkiluokassa (lk 321) ja bänditilassa saa harjoitella välituntisin ja koulun jälkeen musiikinopettajan luvalla. Bänditilaan jaetaan vuoroja syys- ja lukukauden alussa. Jokaisen harjoittelijan on tuotava musiikinopettajalle huoltajan allekirjoittama lupalappu, nimilista bändin jäsenistä, valokuva bändikorttia varten sekä panttimaksu (20 €), jonka saa takaisin vuorojen loputtua. Bändi on vastuussa harjoituksen aikana tapahtuvista vahingoista.

Ollila

Sotungin lukion hyvinvointipalvelut löytyvät koulurakennuksen vieressä olevasta rivitalosta, jonka päädyssä on lukion käyttöön saneerattu Ollila. Koulupsykologin, toisen terveydenhoitajan ja erityisopettajan vastaanotot sijaitsevat siellä. Ollilassa on myös opettajien työtila ja pieni kokous-tila, missä voidaan järjestää esimerkiksi kielten YO-kuuntelukokeita.

Ruokala

Keittiömme on itsevalmistuskeittiö. Se valmistaa ruokaa myös koulumme ulkopuolelle, kouluihin ja päiväkoteihin.

Ruokailuvuoro on lukiolaisilla päivittäin klo 11.25 - 12.10. Ensimmäisen kolmen jakson aikana lukion ensimmäisellä vuosikurssilla opiskelevat tulevat syömään vasta 11.40.

Koeviikolla ruokailu on poikkeuksellisesti klo 11.15 - 12.30.

Välipalaa voi ostaa ma-pe klo 13.30-14.10 Vantaan kaupunkikortilla.

Erikoisruokavaliosta ja kasvisruokavaliosta täytetään lomake, jonka saa terveydenhoitajalta.

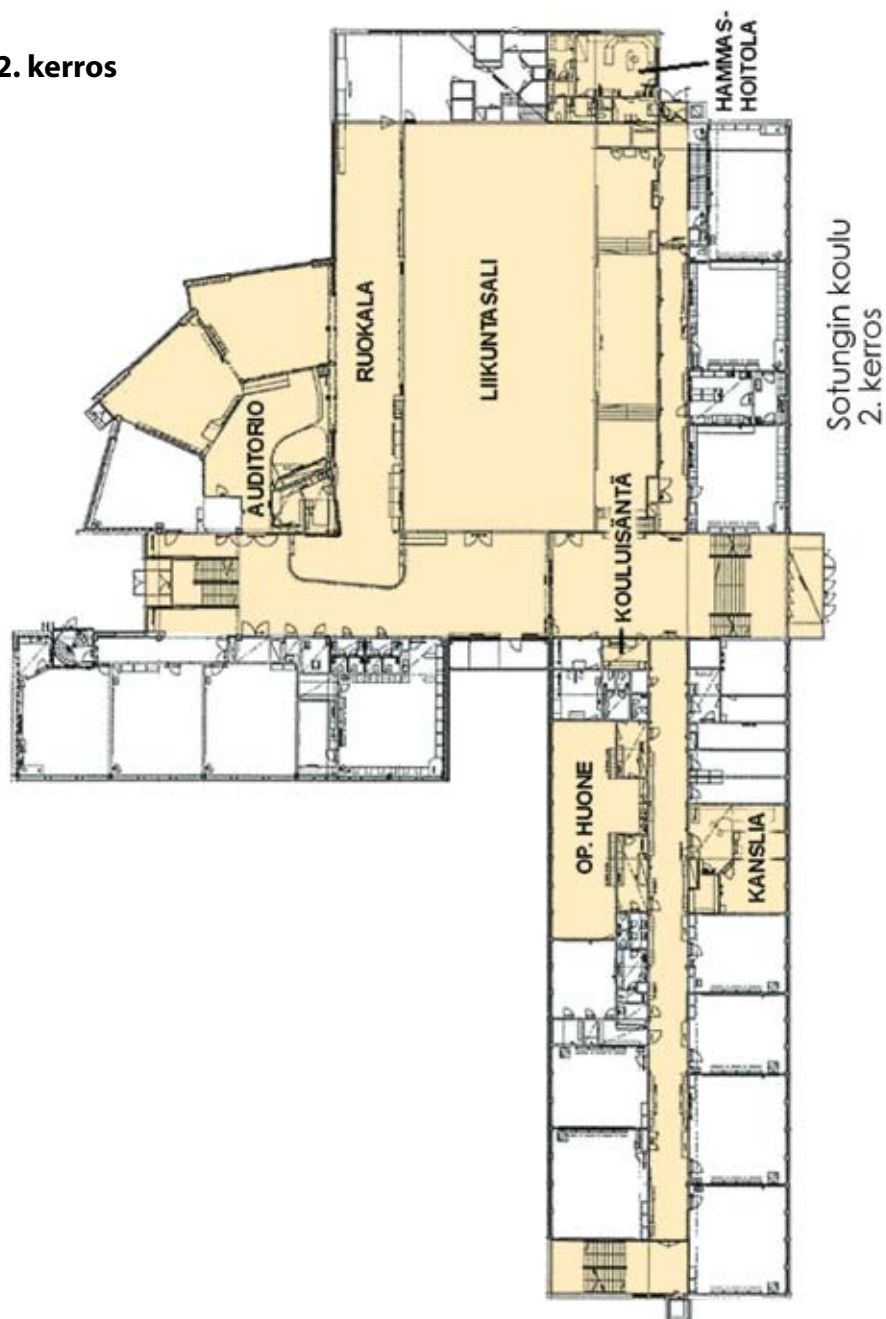
Täytetty lomake palautetaan terveydenhoitajalle.

Ruokalista on aulan ilmoitustaululla, ruokalassa ja info-tv:ssä.

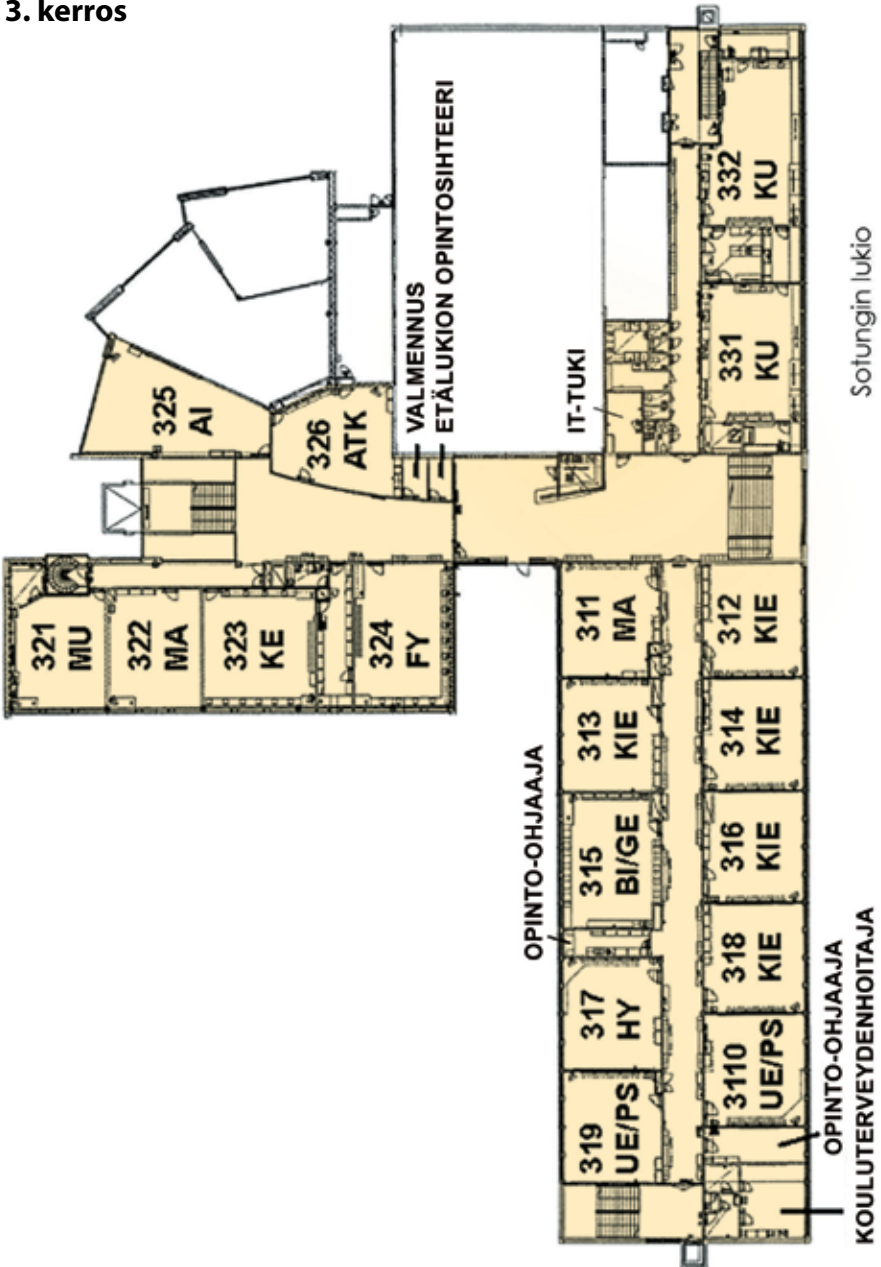
Ruokaa saa santsata! Muistathan hyvät käytöstavat ruokaillessa.

Lukion tilat

2. kerros

3. kerros

Lukio-opiskelusta

Lukion oppimäärä

Lukion oppimäärä käsittää vähintään 75 kurssia. Kursseja on kolmen tyyppisiä: pakollisia, syventäviä ja soveltavia kursseja. Saavutat lukion oppimäärän suorittamalla

- pakollisia kursseja matematiikan oppimäärän laajuudesta riippuen 47 tai 51,
- syventäviä kursseja vähintään 10 sekä
- soveltavia kursseja sen verran, että sinulla on vähintään 75 kurssia

Opinto-ohjelmaasi sisältyy pakollisina opintoina yksi vieras kieli (yleensä englanti) ja toinen kotimainen kieli (eli ruotsi). Englantia opiskellaan Sotungissa laajan eli A-tason mukaan, ruotsista voit valita ns. keskipitkän (B-ruotsi) tai pitkän oppimäärän (A-ruotsi). Jos et ole peruskoulussa opiskellut ruotsin kieltä, voit anoa rehtorilta vapautuksen sen opiskelusta myös lukiossa.

Matematiikasta valitaan joko lyhyt tai pitkä oppimäärä. Uskonto ja elämäntietomustieto ovat vaihtoehtoisia kirkkoon kuulumattomille. Jos kuulut kirkkoon, et voi valita elämäntietomustietoa. Taideaineita suoritat sekä musiikissa että kuvataiteessa vähintään yhden pakollisen kurssin. Kolmannen pakollisen taidekurssin valitset jommastakummasta oppiaineesta.

Luokaton ja jaksomuotoinen lukio

Lukio on mitoitettu kolmen vuoden täysipäiväistä opiskelua varten, mutta luokattomuus mahdollistaa opintojen nopeuttamisen tai hidastamisen niin, että opiskeluajaksi muodostuu 2,5 – 4 vuotta. Tavallisin suoritusvauhti on kolme vuotta, jolloin vuosittain suoritat kursseja:

- ensimmäisenä vuonna 30 (6 kurssia/jakso)
- toisena vuonna 30 (6 kurssia/jakso)
- kolmantena vuonna 15 (5 kurssia/jakso, opiskelua jaksoissa 1-3)

Opon kanssa voit laatia 3,5 - 4 vuoden opintosuunnitelman aikaa vievän harrastuksen, erityisen laajan opinto-ohjelman tai kurssisuoritusten uusimisen takia. Jokaisessa jaksossa on kuitenkin opiskeltava vähintään neljä (4) kurssia, jotta pysyt neljän vuoden tahdissa ja olet oikeutettu opintotukeen.

Sinä Sotungin lukion uusi opiskelija:

Saat 1. jakson lukujärjestyksen esittämiäsi toiveiden perusteella valmiiksi laadittuna. Loppuvuoden lukujärjestys laaditaan yhdessä opinto-ohjaajan kanssa ensimmäisen jakson opinto-ohjauksen tunneilla. Laadit ensimmäisen jakson aikana myös alustavan koko lukion suorittamista koskevan opintosuunnitelman. Ryhmänohjaajasi ja opinto-ohjaaja seuraavat opintojesi etenemistä. Heiltä saat myös apua, jos haluat keskustella opinnoistasi.

Lukion tuntijako

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset kurssit	Syventävät valtakunnalliset kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3
Kielet		
- perusop. vlk. 1-6 alkava kieli (A-kieli)	6	2
- perusop. vlk. 7-9 alkava kieli (B-kieli)	5	2
- muut kielet		8
Matematiikka		
- lyhyt oppimäärä	6	2
- pitkä oppimäärä	10	3
Reaaliaineet		
- Biologia	2	3
- Maantiede	2	2
- Fysiikka	1	7
- Kemia	1	4
- Uskonto/elämäkatsomustieto	3	2
- Filosofia	1	3
- Psykologia	1	4
- Historia	4	2
- Yhteiskuntaoppi	2	2
- Terveystieto	1	2
Taito- ja taideaineet yht.	5	
- Liikunta	2	3
- Musiikki	1-2	3
- Kuvataide	1-2	3
Opinto-ohjaus	1	1
Pakolliset kurssit	47/ 51	
Syventävät kurssit vähintään		10

Sotungin lukion kurssivalintaohje

			1. opiskeluvuosi	2. opiskeluvuosi	3. opiskeluvuosi	Milloin vain
PAKOLLISET	SYVENTÄVÄT	SOVELTAVAT				
AINE	LYH	YO ajankohta				
Äidinkieli ja kirjallisuus	AI	3 keväät	1 2 3 7 13	4 5 7 10	6 8 9 10	11,12, 14, 15, 16
Suomi 2.kielenä	S2	3 keväät	1 ja yksi muu	kaksi kurssia	yksi kurssi + 6	
A-kieli	Englanti	ENA	1 2 3	4 5 6		
	Englanti	ENA	3 syysy	5 6 7 8 14	9 14	
	Englanti	ENA	3 keväät	1 2 3	7 8 9 14	
	Saksa	SAA	(3 keväät)	1 2 3	4 5 6	7 8 10
	Ruotsi	RUA	(3 keväät)	1 2 3	4 5 6 11	7 8 9 10
A2-kieli	Venäjä	VE	kaksi kurssia	kaksi kurssia	kaksi kurssia	
B1-kieli	Ruotsi	RUB	1 2 3	4 5 11		
	Ruotsi	RUB	3 syysy	1 2 3	4 5 6 11	7 9 10
	Ruotsi	RUB	3 keväät	1 2 3	4 5 11	6 7 9 10
B3-kieli	Saksa	SAB3	3 keväät	1 2 3	4 5 6	7 8 10
	Ranska	RAB3	3 keväät	1 2 3	4 5 6	7 8
	Espanja	EAB3	3 keväät	1 2 3	4 5 6	7 8 10
	Venäjä	VEB3	3 keväät	1 2 3	4 5 6	7 8
	Italia	IAB3	1	2		
Matematiikka	Pitkä	MAA	3 keväät	1 2 3 4 11	5 6 7 8 12 15	9 10 13 16
	Lyhyt	MAB	1 2 3	4 5 6		
	Lyhyt	MAB	3 syysy	1 2 3	4 5 6 7	8 10
	Lyhyt	MAB	3 keväät	1 2 3	4 5 7	6 8 10
Reaaliaineet	Biologia	BI	1	2		
	Biologia	BI	3 keväät	1 2	3 4	5 10
	Maantiede	GE	1	2		
	Maantiede	GE	3 syysy	1 2	3 4	10
	Fysiikka	FY	1			
	Fysiikka	FY	3 keväät	1 2 3	4 5 6	7 8 9
	Kemia	KE	1			
	Kemia	KE	2 keväät	1 2	3 4 5 6	
	Kemia	KE	3 keväät	1 2	3 4	5 6
	Uskonto	UE/UO	1	2	3	
	Uskonto	UE/UO	3 syysy	1 4	2 3 5 6	8
	Uskonto	UE/UO	3 keväät	1 4	2 5 6	3 8
	Elämäkats.t.	ET	1	2	3	
	ET	ET	3 keväät	1	2 4	3 5 6
	Filosofia	FI	1			
	Filosofia	FI	3 syysy	1 2	3 4	6
	Filosofia	FI	3 keväät	1	2 3	4 6
	Psykologia		1			
	Psykologia	PS	3 keväät	1 2	3 4 6 7	5 10
	Historia	HI	1 2		3 4	(4)
	Historia	HI	3 keväät	1 2	3 4 5	6 7 11
	Yhteiskuntaopp	YH	1	2		
	Yhteiskuntaoppi	YH	2 keväät	1	2 3 4 11	
	Yhteiskuntaoppi	YH	3 syysy	1	2 3 4	11
	Terveystieto	TE	1			
	Terveystieto	TE	2 keväät	1	2 3 4	
	Terveystieto	TE	3 syysy	1	2 3	4
Taito- ja taideaineet	Kuvataide	KU	1	2	6	3 4 5 7 8 9 11
	Musiikki	MU	1	2		4 5 6 6 8 10
	Lilukunta	LI	1	2 21	7	3-, 22
	Urheiluvalm.	URS	1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13	
	Teatteri	TES	1	2		
Opinto-ohjaus	Tietotekniikka	OP	OP11	OP12	OP13	2
	Tietotekniikka	ATS	1 7	1 7	1 7	
Vuosittainen suositus:	3 vuotta	30-33		30-33	15-18	min 75
	3,5 vuotta	24-25		24-25	23-25	4 vuosi: 3-5 kurssia
	4 vuotta	20-22		20-22	20-22	4 vuosi: 12-15 kurssia

Poissaolot

Poissaolot opitunneilta heikentävät oppimista. Sairaana on kuitenkin levättävä ja toipumiselle annettava aikaa. Opettaja, opiskelija ja tarvittaessa rehtori arvioivat viimeistään neljän poissaolokerran jälkeen millaisin mahdollisin tehtävin kurssin asiat voi saavuttaa ja onko kurssin jatkaminen opintojen onnistumisen kannalta enää järkevää ja mahdollista.

Poissaolosta on heti ensimmäisenä päivänä ilmoitettava omalle ryhmänohjaajalle mieluiten sähköisesti. Alle 18- vuotiailla opiskelijoilla pitää olla vanhempien allekirjoitus kurssin opettajalle välittömästi poissaolon jälkeen. Huoltaja voi merkitä poissaolon selvitetynsi myös suoraan Wilmaan.

Urheilun tai muun harrastuksen edustustehtäviin haetaan etukäteen ajoissa lupaa joko ryhmänohjaajalta (enintään kaksi päivää) tai pidemmissä lomissa rehtorilta. Loma-anomus on saatavissa lukiomme kotisivuilta nettikansliasta.

Mahdolliset henkilökohtaiset lomat anotaan myös rehtorilta etukäteen loma-anomuksella. Kouluaikana tapahtuviin risteilyihin Sotungin lukion opettajakunta suhtautuu kuitenkin erittäin kielteisesti, eikä niihin myönnetä luvallista lomaa.

Kutsunnat

Sotilasläänin komentajan kanssa on sovittu seuraavanlaisesta menettelystä:

Opiskelija osallistuu koeviikon kokeisiin. Jos kutsuntapäivä osuu koepäivään, opiskelija menee kutsuntoihin omaa kutsuntapäivää lähinnä olevana edellisenä kutsuntapäivänä. Näin siis menetellään ensisijaisesti. Ellei tämä ole mahdollista, niin sitten oman kutsuntapäivän jälkeen mahdollisimman pian. Mutta siis kokeita ei siirretä kutsuntojen takia.

Kutsuntaan mennessä opiskelijan on ilmoittautuessaan kerrottava, että hän osallistuu poikkeavana päivänä lukion koeviikon takia.

Kurssien itsenäinen suorittaminen

Etälukio on nettiympäristössä toimiva Sotungin lukion aikuislinja, jossa voit suorittaa päivälukionkin kurseja. Opiskelu on hyvin itsenäistä ja vaatii omatoimisuutta. Löydät etälukion kurssitarjottimen ja ohjeet kurssien opiskeluun etälukion kotisivulta www.sotunki.fi/etalukio. Etäluki- on kursseille ilmoittaudut edellisen jakson aikana. Kysy etälukiosta lisää opoilta. Jos suunnittelet kurssin itsenäistä suorittamista muuten kuin etälukiassa, ole yhteydessä aineenopettajaan.

Päivälukion itsenäisestä suorittamisesta tehdään kirjallinen sopimus ohjaavan opettajan kanssa viimeistään jakson ensimmäisellä viikolla. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksyttyä arvosanaa (vähintään 5 tai S). Jos opiskelija saa itsenäisesti suoritetusta kurssista hylätyn arvosanan, hänet ohjataan suorittamaan kurssi lähiopetuksessa.

Toisessa oppilaitoksessa tai vaihto-oppilasvuonna suoritettavat kurssit hyväksyy rehtori anomuksesta.

Tieto -ja viestintätekniikka Sotungin lukiossa

Jokainen opiskelija saa henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen Sotungin sisäverkkoon, Wilmaan ja Fronter-oppimisympäristöön käyttäjäsitoumusta vastaan. Uusille opiskelijoille tunnukset jaetaan opinto-ohjauksen tunneilla. Tunnus on henkilökohtainen eikä sitä saa luovuttaa muiden käyttöön. Käyttäjäsitoumuksessa sitoudutaan noudattamaan siinä olevia ehtoja. Mikäli ehtoja rikottaan, menetetään tietokoneiden käyttöoikeus määräajaksi.

IT-tuen Ari Immosen löydät yläaulan huoneesta 321 ja hän on paikalla iltapäivisin klo 13 läh-
 tien ja torstaisin klo 8.30 eteenpäin. Ota yhteys häneen jos käyttäjätunnuksesi ei toimi, havaitset
 toimimattoman laitteen tai sinulla on muita tietoteknisiä ongelmia. Tavoitat hänet numerosta
 040 5462757 tai laittamalla hänelle sähköpostia (ari.Immonen@vantaa.fi)

Tulostaminen

Koulun tulostimet on tarkoitettu vain koulutöiden tulostamiseen. Vältä turhaa tulostamista! Var-
 mista, että valitset oikean tulostimen. Muista noutaa tulosteet tulostimelta!

Unohtuneet tunnukset

Henkilökohtaisista käyttäjätunnuksista tietokoneille on pidettävä hyvää huolta. Kirjoita ylös ne
 jonnekin varmaan paikkaan! Mikäli tunnus kuitenkin unohtuu, niin saat IT-tukihenkilöltä uuden
 salasanan.

Wilma

Wilma-valintajärjestelmän avulla voit:

- tehdä ja muuttaa kurssivalintoja
- tutkia arvosanojasi
- tarkastella ja tulostaa lukujärjestyksiäsi
- seurata poissaoloja
- lähettää viestejä opettajille ja muulle henkilökunnalle
- tutustua eri oppiaineisiin ja kursseihin

Kirjaudu Wilmaan sivulla <https://wilma.edu.vantaa.fi/> tai koulun kotisivun kautta. Saat oman
 Wilma-tunnuksen lukio-opintojesi alussa.

Huoltajasi saa oman Wilma-tunnuksen, jolla hän voi seurata opintojasi, viestittää opettajien
 kanssa sekä selvittää poissaolosi. Huoltajatunnuksen voimassaolo lakkaa, kun täytät 18 vuotta.

Wilma on auki kurssivalintoja ja muutoksia varten:

<u>SYKSYLLÄ</u>	<u>KEVÄÄLLÄ</u>	
9.-12.8.2010	10.-16.1.2011	
6.-12.9.2010	24.-28.1.2011	uuden lukuvuoden alustavat valinnat
8.-14.11.2010	7.-13.3.2011	
	30.3.-13.4.2011	uuden lukuvuoden valinnat
	2.-6.5.2011	uuden lukuvuoden valintojen tarkistus

Sotungin etälukion kurssitarjotin 2010-2011

(Kaikki kurssit aikuisopsin mukaisia. Päivälukion kurssikoodi merkitty erikseen, esim HI1=pHI2)

Jakso 1	Jakso 2	Jakso 3	Jakso 4	Jakso 5
23.8. - 6.10.10	7.10.- 1.12.10	2.12.10–9.2.11	10.2. - 8.4.11	11.4. -4.6.11
ÄI3=pÄI4 hhh S21 hhh *	ÄI5=pÄI6 hhh ÄI1=pÄI2 hhh S23 hhh *	ÄI6=pÄI8 hhh <i>*läsnäolo-opetuksena Sotungin lukiolla</i>	ÄI2=pÄI3 hhh	ÄI4=pÄI5 hhh
ENA5 hry ENS9 Tjk	ENA3 hki ENA6 hry RUB5 prö RUBS8 pkm SAB31 jhh	ENA1 hry ENS9 hry RUB3 prö	ENA2 hry RUB1 pkm	ENA4 hki RUB2 pkm RUB4 prö
EAB3:1,2,3,4,5,6 EAB3:1,2,3,4,5,6	EAB3:1,2,3,4,5,6	EAB3:1,2,3,4,5,6	EAB3:1,2,3,4,5,6 VIS1 ypö	
MAB3 ehi MAB6 kjj MABS10 mik	MABS9 ehi MAB4 mik KE2 kka KE4 kka	MAB1 ehi MABS10 mik KE1 kka KE3 kka KE5 kka	MAB5 kjj KE2 kka KE4 kka FY1 kjj	MAB2 ehi KE1 kka KE3 kka KE5 kka
UE2 tia UO5 jal	PS1 tia UE1 tia UE3 tia	UE3 tia UE2 tia UO5 jal	PS1 tia UE1 tia	PS2 tia
FI1 mjm	ET1 mjm		FI1 mjm	ET1 mjm
HI1=pHI2 jmö HI3=pHI4 jmö	HI4=pHI1 msj HI5 msj	HI3=pHI4 jmö HI6 msj	HI4=pHI1 msj HI5 msj	HI2=pHI3 jmö HI6 msj
YH2 msj YH3 msj	YH1 jmö YH4 msj	YH1 jmö	YH2 msj YH3 msj	YH4 msj
BI1 ptv BI3 ptv BI5 ptv BIS10 ptv	BI2 ptv BI4 ptv	BI3 ptv BI5 ptv BIS10 ptv	BI2 ptv BI4 ptv	BI3 ptv BI5 ptv
GE3 ptv GES6 ptv	GE2 ptv GE4 ptv	GES6 ptv	GE1 aim GE3 ptv	GE2 ptv GE4 ptv
TE1 khk	TE2 khk	TE1 khk TE3 khk	TE2 khk	TE3 khk
ATS: 1,2,7 mik	ATS: 1,2,7 mik	YRI1 msj ATS: 1,2,7 mik	ATS: 1,2,7 mik	ATS: 1,2,7 mik

Opiskelijat voivat lisäksi neuvotella seuraavien kurssien suorittamisesta opettajien kanssa:

Uskonto (UE4-5) ja psykologia (PS3-5): Tiina Airaksinen (HUOM: ET5=UE4)

Filosofia: (FI3-4): Markus Masalin

Elämäkatsomustieto (ET4): Markus Masalin

Kemia (KE6): Kirsi Karvonen

Lyhyt matematiikka (MAB7 Karvinen, MAB8 Karpin)

Pitkä matematiikka (1-16): Eija Immonen

Pitkä fysiikka (1-9): Jukka Karvinen

Arviointiohjeet

Opiskelijalle selvitetään kunkin kurssin alussa arvostelun ja kurssiarvosanan muodostumisen periaatteet. Kurssin arviointi perustuu kirjallisiin kokeisiin ja/tai opintojen jatkuvaan havainnointiin sekä esimerkiksi kurssiin sisältyvien harjoitustehtäviin ja muihin taidonnäytteisiin.

Myös itsenäisesti opiskellun kurssin arviointi tapahtuu edellä kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Itsenäisestä suorittamisesta tehdään kirjallinen sopimus ohjaavan opettajan kanssa viimeistään jakson ensimmäisellä viikolla. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytyä arvosanaa (vähintään 5 tai S). Jos opiskelija saa itsenäisesti suoritetusta kurssista hylätyn arvosanan, hänet ohjataan suorittamaan kurssi lähiopetuksessa.

Vilpistä kiinni jäänyt opiskelija ohjataan rehtorin kuultavaksi. Vilppi voi olla esim. Internetistä kopiaitu, omiin nimiin otettu kirjallinen työ tai toisen oppilaan työn esittäminen omilla nimillä. Seuraamukset vilpistä voivat olla puhuttelumerkinnän lisäksi koko kurssin tai kokeen hylkääminen tai arvosanan alennus.

Numeroarvostelussa käytetään asteikkoa 4-10. Arvosana 4 osoittaa hylättyä, 5 välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Arvosana 4 on suoritus, jolle on kurssin alussa määritelty kriteerit. Arvosanalla 4 suoritettuja kursseja voi olla enintään oppaan sivulla 20 määritelty määrä.

Keskeytetty kurssi merkitään K-kirjaimella. Opiskelijan on uudelleensuoritettava kurssi joko osallistumalla opetukseen tai suorittamalla kurssi itsenäisesti.

Kunkin oppiaineen pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Soveltavien kurssien arviointitapoja voivat olla numeroarviointi, suoritusmerkintä (S=suoritettu) tai hylätty (H=hylätty). Opetussuunnitelmassa on määritelty, mitä arviointitapaa kullakin soveltavalla kurssilla käytetään.

Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat myös täydentää ja täsmentää numeroarvosanaa.

Toistaiseksi kesken oleva kurssisuoritus merkitään kirjaimella Z (suoritettu kurssi, josta puuttuu osasuoritus). Merkintä raukeaa seuraavan lukuvuoden ensimmäisen jakson jälkeen.

Kurssikokeet

Kurssikokeet pidetään koeviikolla klo 9.00 - 12.00 erillisen koeviikon tuntikaavion mukaisesti. Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 11.15. Kurssikokeen jälkeen työpäivä jatkuu koeviikon tuntikaavion mukaisesti klo 12.30-13.45 (ks. kalenteri oppaan lopussa).

Jos opiskelijalla on kaksi kurssikoetta samana päivänä, hän voi aloittaa ensimmäisen kokeen jo klo 8.15 sovittuaan ao. opettajien kanssa kokeiden suorittamisjärjestyksestä.

Poissaolo kurssikokeesta ilman pätevää syytä katsotaan kurssin keskeyttämiseksi (K). Poissaolosta ja sen syystä on ilmoitettava opettajalle viimeistään koepäivän aamuna.

Kurssin päätös ja kokeiden palautus

Kurssin päätöstilaisuus pidetään aina uuden jakson toisen viikon keskiviikkona koodin 4 aikana siinä luokassa, missä kyseisen aineen tunnit ovat olleet. Kurssipäätös on

Jaksossa 2 keskiviikkona 20.10. klo 10.20-11.40

Jaksossa 3 keskiviikkona 08.12. klo 10.20-11.40

Jaksossa 4 keskiviikkona 16.12. klo 10.20-11.40

Jaksossa 5 keskiviikkona 20.04. klo 10.20-11.40

ja 5. jakson kurssipäätös on poikkeus: se pidetään perjantaina 3.6. klo 12.10 alkaen.

Kurssipäätöksessä mm. tehdään arviota kurssista. Niissä kurseissa, joissa on ollut kokeita, kokeet palautetaan ja opettaja käy läpi kokeen oleellimmat kohdat seuraavan aikataulun mukaan:

klo 10.20-10.30 koodi 1

klo 10.30-10.40 koodi 2

klo 10.40-10.50 koodi 3

klo 10.50-11.00 koodi 4

klo 11.00-11.10 koodi 5

klo 11.10-11.20 koodi 6

klo 11.20-11.30 koodi 7

klo 11.30-11.40 koodi 8

Oppitunnit jatkuvat normaalisti kokeiden palautuksen jälkeen.

Uusintakuulustelut

Opiskelijalla on mahdollisuus korottaa hyväksytyyn kurssin arvosanaa

- osallistumalla pelkkään kurssikokeeseen koeviikolla
- suorittamalla kurssin itsenäisesti uudestaan
- osallistumalla uudestaan kursseille

Parempi arvosana jää voimaan.

Opiskelijalla on mahdollisuus korottaa hylätyn kurssin (arvosana 4 tai H) arvosanaa

- osallistumalla pelkkään kurssikokeeseen koeviikolla
- osallistumalla uusintakuulusteluun
- osallistumalla uudestaan kursseille

Opiskelijan, jolle on kertynyt kaksi hylättyä suoritusta saman oppiaineen kurseista, tulee saada henkilökohtaista ohjausta ryhmänohjaajalta, aineenopettajalta tai opinto-ohjaajalta.

Uusintakuulustelujen päivämäärät

Ma 1.11. klo 17.00 ilmoittautuminen viimeistään to 28.10. klo 14

Ma 20.12. klo 17.00 ilmoittautuminen viimeistään to 16.12. klo 14

Ma 7.3. klo 17.00 ilmoittautuminen viimeistään to 3.3. klo 14

Ma 2.5. klo 17.00 ilmoittautuminen viimeistään to 28.4. klo 14

Ma 6.9. 2010 rästikoe klo 17.00 ilmoittautuminen viimeistään to 2.9. klo 14

Ma 2.5. 2011 on myös rästikoe aibeille, ilmoittautuminen viimeistään to 28.4. klo 14

Uusintakuulustelut ovat pääasiassa jakson kolmantena maanantaina klo 17 – 20 luokissa 311 ja 312. Uusintakuulusteluihin ilmoittaudutaan koulun kansliaan.

Uusintakuulusteluun voi osallistua mikäli kurssin arvosana on 4 tai Z.

Kokeiden palautuksen yhteydessä opettaja ilmoittaa, mikäli todistukseen tulee kurssin arvosanaksi 4 tai Z.

Maanantain 6.9.2010 rästikokeessa voi suorittaa edellisen lukuvuoden keskeneräisiä tai hylättyjä kursseja (joista merkintä Z tai arvosana 4). Merkintä Z raukeaa lukuvuoden ensimmäisen jakson päättyttyä.

Abien rästikokeessa 2.5.2011 on kevään abiturienttien viimeinen mahdollisuus suorittaa päättötodistuksesta puuttuvien kurssien kokeita. Rehtori ilmoittaa ylioppilastutkintolautakunnalle päättötodistusta vaille jäävät opiskelijat perjantaina 6.5.2011.

Lukiodiplomit

Lukiodiplomin suorittaminen on lukion yleissivistävän koulutustehtävän mukaista toimintaa. Lukiodiplomin suorittamisen järjestäminen on lukiolle vapaaehtoista. Lukiodiplomit kuuluvat Sotungin lukion opetussuunnitelmassa soveltaviin kursseihin.

Opetushallitus on vahvistanut valtakunnalliset lukiodiplomin suorittamisen ehdot, arviointikriteerit ja todistuksen muodon. Osassa lukiodiplomeista tehtävät vaihtuvat vuosittain, ja ne julkaistaan opetushallituksen [www-sivuilla oph.fi](http://www.sivuilla.oph.fi).

Sotungin lukiossa voi suorittaa seuraavat lukiodiplomit:

KU6 Kuvataiteen diplomikurssi / Taina Erling

LIS7 Liikunnan lukiodiplomikurssi / Kirsi Kukkola

MU6 Musiikin lukiodiplomikurssi / Kaisa Vuolle

ÄIS16 Kirjallisuusdiplomi / Ulla Jäntti

TES2 Teatteritaiteen lukiodiplomi / Kirsi Helin

Todistuksen lukiodiplomisuurituksesta antaa lukiodiplomia ohjaava opettaja, ja se annetaan opiskelijalle lukion päättötodistuksen liitteenä.

Lukion oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärän arvostus määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja syventävien kurssien kurssi-arvosanojen aritmeettisena keskiarvosananä. Näistä opinnoista sinulla saa olla hy-
lättyjä kurssi-arvosanoja enintään seuraavasti:

suoritettuja pakollisia ja syventäviä kursseja,	joista voi olla arvosanalla 4 enintään
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki arvioidut pakolliset ja syventävät kurssit, eikä mi-
tään niistä voi jälkikäteen poistaa. Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan
kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta
saat suoritusmerkinnän. Olet oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän myös liikunnasta ja sellaisis-
ta oppiaineista, joissa suorittamasi oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaista vierais-
ta kielistä, mikäli suorittamasi oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia. Arvosanaa neljä ei voi
muuttaa suoritusmerkinnäksi, jos olet suorittanut oppimäärää vain yhden kurssin.

Ennen kuin valmistut lukiosta, voit korottaa oppiaineen lopullista arvosanaa korotuskuulustelus-
sa ns. abitentissä helmi-maaliskuussa. Ilmoittaudu korotuskuulusteluun suoraan aineenopettajalle.

HUOM: Lukiosta valmistumisen jälkeen päättödistuksen arvosanoja voit korottaa vain opiske-
lemällä oppiaineen kaikki pakolliset kurssit uudelleen.

Ylioppilastutkinto

Tie ylioppilastutkintoon

Lukio päättyy ylioppilastutkintoon. Ylioppilaskirjoitukset perustuvat tutkintoaineiden pakollisten ja syventävien kurssien oppimääriin. Myös ylioppilaskirjoituksiin valmistavat ns. preppauskurssit kannattaa ehdottomasti valita. Voit hajauttaa tutkinnon suorittamisen kolmeen perättäiseen kertaan.

Ylioppilastutkinto vaikuttaa keskeisesti siihen, millaisia suunnitelmia teet kurssivalintojesi ja opintojesi etenemisen suhteen. On siis hyvä jo ajoissa miettiä, missä järjestyksessä aiot osallistua ylioppilastutkintoaineiden kokeisiin ja miten saat tutkintoon vaadittavat kurssit mahtumaan opinto-ohjelmaasi. Keskustele valinnoistasi opon kanssa.

Sinulla on oikeus osallistua kirjoituksiin, kun kaikki kirjoitettavan aineen pakolliset kurssit on suoritettu. Aineenopettaja tarkistaa kaikkien ilmoittautuneiden opiskelijoiden kirjoitusoikeudet. Varmista, että opiskelet pakollisten kurssien lisäksi myös syventävät ja preppaavat kurssit, niin menestyt kirjoituksissa!

Jos sinulla on todettu lukihäiriö, sinulla on mahdollista saada erityisjärjestelyjä ylioppilaskirjoituksiin. Erityisjärjestely voi olla esim. mahdollisuus yhdessä aineessa korotettuun arvosanaan, lisäaikaa kirjallisiin kokeisiin tai pidennettyjä taukoja kuullun ymmärtämiskokeisiin. Lukilausunnon tulee olla laadittu ennen kuin ilmoittaudut ensimmäiseen yo-kokeeseesi. Tutkintotodistukseen ei tule merkintää lukitodistuksesta tai erityisjärjestelyistä. Katso lisätietoja Opiskelun tuki-kohdasta opinto-oppaan sivulta 10.

Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin

Kevään 2011 ylioppilaskirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään perjantaina 19.11.2010 klo 12.00 mennessä paperilomakkeella sekä Wilmaan. Palauta paperiversio henkilökohtaisesti opolle, tee ilmoittautuminen myös Wilmaan.

Syksyn 2011 ylioppilaskirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään perjantaina 3.6.2011 klo 12.00 mennessä paperilomakkeella sekä Wilmaan. Palauta paperiversio henkilökohtaisesti opolle, tee ilmoittautuminen myös Wilmaan.

Syksyn 2010 koepäivät

Kuullunymmärtämiskokeet

ma 13.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä

8.30 englanti

11.00 saksa

13.00 ranska

15.00 venäjä/espanja

ti 14.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

8.30 ruotsi, A- ja B-taso

ke 15.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

8.30 saksa

11.00 venäjä

13.00 englanti

14.00 ranska

15.00 espanja/italia

Kirjalliset kokeet (klo 9.00-15.00)

pe 17.9. äidinkieli, suomi ja ruotsi, tekstitaidon koe

ma 20.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ke 22.9. uskonto, elämäntietämys, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

pe 24.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ma 27.9. äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe

suomi/ruotsi toisena kielenä -koe

ke 29.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 1.10. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

ma 4.10. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kevään 2011 koepäivät

Kirjallinen koe (klo 9.00-15.00)

pe 11.2. äidinkieli, suomi ja ruotsi, tekstitaidon koe

Kuullunymmärtämiskokeet

ma 14.2. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
8.30 ruotsi, A- ja B-taso

ti 15.2. vieras kieli, pitkä oppimäärä
8.30 englanti
11.00 saksa
13.00 venäjä
15.00 ranska/espanja

ke 16.2. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
8.30 saksa
11.00 englanti
13.00 ranska
14.00 venäjä
15.00 espanja/italia

Kirjalliset kokeet (klo 9.00-15.00)

ma 14.3. äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe
suomi/ruotsi toisena kielenä -koe

ke 16.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

pe 18.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ma 21.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ke 23.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 25.3. uskonto, elämäntutkimustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

ma 28.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kokelaan tutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta, joista äidinkielen tai vaihtoehtoisesti suomi toisena kielenä -koe on kaikille pakollinen. Kokelas valitsee kolme muuta tutkintonsa pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta:

- toisen kotimaisen kielen
- yksi vieraan kielen
- matematiikan
- reaaliaineen koe

Kokelas voi lisäksi sisällyttää tutkintoonsa yhden tai useamman ylimääräisen kokeen.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän edellä mainituissa aineissa osallistuu. Kokelaan on kuitenkin suoritettava vaativampi A-tason koe vähintään yhdessä seuraavista pakollisista kokeista: matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä tai vieraassa kielessä. Toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä vaativammalla kokeella tarkoitetaan peruskoulun ala-asteelta alkavan, kaikille yhteisen kielen (A-kielen) oppimäärään perustuvaa koetta.

Opiskelija voi halutessaan suorittaa yhden tai useamman reaaliaineen kokeen.

Yhdellä tutkintokerralla voi suorittaa korkeintaan kaksi eri ainereaalikoetta:

1. reaalkoepäivänä voi kirjoittaa jonkun seuraavista reaalikokeista:
psykologia, filosofia, historia, fysiikka TAI biologia
2. reaalkoepäivänä voi kirjoittaa yhden seuraavista reaalikokeista:
uskonto, elämäntutkimustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede TAI terveystieto

Pakollisten kokeiden lisäksi voit osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen. Myös muissa oppilaitoksissa suoritettuja, omassa koulussa ei-opetettavia aineita voi valita ylimääräisiksi aineikseen ylioppilastutkintoon. Muista kuitenkin: mikäli reputat pakollisen kokeen, et voi kirjoittaa ylimääräisiä aineita ennen kuin pakollinen koe on suoritettu hyväksytysti.

Hylätyn kokeen saa uusia kahdesti. Hylätty pakollinen koe on uusittava kolmen seuraavan tutkintokerran aikana, ylimääräisen kokeen uusimiselle ei ole aikarajaa.

Huom: vaikka reputat jonkin pakollisen kokeen viimeisen hajautuskerran aikana, voit silti uusia hylätyn kokeen kaksi kertaa seuraavan kolmen kerran aikana. Tällöin aiemmat arvosanasi eivät vanhene.

Hyväksytytn kokeen voit uusia kerran ilman aikarajoitusta.

Ylioppilaskokeen arvostelu

Ylioppilastutkinnon kunkin kokeen arvosanasta saa kompensatiopisteitä seuraavasti:

		pistettä
L	Laudatur	7
E	Eximia cum laude approbatur	6
M	Magna cum laude approbatur	5
C	Cum laude approbatur	4
B	Lubenter approbatur	3
A	Approbatur	2
I	Improbatur	0

Hylätty suoritus voi olla i+, i, i - ja i - -. Yleisessä kompensaatiossa hylätyn pakollisen kokeen voi korvata yhteenlasketuilla kompensatiopisteillä seuraavasti:

12 pistettä	kompensoi kokeen, jonka arvosana on i+
14 p.	- “ - i
16 p.	- “ - i -
18 p.	- “ - i - -

Esimerkki:

Saat yhdestä pakollisesta tutkintoaineen kokeesta arvosanan i+. Olet kuitenkin kirjoittanut lisäksi kolme ainetta arvosanoilla C. Saat niistä ns. kompensatiopisteitä $3 \times 4p = 12p$. Näin yksi hylätty arvosana kompensoituu kolmen hyvin menneen kokeen ansiosta. Arvosana ei nouse, mutta todistukseen tulee merkintä “hyväksytty kompensoitu”. Voit näin valmistua ylioppilaaksi, jos kurssi-suoritukset ovat kunnossa.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilastutkintolautakunta antaa ylioppilastutkintotodistuksen, kun kaikki pakolliset yo-kokeet ja lukion oppimäärän mukaiset kurssit on suoritettu hyväksytysti. Ylioppilastutkintotodistuksen lisäksi saat myös lukion päättötodistuksen.

Ylioppilastutkintotodistukseen merkitään suoritettujen kokeiden tasot ja arvosanat - ei kuitenkaan ylimääräisen kokeen hylättyä suoritusta tai mainintoja erityisjärjestelyistä.

Sotungin lukion **kurssitarjonta**

2010-2011

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaajina toimivat Jussi Turunen ja Marianna Sydänmaanlakka. Opinto-ohjaajat ovat tavattavissa kouluaikoina.

Yhteystiedot:

Opinto-ohjaaja Jussi Turunen

jussi.turunen@vantaa.fi

p. 09 839 30068, 040 755 1481

ryhmät 10 C, 10D, 09C, 09D, 08C, 08D, 07C-D
sekä etäopiskelijat

Opinto-ohjaaja Marianna Sydänmaanlakka

marianna.sydanmaanlakka@vantaa.fi

p. 09 839 30079, 040 526 6265

ryhmät 10A, 10B, 09A, 09B, 08A, 08B, 07A-B

Opinto-ohjaus Sotungin lukiossa

Ohjauksen tavoitteena on tukea sinua itsenäisyyteen ja vastuullisuuteen, että voisit opiskella täysipainoisesti koko lukion ajan. Tavoitteena on auttaa sinua tunnistamaan omia opiskeluvalmiuksia ja -taitoja sekä kehittää niitä, kun teet opinto-ohjelmaasi sekä jatko-opiskelusuunnitelmiasi liittyviä valintoja.

Opotuntien ohella sinulla on mahdollisuus varata aikaa henkilökohtaisiin tapaamisiin.

OP1

Koulutus, työ ja tulevaisuus

(opinto-ohjauksen pakollinen kurssi)

Kurssi jakautuu kolmelle opiskeluvuodelle (OP11, OP12, OP13) siten, että opo-tunnit ovat yhdessä jaksossa joka vuosi.

OP11

Ensimmäisen vuoden opiskelijoille

Kurssilla perehdyt lukio-opiskeluun, kurssivalintoihin ja oman opiskeluohjelman laatimiseen sekä oppimisympäristöjen käyttötaitoihin. Kurssin aikana tehdään myös lukiseula.

OP12

Toisen vuoden opiskelijoille

Kurssilla tarkennat omaa opintosuunnitelmaasi ja laadit suunnitelman ylioppilastutkinnon suorittamisesta. Kurssin aikana pohditaan omaa ammatillista suuntautuneisuutta harjoitteiden avulla. Mukana usein myös ulkopuolisia vierailijoita.

OP13

Kolmannen tai neljännen vuoden opiskelijoille

Kurssilla käsitellään yo-kirjoituksiin liittyviä asioita sekä tutustutaan lukion jälkeisiin jatko-opiskelumahdollisuuksiin. Perehdyt jatko-opintojen hakumenettelyihin sekä valintakriteereihin.

OP2

valtakunnallista syventävää kurssia ei tarjota lukuvuonna 2010-11.

OPS3

Ryhmänohjaus (soveltava kurssi)

Ryhmänohjausta järjestetään ryhmän kotiluokassa viikoittain tiistaisin klo 12.10-12.30. Ryhmänohjauksen aikana tiedotetaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista, seurataan opiskelujen etenemistä ja osallistutaan koulun kehittämiseen. Ryhmänohjauksen aikana järjestetään myös koko koulun yhteisiä tapahtumia mm. luentoja, konsertteja sekä ryhmien välisiä liikuntatapahtumia. Kurssin suoritusmerkintä perustuu aktiiviseen mukanaoloon, poissaoloja voi olla vuoden aikana korkeintaan kolme (3). Suoritusmerkintä annetaan kolmantena vuonna kolmannen jakson jälkeen.

Kielet

Eturivissä vasemmalta Merja Kaskela, Ulla Jäntti ja Kirsi Matikainen. Takarivissä Juha Hirvonen, Tuija Kae ja Kirsi Helin.

Erilliskuvissa Heidi Rytönen ja Riitta Kilpeläinen.

Äidinkieli ja kirjallisuus, ÄI

Tavoitteena on, että opiskelija syventää tietoaan kielestä, kirjallisuudesta ja viestinnästä ja osaa hyödyntää niihin liittyviä käsitteitä. Tavoitteena on myös monipuolistaa viestintä- ja vuorovaikutustaitoja niin, että opiskelija pystyy tavoitteelliseen ja tarkoituksenmukaiseen vuorovaikutukseen.

Kurssien suoritusjärjestys:

1. vuosi: pakolliset ÄI1, ÄI2, ÄI3, (syventävä ÄI7)
2. vuosi: pakolliset ÄI4, ÄI5, (syventävä ÄI7), (soveltava ÄIS10)
3. vuosi: pakollinen ÄI6, syventävät ÄI8, ÄI9, (soveltava ÄIS10)

Suluissa olevat syventävät kurssit voi suorittaa kerran milloin vain.

Kurssien arviointi

Kurssiarvosanaan vaikuttavat tehdyt kirjalliset työt, mahdolliset suulliset esitykset sekä tuntiaktiivisuus. Kokeen arvosana painotetaan x2. Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin, ja soveltavista kursseista saa suoritusmerkinnän.

Kaikkiin kursseihin sisältyy oppilaiden halun mukaan teatteri- ja elokuvakäyntejä.

Kirjat:

Kurssilla 1 – 2 käytetään Aalto ym. Kieli ja tekstit 1. WSOY 2006.

Kurssilla 3 käytetään Aalto ym. Kieli ja tekstit 2. WSOY 2007.

Kurssilla 4 – 9 käytetään Mikkola ym. Äidinkieli ja kirjallisuus, Käsikirja (Wsoy 2004), Mikkola ym. Kielenhuollon vihko (Wsoy 2004).

Kurssilla 4 – 9 on oma kurssivihkonsa, jonka nimi mainitaan kurssikuvauksen kohdalla.

Kielenhuollon kertauskurssilla (ÄIS10) käytetään Irmeli Panhelaisen Kielenhuollon kivijalan uusinta painosta.

Pakolliset kurssit

Ä11

Kieli, tekstit ja vuorovaikutus

Kurssi on pakollinen.

Valittava ensimmäisenä. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Keskeiset sisällöt

- tekstien tulkintaa ja tuottamista ohjaavia perustekijöitä kuten tavoite, vastaanottaja, tekstilaji ja tekstityyppi
 - viestintätilanteen ja välineen vaikutus tekstiin
 - tekstikäsitteen syventäminen, esimerkiksi puhutus ja kirjoitetut tekstit, mediatekstit, sähköiset ja graafiset tekstit, asiaja kaunokirjalliset tekstit, julkiset ja yksityiset tekstit
 - erilaisten tekstien kielen ja sisällön havainnointia ja harjoittelua: ymmärrettävyys, havainnollisuus ja cheys
 - tekstien referointi ja kommentointi
 - omien viestintätietojen, taitojen, asenteiden ja motivaation arviointi lukio-opiskelun näkökulmasta
 - vuorovaikutustaidot ryhmässä
- kielenhuollon kertausta: puhe ja kirjakielen erot, alkukirjaimet, yhdyssanat.
- Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
- essee tehtävä
- tekstitaitotehtävä
- kirjoita romaanista -tehtävä
- tekstitaidon koe

Ä12

Tekstien rakenteita ja merkityksiä

Kurssi on pakollinen.

Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Keskeiset sisällöt

- tekstuaaliset keinot, esimerkiksi lausetyypit ja rakenteet, sananvalinnat, kielen kuvallisuus; jaksoitus, viittaussuhteet, kytkökset; fokusointi, aiheen rajaus ja näkökulman valinta
 - informatiivisen puhevuoron rakentaminen, kohdentaminen, havainnollinen esittäminen ja arviointi
 - esseen rakentaminen: tarkoituksenmukaisen ai-neksen haku, kriittinen valikointi ja siihen viittaaminen ja hyödyntäminen omassa tekstissä sekä tekstin ja sen kieliasun hiominen erityisesti rakenteen ja tekstin eheyden kannalta
- * kielenhuollon kertausta: välimerkit
- Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
- essee tehtävä

kirjavertailu
informatiivinen puhe
tekstitaitotehtävä
essee koe

Ä13

Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Kurssi on pakollinen.

Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Keskeiset sisällöt

- kirjallisuuden erittelyä ja tulkintaa tulkinnan kannalta perusteltua käsitteistöä ja lähestymistapaa hyödyntäen
 - proosa kirjallisuudenlajina: kerrontatekniisiä keinoja, esimerkiksi kertoja, näkökulma, aihe, henkilö, aika, miljö, teema, motiivi
 - lyriikka kirjallisuudenlajina: käsitteinä esimerkiksi runon puhuja, säe, säkeistö, rytmi, mitallisuus, toisto, kielen kuvallisuus
 - draama kirjallisuudenlajina
 - novellien, runojen ja draaman erittelyä
 - kirjallisuuden keinojen käyttöä omassa teksteissä
 - kerronta ja ajan ilmaiseminen
- Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
- tekstitaitotehtävä
- essee tehtävä
- keskustelutehtävä kirjallisuudesta
- lukupäiväkirja romaanista
- tekstitaidon koe

Ä14

Tekstit ja vaikuttaminen

Kurssi on pakollinen. Ei suositella itsenäistä suoritusta.

Kurssivihko: Mikkola ym. Äidinkieli ja kirjallisuus, kurssivihko 4 (Wsoy 2005)

Keskeiset sisällöt

- suora ja epäsuora vaikuttaminen: esimerkiksi suostuttelu, ohjailu, manipulointi; mainonta, propaganda; ironia, satiiri, parodia
 - vaikuttamaan pyrkivien tekstien lajeja, graafisia ja sähköisiä tekstejä: mielipide, kolumni, pakina, arvostelu, pääkirjoitus, kommentti, mainos
 - argumentointitavat ja retoriset keinot
 - kantaa ottavia puhevuoroja, keskusteluja ja väittelyitä
 - tietoisesti vaikuttamaan pyrkivää kirjallisuutta ja muita kantaa ottavia tekstejä
 - tekstien ideologisuus, lähdekritiikki ja media-kritiikki
 - viestijän vastuu; mediavalinnat ja verkkoetiikka
- * kielenhuollon kertausta: muoti-ilmauksia ja

arjen kielikuvia, omistusliitteet, lauseenvastikkeet
 Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
 yleisönosastokirjoitus
 mielipidekirjoitelma
 kirja- tai teatteriarvostelu
 väittely tai ohjelmapuhe
 suullinen työ vaikuttavasta kirjasta
 tekstitaidon koe

Ä15

Teksti, tyylijakonteksti

Kurssi on pakollinen.
 Itsenäinen suorittaminen mahdollista.
 Kurssivihko: Mikkola ym. Äidinkieli ja kirjallisuus, kurssivihko 5 (Wsoy 2005).
 Keskeiset sisällöt

- eri aikakausia ja tyylejä edustavia kaunokirjallisia ja muita tekstejä erityisesti kulttuurisen kontekstin näkökulmasta
- tekstien tarkastelua ihmiskuvan, maailmankuvan, arvoja aatemaailman ilmentäjinä sekä oman aikansa että nykyajan kontekstissa
- tyylin aineksien kuten sananvalinnan, sävyn, kielen kuvallisuuden, rytmin ja lauserakenteen vaikutus tekstiin
- oppiaineen sisältöihin liittyvästä aiheesta, itse valitusta näkökulmasta laadittu pohdiskeleva teksti
- oman tyylin hiontaa ja huoltoa kielenhuollon kertausta: toisto, vierasta vaikutusta, kapulakieli

Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
 3 vastaustekstiä
 kirjallisuusseesee
 kirjallisuusryhmätyö
 esseekoe

Ä16

Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Kurssi on pakollinen.
 Ei suositella itsenäistä suoritusta.
 Kurssivihko: Mikkola ym. Äidinkieli ja kirjallisuus, kurssivihko 6 (WSOY 2006)
 Keskeiset sisällöt

- teksti suullisessa ja kirjallisessa traditiossa: kansanrunoudesta kirjallisuuteen, kirjoitetusta kulttuurista nykyviestintään
- suomen kielen muotoutuminen ja muuttuminen kansainvälisessä ympäristössä; kielenohjailun periaatteet opiskelijan kielenkäytön näkökulmasta
- kielen ja kirjallisuuden merkitys kansallisen identiteetin rakentamisessa

- suomalaista kauno-kirjallisuutta aika- ja kulttuurikontekstissaan keskeisiä teoksia ja teemoja
- kirjallisia ja suullisia tuotoksia kurssin teemoihin liittyvistä aiheista

kielenhuollon kertausta: kokoavia tehtäviä
 Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
 lukupäiväkirja jostakin opettajan antaman listan kirjasta
 esse
 2 vastaustekstiä
 suullinen työ suomalaisesta teoksesta
 koeviikolla tekstitaidon koe

Syventävät kurssit

Ä17

Puheviestinnän taitojen syventäminen

Kurssi on syventävä.
 Voi suorittaa milloin vain.
 Sisältö: Esiintymis- ja ryhmäviestintätaitojen arviointia ja harjoittelua. Oman persoonallisen puheviestinnän vahvistamista. Erilaisten arkipäivän puhetilanteiden harjoittelua: kuuntelu- ja keskustelutilanteita, ongelmanratkaisua pienryhmissä, haastattelutekniikkaa, opinto- ja työpaikkahaastatteluja, neuvottelutilanteita, väittelyitä. Ei pakollista puheen pitämistä.

Ä18

Tekstitaitojen syventäminen

Kurssi on syventävä.
 Suoritetaan viimeisenä vuonna.
 Kurssivihko: Mikkola ym. Äidinkieli ja kirjallisuus, kurssivihko 8.
 Keskeiset sisällöt
 Kerrataan ja syvennetään seuraavia asioita:

- tekstityypit ja tekstilajit
- tekstianalyysi ja siinä tarvittavat käsitteet
- tekstin rakentaminen: ideointi, suunnittelu, näkökulman valinta, jäsentely, muokkaaminen, tyylin hionta, otsikointi ja ulkoasun viimeistely
- kielenhuolto

Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:
 vähintään neljä vastaustekstiä
 prelikoe

Äi9**Kirjoittaminen ja nykykulttuuri**

Kurssi on syventävä.

Suoritetaan viimeisenä vuonna.

Kurssivihko: Mikkola ym. Äidinkieli ja kirjallisuus, kurssivihko 9

Keskeiset sisällöt

- nykykirjallisuutta ja sen ilmiöitä
- ajankohtaisia suullisia ja kirjallisia puheenvuoroja kieltä ja kulttuuria käsittelevistä aiheista
- mediatekstien ajankohtaisaiheiden, ilmaisukeinojen ja vaikutusten tarkastelua
- osallistumista lukija- ja kirjoittajayhteisöön

Kurssilla tehdään ainakin seuraavat työt:

otsikkokirjoitus

aineistokirjoitus

kirje kirjailijalle

kirjoitelma opiskelijoiden tarpeiden mukaan

perlioke

Soveltavat kurssit**ÄIS10****Kielenhuollon kertauskurssi**

Kurssi on soveltava, ja sen voi valita milloin vain. Oppikirja: Irmeli Panhelainen, Kielenhuollon kirjallisuus. 2006.

Sisältö: Kerrataan kieliopin termejä ja kielenhuollon kompastuskiviä,

esim. alkukirjaimet, yhdyssanat ja välimerkit.

Kurssista saa suoritusmerkinnän.

ÄIS11**Lehdentekokurssi**

Tällä kurssilla kirjoitetaan artikkeleja, reportaaseja ja tehdään haastatteluja sotunkilaisille läheisistä aiheista. Kaikki uudet palstaideat ovat tervetulleita! Myös kuvittamisesta kiinnostuneiden taitoja tarvitaan.

Ne oppilaat, jotka osallistuvat lehden tekoon kahtena lukuvuonna, saavat kaksi kurssia.

ÄIS12**Median peruskurssi**

Sisältö: Kiinnostaako tutustua tarkemmin, miten aikakauslehti syntyy, millaista on mainonta tai mitä televisiosstudion kulisissa tapahtuu? Median peruskurssilla tutustutaan vierailukäyntien ja oppilastöiden avulla nykyviestimien toimintamuotoihin.

ÄIS13**Lukikurssi**

Sisältö: Lukikurssi on tarkoitettu niille oppilaille, jotka ensimmäisen luokan lukitestin perusteella tarvitsevat lisätukea opiskeluunsa. Kurssilla tarkoituksena on rohkaista lukihäiriöstä kärsiviä ja auttaa heitä löytämään itselleen parhaiten sovia opiskelutapoja. Kurssilla tehdään lukemisen, kirjoittamisen ja opiskelutekniikan harjoituksia, ja kurssin pitää erityisopettaja.

ÄIS14**Ilmaisutaidon kurssi**

Sisältö: Ilmaisutaidon kurssi tarjoaa mahdollisuuden omien tunteiden ja ajatusten vapaaseen ja monipuoliseen ilmaisuun. Kurssilla vahvistetaan omaa identiteettiä erilaisten lämmittely-, kontakti-, aisti-, tunne-, liike-, ääni-, puhe- ja improvisaatioharjoitusten avulla. Peruskurssin tavoitteena on myös rohkaista opiskelijaa hallitsemaan arkielämän esiintymistilanteita ja vähentää jännitystä, joten kurssi on hyödyllinen kaikille niille, jotka haluavat vahvistaa esiintymisvarmuuttaan. Ilmaisutaidon kurssilla opitaan myös teatterinteon perusteet. Kurssi on ensimmäinen pakollinen kurssi teatteritaiteen diplomin suorittajille.

ÄIS15**Luovan kirjoittamisen kurssi**

Sisältö: Kurssilla harjoitellaan itseilmaisua kirjoittamisen avulla. Kurssin tavoitteena on löytää itsestä uusia puolia ja ulottuvuuksia kirjoittajana, ilman numeroarvostelun kahletta (kurssista saa suoritusmerkinnän). Kurssilla tehdään monenlaisia kynäilyharjoituksia, kokeillaan runojen, tarinoiden, novellien, satujen yms. kirjoittamista, annetaan palautetta muiden teksteistä ja saadaan palautetta omista muiltakin kuin opettajalta.

ÄIS16**Kirjallisuusdiplomi**

Kurssilla suoritetaan Vantaan kaupungin kirjallisuusdiplomi, joka edellyttää tiettyjen, osittain valinnaisten kirjojen lukemista. Luetuista kirjoista keskustellaan opettajan ja/tai muiden diplomin suorittajien kanssa ja kirjoitetaan esseitä.

Suomi toisena kielenä, S2

Oppikirja koko lukion ajan Aija Elg: Kielen ja kulttuurin LÄHDE, Tammi.

Lisäksi kursseilla käytetään seuraavia kielioppikirjoja:

Ulla Lehtonen, Tarja Ruohonen: Suomen kieli kuntoon 1. S2-harjoituskirja lukioon ja ammatilliseen koulutukseen (WSOY 2005). (Kirjaa käytetään kursseilla 1–3.)

Ulla Lehtonen, Tarja Ruohonen: Suomen kieli kuntoon 2. S2-harjoituskirja lukioon ja ammatilliseen koulutukseen (WSOY 2005). (Kirjaa käytetään kursseilla 4–6.)

S2.1

Perusteet hallintaan

Kurssilla kartoitetaan kielitaito, tutustutaan kielen luokitteluun, kielen ominaispiirteisiin, kirjoittamisen sääntöihin ja pidetään mediapäiväkirjaa. Kieliopista kerrataan keskeisimpiä asioita: nominit ja niiden taivutus, kieliopilliset sijat, tavutus, astevaihtelu, verbityypit sekä aikamuodot. Näiden lisäksi tehdään sanasto-, tekstinymmärtämis- ja kirjoitusharjoituksia (mm. prosessiaine) sekä pieni suullinen esitys (kirjasta).

S2.2

Kieli käyttöön

Kurssilla perehdytään puhutun ja kirjoitetun kielen eroihin sekä suomalaiseen kulttuuriin. Keskeistään, harjoitellaan itsenäistä tiedonhankintaa ja pidetään suullinen esitys. Kieliopista käydään erityisesti läpi syntaksin asioita: lause-tyypit, lauseenmuodostus, lauseenjäsenet ja sanajärjestys.

S2.3

Kielellä vaikutetaan

Kurssilla opitaan erilaisia kielellä vaikuttamisen ja perustelemisen keinoja (kielelliset tehokeinot), tutkitaan mainoksia, analysoidaan erilaisia lehtitekstejä ja tutustutaan syvemmin vaikuttamaan pyrkiviin tekstilajeihin. Tutustumme myös siihen, miten eri kuvia analysoidaan. Kurssilla kirjoitetaan erilaisia mielipidekirjoituksia (vastine, kirja-arvostelu), tehdään mainos ja seurataan viestintävälaineitä. Suullisena harjoituksena on väittely. Kieliopista kerrataan pronominit ja niiden käyttö sekä sanojen muodostaminen. Oikeinkirjoituksessa perehdytään välimerkkeihin.

S2.4

Syvämmät tekstitaidot

Kurssilla käydään läpi erilaiset tekstityypit ja -lajit, harjoitellaan kirjallisuuden analysointia, erilaisten tekstien tuottamista ja referointia, kartoitetaan sanavarastoa ja opetellaan kirjoittamaan aineistopohjaisia tekstejä. Suullisena työnä on esitelmä (kirjan ja elokuvan vertailu). Kieliopista kertaamme paikallissijat, omistusliitteet, modukset, verbien nominaalimuodot ja lauseenvastikkeet. Oikeinkirjoituksessa kertaamme pilkkusäännöt, isot ja pienet alkukirjaimet sekä yhdys-sanasäännöt. Kurssilla käydään läpi yo-kokeen tehtävätyyppejä ja harjoitellaan niitä.

S2.5

Suomalainen kulttuuri tutuksi

Kurssilla perehdytään suomalaiseen kirjallisuuteen ja sen historiaan, kielen alueelliseen vaihteluun, tutustutaan lisää suomalaiseen kulttuuriin ja vertaillaan sitä muihin kulttuureihin. Tehdään suullinen esitys jostain kirjailijasta ja hänen teoksestaan. Kieliopista käydään adjektiivien ja adverbien vertailumuodot, numeraalit, partikkelit, passiivin käyttö, kirja- ja puhekielen erot ja lisäksi tehdään sanasto- ja fraasiharjoituksia.

S2.6

Kohti toimivaa kaksikielisyyttä

Kurssilla käydään läpi kaikki yo-kokeen tehtävätyypit ja harjoitellaan niitä. Lisäksi tutustutaan suomalaiseen kuvataiteeseen ja syvennetään tuloja kielestä ja niiden rakenteista. Tehdään suullinen esitys kirjasta, ryhmätöitä ja prosessiaine. Kerrataan kirjoittamiseen liittyvät säännöt ja harjoitellaan niitä rakenteita, joissa kurssilaisilla on eniten vaikeuksia. Kieliopista kerrataan tekstien sidoskeinoja ja oikeinkirjoitussääntöjä (mm. pilkkusäännöt).

Englanti, EN

6 pakollista ja 2 syventävää kurssia.

Pakollisia kursseja on 6, mutta YO-tutkinto pohjautuu 8 kurssin oppimäärään, joten suosittelemme kaikkien kurssien suorittamista. Suoritusjärjestys: yleensä numerojärjestyksessä. Kurssit 1-3 täytyy suorittaa ennen kurssia 4, ja kurssit 1-6 ennen kursseja 7 ja 8.

Itsenäinen suorittaminen: kursseja 1, 7 ja 8 ei voi suorittaa itsenäisesti eikä myöskään kahta peräkkäistä kurssia. Jos opiskelija haluaa suorittaa kurssin itsenäisesti, hänen tulee ilmoittautua Sotungin etälukion englannin kursseille (etälukion opintosihteerin kautta). Asiasta pitää aina erikseen neuvotella päivälukion opettajan kanssa.

Kaikilla kursseilla on kuuntelu-, rakenne- ja kirjoitus- ja keskusteluharjoituksia sekä kirjallisia ja/tai suullisia projektitoita, vaikka asiasta ei ole erikseen mainittu. Kurssilla tehdyt työt, tunti-osaaminen ja loppukoe vaikuttavat kaikki kurssin arvosanaan

1. vuosi	ENS13	ENA1	ENA2	ENA3 (ENA4)	
2. vuosi	ENA4	ENA5	ENA6 (ENA7)	ENS10 (ENS14)	
3. vuosi	ENA7	ENA8	ENS9	ENS14	

Ne opiskelijat, jotka kirjoittavat englannin jo syksyllä ottavat ENA4 -kurssin jo 1. vuoden keväällä ja ENA7-kurssin jo 2.vuoden keväällä.

Englannin kurssit:

- ENA1 Nuori ja hänen maailmansa
- ENA2 Viestintä ja vapaa-aika
- ENA3 Opiskelu ja työ
- ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
- ENA5 Kulttuuri
- ENA6 Tiede, talous ja tekniikka
- ENA7 Luonto ja kestävä kehitys
- ENA8 Puhu ja ymmärrä paremmin
- ENS9 Englannin tukikurssi abiturienteille
- ENS11 Kulttuurimatka
- ENS12 Englannin kielen kesäkurssi
- ENS13 Let's start
- ENS14 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Pakolliset kurssit

ENA1

Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: Ystävyys, viestintä, perhe-elämä, koti ja ruoka. 1 -kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään, henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja

epämuodollista. Kurssin aikana keskitytään erityisesti suullisen kielitaidon vahvistamiseen. Lukion opetussuunnitelman perusteissa esiteltävät aihekokonaisuudet ”hyvinvointi ja turvallisuus” sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen” korostuvat kurssin aiheiden käsittelyssä. Rakenteet: kysymyslauseet, aikamuodot, konditionaali, sanajärjestys.
Kirja: ProFiles 1, Elovaara et al, WSOY.

ENA2

Viestintä ja vapaa-aika

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: matkustaminen, harrastukset, vapaa-ajanviettotavat, mediamaailma. 2- kurssin kieliansiä koostuu suureksi osaksi erityyppisestä puhutusta kielestä sekä arkisesta kirjoitetusta kielestä.

Toisen kurssin aiheiden käsittelyyn tarjoavat näkökulmia erityisesti aihekokonaisuudet ”hyvinvointi ja turvallisuus”, jonka tarkoituksena on auttaa opiskelijaa ymmärtämään oman ja yhteisönsä hyvinvoinnin perusedellytyksiä, sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen”, jonka avulla opiskelija voi syventää ymmärrystään median keskeisestä asemasta ja merkityksestä kulttuurissamme.

Rakenteet: persoonapronominit, omistusmuodot, muodollinen subjekti, passiivi, adjektiivit, adverbbit.

Kirja: ProFiles 2, Elovaara et al, WSOY.

ENA3

Opiskelu ja työ

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: Kurssin aihepiirit liittyvät opiskeluun ja työelämään. Opiskelijalle tarjoutuu mahdollisuus pohtia omia vahvuuksiaan. Hän saa myös tutustua erilaisiin opiskelijoihin ja opiskeluympäristöihin sekä eri ammatteihin liittyviin toiveisiin ja todellisuuskuviin.

Kolmannen kurssin aiheiden käsittelyyn tarjoavat näkökulmia erityisesti aihekokonaisuus ”aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys”, jonka tavoitteena on ”kasvattaa opiskelijoita osallistuviksi, vastuuta kantaviksi ja kriittisiksi kansalaisiksi”.

Rakenteet: yksikkö ja monikko, artikkelit, epäsuora kerronta, indefiniittipronominit.

Kirja: ProFiles 3, Ikonen et al, WSOY.

ENA4

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: 4-kurssilla pääset osallistumaan kiinnostavaan keskusteluun ihmisen olemuksesta ja arkipäivän eettisistä kysymyksistä. Kurssilla harjoitellaan johdonmukaisesti aihepiirin uskonto, oikeus, liikenne, politiikka ja lehdistö liittyvää sanastoa.

Rakenteet: vaillinaiset apuverbbit, paljoussanat, relatiivipronominit.

Kirja: ProFiles 4, Ikonen et al, WSOY.

ENA5

Kulttuuri

Kurssi on pakollinen. Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. ProFiles 5:n teksteistä välittyy laaja kulttuurikäsitys ja niissä esiintyy monipuolisesti erilaisia kulttuurin ilmenemis- muotoja, mikä antaa opiskelijalle mahdollisuuden tarkastella omaa suhdettaan niihin.

Lukion A-englannin viidennen kurssin aiheiden käsittelyyn tarjoavat näkökulmia erityisesti lukion opetussuunnitelman perusteissa esitellyt aihekokonaisuudet ’kulttuuri-identiteetti ja kulttuurin tuntemus’ ja ’viestintä- ja mediaosaaminen’.

Opiskelijat lukevat englanninkielisen romaanin ja kirjoittavat lukupäiväkirjan.

Myös muita kirjallisia tehtäviä.

Rakenteet: kansallisuussanat, aikamuotojen käyttö englannissa, välimerkit ja isot alkukirjaimet, lauseenvastikkeet.

Kirja: ProFiles 5, Ikonen et al, WSOY.

ENA6

Tiede, talous ja tekniikka

Kurssi on pakollinen.

Kurssilla käsitellään eri tieteenaloja, tekniikan saavutuksia, viestinnän eri muotoja sekä talouselämää. Kuudennen kurssin aiheiden käsittelyyn tarjoaa näkökulmia erityisesti lukion opetussuunnitelman perusteissa esitellyt aihekokonaisuus ”teknologia ja yhteiskunta”, jonka tavoitteena on mm. se, että opiskelija ”osaa arvioida teknologian kehittämistä ohjaavia eettisiä, taloudellisia, hyvinvointi- ja tasa-arvonäkökohtia sekä ottaa perustellen kantaa teknologisiin vaihtoehtoihin”.

Ylioppilaskirjoituksiin valmentautumista.

Rakenteet: numeraalit, prepositiot/adverbbit eri verbien, substantiivien ja adjektiivien yhteydessä, infinitiivi ja ing-muoto.

Kirja: ProFiles 6, Ikonen et al, WSOY.

Syventävät kurssit

Syventävien kurssien tavoitteita ovat mm. kielitaidon monipuolinen kehittäminen, opiskelijoiden tutustuttaminen päättökokeen testityyppien käytännön harjoittelun kautta sekä keskeisen kielioipin vahvistaminen. Siksi opiskelija saa harjoitusta haasteellisten tekstien ymmärtämisessä, sanaston ja kielioipin kattavassa kertauksessa, uudentyyppisten kuunteluiden harjoittelussa ja erilaisten rekisterien mukaisessa kirjoittamisessa.

EN7**Luonto ja kestävä kehitys**

Kurssi on syventävä.

Aihepiirit: Yksilö ja ympäristö, Uusi-Seelanti: maisemia ja maalämpöä, elämä luonnon ehdoilla, kestävä kehityksen haasteita. Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävä kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

Rakenteet: Kurssilla kerrattavia rakenteita ovat kestromuodot, imperfektin ja perfektin käyttö, aikamuotojen yhteensopivuus, epäsuora esitys, ehtolauseet, passiivi, vaillinaiset apuverbit ja prepositiot. Valmentautumista YO-kirjoituksiin.

Kirja: In Touch 7, Davies et al, WSOY.

Huom! Kirja keväällä 2011 kurssin suorittaville: ProFiles 7, WSOY

EN8**Puhu ja ymmärrä paremmin**

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Arviointi: Syventävien suullisten kurssien suoritusten arviointi perustuu Opetushallituksen tuotamasta suullisesta kokeesta saatuun arvosanaan sekä muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon kokeen suoritus ja muut kurssin aikaiset näytöt arvioidaan asianomaisen kielen ja oppimäärän puhumiselle opetus suunnitelman perusteissa asetettuja tavoitteita vasten. Kurssin arvioinnin edellytykset täyttyvät, kun opiskelija on antanut kurssin suorittamiseksi sovitut näytöt ja kurssiin kuuluvan suullisen kielitaidon kokeen. Kurssit arvioidaan käyttäen asteikkoa 4–10. Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe arvioidaan numeroin käyttäen asteikkoa 4–10. Suullisen kielitaidon kokeesta annetaan erillinen todistus päättötodistuksen liitteeksi.

Soveltavat kurssit**ENS9****Englannin tukikurssi abiturienteille**

Kurssilla kerrataan peruskielioppia ja sanastoa ja vahvistetaan kielitaitoa ylioppilaskirjoituksia varten. Kurssilla harjoitellaan paljon kuullunymmärtämistä ja kirjoitetaan erilaisia tekstejä.

Kirja: Abi englantia. Silk ja Mäki, Otava.

ENS11**Kulttuurikurssi**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011.

ENS12**Englannin kielen kesäkurssi**

Englannin kielen tukikurssi, jonka voi suorittaa muussa oppilaitoksessa.

ENS13**Let's start**

Kertaus- ja tukikurssi lukion alkuun. Sen keskeisenä tavoitteena on valmentaa opiskelijaa lukion opintoihin: kerrata ja laajentaa sanavarastoa ja vahvistaa perusrakenteiden hallintaa. Kirja: In Touch Backup English, Ikonen et al, WSOY. Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011.

ENS14**Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen**

Kurssi on soveltava, YO-kirjoituksiin valmentava kurssi.

Aihepiirit: Valintojen ja vaihtoehtojen maailmassa, Intia ja Kanada - erilaisia maailmankuvia, kestävä elämäntavan haasteita, ihmisoikeudet kaikille. Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Rakenteet: Kurssilla kerrattavia rakenteita ovat artikkelit, yksikkö ja monikko, relatiivipronominit, indefiniittipronominit, sanajärjestys, infinitiivi ja ing-muoto, lauseenvastikkeet ja yhdisteverbit. Valmentautumista YO-kirjoituksiin.

Kirja: In Touch 8, Davies et al, WSOY.

Espanja (B3-kieli), EAB3

Espanjan opiskelu alkaa alkeista. Opetuksen lähtökohtana on antaa oppilaalle valmius ymmärtää ja käyttää kirjallisesti ja suullisesti espanjaa opiskellun kielialineksen rajoissa. Kurssilla kiinnitetään huomiota kielitaidon eri osa-alueiden kehittämiseen. Aluksi pääpaino on suullisen kielitaidon kehittämisessä. Opiskelun edetessä myös kirjoittamisen ja tekstin ymmärtämisen osuus lisääntyy. Sanaston ja rakenteiden hallintaa laajennetaan johdonmukaisesti. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä, poikkeuksista tulee etukäteen sopia opettajan kanssa. Espanjan kursseja voi myös opiskella itsenäisesti. Itsenäiset suoritukset tehdään Sotungin etälukiossa. Lisätietoja itsenäisestä suorittamisesta etälukiossa saat etälukion opinto-oppaasta, opinto-ohjaajilta sekä etälukion opintosihteeriltä.

Kirja: Kaikille kursseille: Kautto, Laine, Lehmuusaari: Entre Amigos. Tammi. (Tekstikirja sekä harjoituskirja)

Kurssit kannattaa sijoittaa opinto-ohjelmaan seuraavasti:

1. vuosi	EAB31	EAB32	EAB33
2. vuosi	EAB34	EAB35	EAB36
3. vuosi	EAB37	EAB38	EAS10

EAB31

Hyvää päivää, hauska tutustua

Tavoitteena on, että opiskelija oppii espanjan kielen ääntämistä, intonaatiota, helppoa suullista vuorovaikutusta ja oikeinkirjoitusta. Opiskelija oppii kertomaan itsestään ja omista mielilymyksistään.

EAB32

Näin asiat hoituvat

Perhesuhteet ja koulunkäynti. Tavoitteena on oppia kertomaan laajemmin omasta elämästä ja harrastuksista. Kurssiin kuuluvat lisäksi sääilmaukset ja kellonajat.

EAB33

Vapaa-aika ja harrastukset

Opiskelija oppii kurssin aikana toimimaan arkipäivän viestintätilanteissa esim. kahvilassa, juhlassa, vaateostoksilla jne. Lisäksi opitaan keskustelemaan olotiloista.

EAB34

Matkalla

Kurssin aikana opiskelija oppii tilaamaan ravintolassa sekä selostamaan menneitä tapahtumia. Lisäksi opetellaan matkailuun liittyvää sanastoa.

EAB35

Ennen ja nyt

Kurssilla tutustutaan Espanjan historiaan ja kulttuuriin. Kurssi sisältää runsaasti menneen ajan harjoituksia sekä tekstin ymmärtämistä ja kirjoitelmia.

EAB36

Työelämässä

Kurssilla opitaan työhön ja terveyteen liittyvää sanastoa. Tavoitteena on oppia kertomaan Suomesta espanjaksi sekä tutustua espanjalaisten käsitteisiin Suomesta.

EAB37

Tulevaisuuden suunnitelmia

Aihepiireinä mm. tuleva ammatti ja opinnot. Kurssilla kirjoitetaan kirjeitä ja työhakemuksia sekä opitaan ilmaisemaan tulevaisuudessa tapahtuvia asioita. Kielioipista täydennetään subjunktivia, futuuri ja konditionaali.

EAB38

Kulttuuri ja ympäristö

Kurssilla käsitellään maailmanlaajuisia ongelmia ja muita ajankohtaisia aiheita.

EAS10**Abikurssi**

Kurssi on ylioppilaskirjoituksiin valmistava kertauskurssi. Kurssilla kerrataan kielioppia ja harjotellaan ainekirjoitusta sekä kuullunymmärtämistä. Kurssilla tehdään runsaasti vanhoja ylioppilaskokeita.

Latina, LA

LAB31**Ikkunat auki antiikkiin**

Antiikin Italiaa ja roomalaisia sekä latinan kieltä lähestytään nykykielten näkökulmasta. Opitaan ääntämään ja perehdytään latinan kielen vaiheisiin.

LAB32**Antiikin elämää**

Tutustutaan yksityiseen ja julkiseen elämään sekä työntekoon antiikin aikaisessa kaupungissa.

LAB33**Tietoa, taitoa ja taruperintöä**

Tutustutaan roomalaisten harrastuksiin, roomalaisnuorten kasvatukseen ja koulunkäyntiin sekä antiikin kreikkalaisroomalaiseen tarustoon

Italia

IAB31**Hyvää päivää, hauska tutustua**

Syventävä kurssi

Kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista eli tervehtimään, esittäytymään ja kertomaan perusasioita itsestä. Kurssilla käydään läpi myös italian kielen ääntämystä ja kieliopin perusrakenteita

IAB32

Syventävä kurssi

Ranskan kieli (A-kieli), RAA

Peruskoulussa ranskaa opiskelleita ja kiitettävästi opinnoissaan menestyneitä suositellaan aloittamaan kurssista RAA1. Jos ranskan kielen perusteet kaipaavat kertausta, katso B3 – kielen kohtaa alempana. RAA1 – RAA3 kurssit tulisi suorittaa ensimmäisen vuoden aikana. A-ranskan kurssi on tarjolla vain kerran lukuvuodessa, joten kurssitarjottimella oleva ajankohta on ainoa mahdollisuus suorittaa kyseinen kurssi.

RAA1

Nuori ja hänen maailmansa

Kirja: Bärlund ym. Voilä 2. Otava.

RAA2

Viestintä ja vapaa-aika

Kirja: Bärlund ym. Voilä 3. Otava

RAA3

Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kirja: Opettaja tiedottaa kurssin alussa.

Ranskan kieli (B3-kieli), RAB

8 syventävää kurssia, jotka suoritetaan numerojärjestyksessä. Koska yo-tutkinto (lyhyt oppimäärä) perustuu koko oppimäärään, suositellaan yo-tutkintoon osallistuville kaikkien kurssien suorittamista. Kaikki kurssit arvostellaan numeroarvosanoin.

RAB31 –kurssilla aloitetaan ranskan kielen alkeista.

Niitä peruskoulussa ranskaa opiskelleita, joiden ranskan kielen perusteet kaipaavat kertausta, suositellaan aloittamaan kurssista RAB31 tai RAB32.

Kurssit kannattaa sijoittaa opinto-ohjelmaan seuraavasti:

1. vuosi	RAB31	RAB32	RAB33
2. vuosi	RAB34	RAB35	RAB36
3. vuosi	RAB37	RAB38	

RAB31

Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssilla opiskellaan vuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja kiittäminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Kurssilla opitaan selvitymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista.

Kirja: Bärlund-Jokinen-Raitala-Bellotti-Laspeyres: Voilä! 1 Textes et Exercices. Otava.

RAB32

Näin asiat hoituvat

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssin aihepiirejä ovat ihmissuhteet ja elämään liittyvät rutiinit. Harjoitellaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa ja tutustutaan Pariisiin.

Kirja: Sama kuin kurssilla RAB31

RAB33**Vapaa-aika ja harrastukset**

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jatkapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin.

Kirja: Sama kuin kursseilla RAB31 ja RAB32.

RAB34**Meillä ja muualla**

Kurssi on syventävä.

Kirja: Bärlund-Jokinen-Maala-Raitala-Mauffret:

Voilà 2

Textes et exercices. Otava

RAB35**Ennen ja nyt**

Kurssi on syventävä.

Kirja: Bärlund ym. Voilà 3

Textes et exercices. Otava

RAB36**Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat**

Kurssi on syventävä.

Kirja: Voilà 4

Textes et exercices. Otava

RAB37**Ranskassa tapahtuu**

Kurssi on syventävä.

Kirja: Voilà 4/Voilà 5

Textes et exercices. Otava

RAB38**Yo-kirjoituksiin valmistautumista**

Kurssi on syventävä.

Kirja: Voilà 5. Textes et exercices. Otava.

RAS 10**Ranskan kulttuurimatka**

Ranskan kulttuurimatka järjestetään keväällä 2011 Pariisiin.

Ruotsi – toinen kotimainen kieli, RU (A- tai B-kieli)

Ruotsin kielen pitkän oppimäärän ylioppilastutkinto perustuu kahdeksaan kurssiin (RUA1 - RUA8) ja keskipitkän seitsemään kurssiin (RUB1 - RUB7). Kurssit RUA1 -RUA6 ovat pakollisia A-oppimäärässä, RUB1 - RUB5 B-oppimäärässä. Kurssit RUA7 ja RUA8 sekä RUB6 ja RUB7 ovat valtakunnalliset syventävät kurssit. Näiden lisäksi opiskelijoille on tarjolla koulukohtaisia sovelta- via kursseja (RUBS8-RUBS14).

Syventäviä kursseja voi suorittaa samanaikaisesti pakollisten kurssien kanssa, ja opiskelijalla voi myös olla useita syventäviä kursseja samassa jaksossa.

Suoritusjärjestys

Oheisessa kaaviossa on esimerkki siitä, miten A- ja B-ruotsin kurssit voidaan edukkaasti sijoittaa eri opintovuosiin. Tämä on vain esimerkki, voit itse valita, mitä kursseja haluat suorittaa pakollisten kurssien lisäksi.

A-ruotsi

1. vuosi	RUA1	RUA2	RUA3	
2. vuosi	RUA4	RUA5	RUA6	RUBS11/12
3. vuosi	RUA7	RUA8	RUBS9	RUBS10

B-ruotsi

1. vuosi	RUB1	RUB2	RUB3
2. vuosi	RUB4	RUB5	RUB6
3. vuosi	RUB6	RUB7	RUBS9

RUBS11/12 (jos osallistut ruotsin yo-kirjoituksiin seur. vuoden syksyllä)
RUBS10

A-ruotsin pakolliset ja syventävät kurssit**RUA1****Arkielämää Pohjoismaissa**

Kurssi käsittelee ystäviä ja ystävyvyyttä, kouluelämää, nuorten harrastuksia ja vapaa-ajan viettotapoja eri pohjoismaissa.

Kirja: Dags 1. Wsoy. Uusin painos.

RUA2**Ihmiset ympärillämme**

Kurssilla käsitellään nuoria lähellä olevia aiheita. Se vie keskelle elävää elämää, kaupunkiin, maaseudulle ja kurkistamaan erilaisiin asuntoihin.

Kirja: Dags 2. Wsoy. Uusin painos.

RUA3**Suomi - osa Pohjolaa ja Eurooppaa**

Aihepiireinä ovat Suomen ja suomenruotsalaisen kansanosan ja sen kulttuurin esittely eri näkökulmista ja olojemme vertailu muihin Pohjoismaihin ja Eurooppaan, Suomi monikulttuurisena maana sekä maamme kaksikielisyys.

Kirja: Dags 3. Wsoy. Uusin painos.

RUA4**Elinympäristömme**

Kurssin aiheita ovat rakkaus ja perhe-elämä, monikulttuurinen Tanska, elämäntavat, terveys, uskonto ja elämänarvot sekä elämä Islannissa.

Kirja: Dags 4. Wsoy. Uusin painos.

RUA5**Opiskelu ja työ**

Kurssin teemoja ovat mm. elämä maaseudulla, ympäristönsuojelu, joukkoviestintä ja mainonta sekä yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Pohjoismaista tutustutaan Norjaan, sen yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Kirja: Dags 5. Wsoy. Uusin painos.

RUA6**Kulttuuri ja sen tekijöitä**

Kurssit syventävät sarjan teemoja ja käsittelevät mm. opintoja ja työelämää, tekniikkaa, saamlaista

kulttuuria, kehitysmaita, Pohjoismaista yhteistyötä ja ruotsalaista kulttuuria.

Kirja: Dags 6-7. Wsoy. Uusin painos.

RUA7**Puhu ja ymmärrä paremmin**

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Kirja: Galleri 6. Otava. Blom, Kaunisto et al.

RUA8**Tiede, talous ja tekniikka**

Kurssilla painotetaan ymmärtämisvalmiuksien lisäämistä vaativan kieliaineksen avulla lähtökohdista esimerkiksi eri tieteenalat, tekniikan saavutukset ja yrityselämä. Kurssilla valmistaudutaan myös ylioppilaskirjoituksiin.

Kirja: Dags 6 – 7. Wsoy. Uusin painos.

B-ruotsin pakolliset ja syventävät kurssit**RUB1****Koulu ja vapaa-aika**

Aihepiireinä ovat opiskelu, perhe, vapaa-aika ja nuorten harrastukset.

Kirja: Magnet 1. Wsoy. Bulut, Kajander et al. Uusin painos.

RUB2**Arkielämää pohjoismaissa**

Kurssilla tutustutaan Pohjoismaihin, asumiseen, kotiin, työssäkäyntiin ja rahankäyttöön sekä terveyteen liittyviin aiheisiin.

Kirja: Magnet 2. Wsoy. Bulut, Holm et al. Uusin painos.

RUB3**Suomi, pohjoismaat ja Eurooppa**

Aihepiireinä ovat kotimaa, suomenruotsalaisuus,

vertailu muihin Pohjoismaihin sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa. Opitaan kuvaamaan henkilöitä, paikkoja ja tapahtumia. Kirja: Magnet 3. Wsoy. Bulut, Holm et al. Uusin painos.

RUB4

Elämää yhdessä ja erikseen

Pohditaan erilaisten joukkoviestimien, asumismuotojen ja keksintöjen ym. sekä hyviä että huonoja puolia. Viestintävälineitä, liikennettä, tietotekniikkaa ja ympäristöstä koskevaa sanavarastoa laajennetaan.

Kirja: Kanal FYRA. Otava. Uusin painos.

RUB5

Elinympäristömme

Kurssi pureutuu erilaisiin ihmissuhteisiin, elämäntapsomuksiin ja tapoihin elää. Teemoina ovat ihmissuhteet, elämäntapsomukset ja muukalaisuus.

Kirja: Kanal FEM. Otava. Uusin painos.

RUB6

Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Harjoitusten aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Kurssi vankentaa myös jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteissa tarvittavaa suullista kielitaitoa. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Kirja: Galleri 6. Otava. Blom, Kaunisto et al.

RUB7

Laajeneva maailmankuvamme

Joukkotiedotus, Pohjoismaat, Eurooppa ja muu maailma. Rakenteita kertaava syventävä kurssi.

Kirja: HELT OKEJ! Kurssi 7.Uusin painos. Tammi.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUBS8

Starta pä nyt!

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010 - 2011. Kurssi on tarkoitettu peruskoulusta lukioon juuri siirtyneille opiskelijoille. Kurssin tavoitteena on kerrata kaikki peruskoulussa opitut rakenteen ja perehdyttää opiskelija lukion työtappoihin. Kurs-

silla harjoitellaan monipuolisesti kirjallista tuottamista.

Opettajan materiaalit.

RUBS9

Det är dags att skriva

Kurssi soveltuu opiskelijoille, joiden kirjallinen ruotsi kaipaava täsmenämistä. Kurssilla harjoitellaan erityisesti kirjoittelun tekemistä. Opiskelijat tutustuvat eri tekstityypppeihin ja niiden erityisvaatimuksiin. Muoto-opin lisäksi opiskelijat pyrkivät parantamaan sanastonsa laajuutta kurssin aikana.

Opettajan materiaalit.

RUBS10

Loppukiri - Slutspurten

Kurssi on tarkoitettu lähinnä abiturienteille.

Kurssilla vankennetaan sanaston ja rakenteiden hallintaa ja keskitytään erilaisten tekstien monipuoliseen käsittelyyn sekä kirjalliseen tuottamiseen.

Kurssilla myös valmentaudutaan ylioppilaskokeiden kuullunymmärrysoosioon.

Opettajan materiaalit.

RUBS11

Kulttuurimatka Ruotsiin

Kurssi järjestetään lukuvuonna 2010 - 2011 jaksossa 4, itse matka jaksossa 5. Opiskelijat tekevät yhdessä opettajansa kanssa kulttuurimatkan Tukholmaan. Ennen matkaa opiskelijat suunnittelevat matkan ohjelman moderneja tiedonhankintakeinoja käyttäen. Kurssilla ennen varsinaista matkaa opiskelijat harjoittelevat erityisesti ruotsin kielen suullista tuottamista ja syvenyvät Ruotsin kulttuuriin ja historiaan. Kokemuksistaan opiskelijat kirjoittavat laajahkon ruotsinkielisen matkapäiväkirjan.

RUBS12

Kulttuurimatka Islantiin, Norjaan tai Tanskaan

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010 - 2011. Ennen matkalle lähtöä opiskelijat suunnittelevat matkan ohjelman ja perehtyvät matkakohteen kulttuuriin ja historiaan. Kyseisen maan kieleen luodaan yleisluontoinen katsaus, ja sitä äidinkielenään puhuvan ihmisen vierailu kurssilla luo elävän yhteyden maan kulttuuriin ja kieleen. Kokemuksistaan opiskelijat kirjoittavat laajahkon ruotsinkielisen matkapäiväkirjan. Matka maksetaan itse.

Saksan kieli (A2 tai B3 kieli)

SAKSAN KIELI (A2), SA

Pakollisia kursseja ovat kurssit SAA1 – SAA6, jotka on ehdottoman suositeltavaa suorittaa numerojärjestyksessä. Kurssit SAA7 ja SAA8 ovat syventäviä kursseja. A-kielen ylioppilastutkinto perustuu kaikkiin kahdeksaan kurssiin. Soveltavista kursseista kurssi SAS10 on ylioppilaskirjoitukseen valmentava kurssi, ja näin ollen sen suorittaminen on erittäin viisasta. A-saksan kukin kurssi on tarjolla vain kerran lukuvuodessa, joten kurssitarjottimella oleva ajankohta on ainoa mahdollisuus suorittaa kyseinen kurssi.

Saksassa tai muussa saksankielisessä maassa vaihto-oppilana olleet voivat jättää kursseja pois opettajan suostumuksella.

Kaikilla kursseilla on kuuntelu-, kirjoitus- ja rakenneharjoituksia, vaikka sitä ei ole kurssin kohdalla erikseen mainittu.

Kurssien suoritusjärjestys lukioaikana:

1. vuosi	SAA1	SAA2	SAA3
2. vuosi	SAA4	SAA5	SAA6
3. vuosi	SAA7	SAA8	SAS10

Pakolliset ja syventävät kurssit

SAA1

Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: Nuoret ja heidän elämänpiirinsä. Harastukset, perhe ja koti.

Rakenteet: Kerrataan yläkoulussa opittua, mm. aika- ja sijamuodot, persoona- ja possessiivipronomininit sekä apuverbit.

Kirja: Genau 1. WSOY.

SAA2

Viestintä ja vapaa-aika

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: Tutustuminen saksalaisen kielialueen maihin, modernit viestintäteknologiat, urheilu, musiikki.

Rakenteet: Sanajärjestys, kansallisuudet, maantieteelliset nimet, prepositio-oppia, artikkelin käyttö, sijamuotojen laajennusta, refleksiiviverbit.

Kirja: Genau 2. WSOY

SAA3

Opiskelu ja työ

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: Koulu ja opiskelu, työelämä.

Rakenteet: Adjektiivin taiputus ja vertailumuodot, substantivoidut adjektiivit, rektioita, lukusanat, partisiiptit.

Kirja: Genau 3. WSOY.

SAA4

Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: teksteissä käsitellään erilaisia yhteiskunnallisia ilmiöitä, kuten perhepolitiikka, riippuvuussuhteet, ulkomaalaiset, kansalaisvelvollisuudet ja aktiivinen kansalaisuus.

Rakenteet: infinitiivi, imperatiivi, konditionaali, man-rakenne ja passiivi.

Kirja: Genau 4. WSOY.

SAA5

Kulttuuri

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: musiikki, teatteri ja elokuva, kirjallisuus, taide ja saksalainen lehdistö.

Rakenteet: rektioverbit, wo-verbit, adjektiivin rektiot, pronominaaliadverbit, relatiivipronimit

Kirja: Genau 5. WSOY.

SAA6

Talous, tiede ja tekniikka

Kurssi on pakollinen.

Aihepiirit: teksteissä käsitellään liikennettä, taloutta, tiedettä, tekniikkaa ja terveyttä.

Rakenteet: sanajärjestys, konjunktiot, pronominit ja modaaliapuverbien erikoismerkit.

Kirja: Genau 6. WSOY.

SAA7

Katse tulevaisuuteen

Kurssi on syventävä.

Rakenteet: Kurssi on rakenteita kertaava ja osittain niitä syventävä, mm. dativiin käytön syventäminen. Rektioita.

Kirja: Genau 7-8. WSOY.

SAA8

Puhu ja ymmärrä paremmin.

Kurssi on syventävä.

Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla. Kurssilla valmistaudutaan myös ylioppilaskirjoituksiin.

Kirja: Genau 7-8. WSOY.

Soveltavat kurssit

SAS10

Endspurt

Kurssi on ylioppilaskirjoituksiin valmistava kertauskurssi ja tarkoitettu näin lähinnä abiturienteille. Kurssilla kerrataan kielioppia, harjoitellaan ainekirjoitusta ja luetunymmärrystä sekä kuunnellaan yo-kuultuja. Opiskelijoiden sanaston laajentamiseen tähdätään moninaisin harjoittein.

Kirja: Kurssille ei tarvitse ostaa kirjaa.

SAKSA (B3-kieli), SAB3

Saksan (B3-kielen) opiskelu alkaa alkeista. Opetuksen lähtökohtana on antaa oppilaalle valmius ymmärtää ja käyttää kirjallisesti ja suullisesti saksaa opiskellun kieliaineksen rajoissa. Kaikilla kursseilla kiinnitetään huomiota kielitaidon eri osa-alueiden kehittämiseen. Aluksi pääpaino on suullisen kielitaidon kehittämisessä. Opiskelun edetessä myös kirjoittamisen ja tekstin ymmärtämisen osuus lisääntyy. Sanaston ja rakenteiden hallintaa laajennetaan johdonmukaisesti. Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä, poikkeuksista tulee etukäteen sopia opettajan kanssa. Kursseja ei suositella itsenäisesti opiskeltaviksi.

Kurssit kannattaa sijoittaa opinto-ohjelmaan seuraavasti:

1. vuosi	SAB31	SAB32	SAB33
2. vuosi	SAB34	SAB35	SAB36
3. vuosi	SAB37	SAB38	

Huom. 2. vuoden lyhyen saksan opiskelijat SAB34 osallistuvat pitkän saksan kurssiin SAA1!

SAB31

Hyvää päivää, hauska tutustua

Aihepiirit: Tervehdykset ja puhuttelut. Esittäytyminen ja henkilötietojen kysyminen sekä sel-

viytyminen yksinkertaisissa viestintätilanteissa. Kurssiin kuuluvat lisäksi sääilmaukset ja kelloajat.

Rakenteet: Kurssin pääpaino on ääntämisen,

intonaation ja suullisen viestinnän opiskelussa. Perusrakenteista opitaan kysymys- ja vastauslau-
seet, verbin preesenstaivutus, lukusanat, substan-
tiivin suku ja artikkeli, modaaliapuverbit, päälau-
seen sanajärjestys.

Kirja: Kellka, ym. : Kurz und gut. Kurse 1-2.
Tekstikirja ja harjoituskirja (erilliset). Otava.

SAB32

Näin asiat hoituvat

Aihepiirit: Majoittuminen ja matkailu. Tien neu-
vominen, ravintolassa asioiminen, hotellihuo-
neen varaaminen. Lisäksi opitaan ruokailuun ja
terveyteen liittyvää sanastoa.

Rakenteet: Opitaan eriävät yhdysverbit, sijamu-
dot, refleksiiviverbit, pronominit man ja es sekä
omistuspronominit.

Kirja: Kellka, ym. : Kurz und gut. Kurse 1-2.
Tekstikirja ja harjoituskirja (erilliset). Otava.

SAB33

Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit: Opitaan keskustelemaan harrastuk-
sista ja kuvailemaan ulkonäköä. Opiskelija oppii
tekemään ehdotuksia ja ilmaisemaan mieltymyk-
siä. Lisäksi opitaan lipunostoon liittyvää sanastoa
sekä matkustusfraaseja.

Rakenteet: Opitaan sein- ja haben-verbien im-
perfekti, perfekti, akkusatiivia ja datiivia vaativia
prepositioita sekä kerrataan opittuja rakenteita.

Kirja: Kellka, ym. : Kurz und gut. Kurs 3. Yhtei-
nen teksti- ja harjoituskirja. Otava.

SAB34

SAB34:n opiskelijat osallistuvat pitkän saksan
kurssiin SAA1

Katso SAA1 Nuori ja hänen maailmansa.

SAB35

SAB35:n opiskelijat osallistuvat pitkän saksan
kurssiin SAA2

Katso SAA2 Viestintä ja vapaa-aika.

SAB36

SAB36:n opiskelijat osallistuvat pitkän saksan
kurssiin SAA3

Katso SAA3 Opiskelu ja työ.

SAB37

SAB37:n opiskelijat osallistuvat pitkän saksan
kurssiin SAA4

Katso SAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma.

SAB38

SAB38:n opiskelijat osallistuvat pitkän saksan
kurssiin SAA5

Katso SAA5 Kulttuuri.

Venäjän kieli (A2), VE

Venäjä äidinkielenä

Tavoitteet

- ylläpitää venäjän kieltä
- kehittää opiskelijoiden kielitaitoja ja kult-
tuuritietoutta
- monipuolistaa sanavarastoaan lukemalla
erilaisia tekstejä ja kaunokirjallisuutta
- laajentaa peruskoulun saatuja tietoja, taitoja
omasta äidinkielestä
- käyttää rohkeasti ja luontevasti äidinkieltä
erilaisissa kielenkäyttölanteissa.

Venäjä äidinkielenä on tarkoitettu oppilaille, joi-
den äidinkieli on venäjä, ja jotka ovat saaneet
opetusta vähintään 2 tuntia viikossa ala- ja ylä-
asteella äidinkielen opetussuunnitelman mukaan
(yhteensä niitä voi olla 18 kurssia peruskoulun
aikana). Opiskelijan kielen osaamisen ei tarvitse
olla erityisen hyvää: riittää että opiskelija puhuu
hyvin, sanavarasto on laaja, kirjoittaa vähän, pys-
tyy osallistumaan keskusteluihin ja tekemään eri-
laisia kurssitöitä.

Kursseja on kuusi, kaksi kurssia lukuvuodessa. Opetus on maanantaisin klo 15.00- 16.30 kerran viikossa koko lukuvuoden ajan elokuusta toukokuuhun. Kurssien päättyessä on oltava näyte kurssin suorituksesta (esim. sanelu, aine, esitys, referaatti ym.)

Venäjää äidinkielenä lukevat voivat kirjoittaa A-venäjän ylioppilaskirjoituksissa. Kirjoituksiin saa osallistua, kun on käynyt vähintään kolme kurssia venäjää äidinkielenä -opetusta.

Opetuksen sisällöt:

Seuraavat 2 kurssia , “ Папыс 3-4” , Папыс 3,4 “Рабочая тетрадь” ja L.A Ahremenkova (“Askel askelella kymppiin”) Kirjat tilataan syksyllä yhdessä.

VEA1

Venäjän nykyaikainen kirjallisuus

Kirjailijan ja luettavat teokset voi valita itse omaan kiinnostuksensa ja tason mukaan.

- Harjoitellaan aineistopohjaista kirjoittamista.
- Tehdään mielipidekirjoituksia
- Kerrataan kielioppia: alaluokkien kielioppia ja oikeinkirjoitusta (1-6 luokat)

VEA2

Ulkomaalainen nykyaikainen kirjallisuus

Kirjailijan ja luettavat teokset voi valita itse .

- Tutustutaan kirjailijoiden elämäkertaan, heidän teoksiinsa, analysoidaan, laaditaan referaatteja.
- Kerrataan kielioppia: lause, lauseen jäsenet, lausetyypit (6-7 luokat)

Venäjä (B3-kieli), VEB

Venäjän lukiossa alkava oppimäärä sisältää 8 syventävää kurssia, joihin lyhyen venäjän yo-tutkimto perustuu. VEB31-kurssilla opiskelu aloitetaan venäjän kielen alkeista.

Kaikkille kursseille VEB31-33 yhteinen kirja: Jegorenkov, Piispanen, Väisänen: Можно! 1, tekstikirja ja harjoituskirja. Otava.

VEB31

Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opetellaan lukemaan kyrillisiä kirjaimia ja kirjoittamaan niitä. Opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Aihepiirejä ovat tervehtiminen, hyvästely, esittäytyminen, perussasioiden kertominen itsestä (nimi, perhe, ammatti, kielitaito) ja vastaavien asioiden kysyminen keskustelukumppanilta sekä oman mielipiteen ilmaisu.

Rakenteet: substantiivien suvut, substantiivien yksikön prepositionaali ja akkusatiivi (eloton), substantiivien monikon nominatiivi, adjektiivien yksikön nominatiivi, numerot 1-100, possessiivipronominit, verbien I ja II konjugaatio, olla-verbien preteriti ja futuuri, omistus, ääntäminen

VEB32

Näin asiat hoitavat

Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten

ostoksilla käydessä ja julkisilla liikennevälineillä liikuttaessa. Harjoitellaan tienkysymistä ja -neuvomista. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, harjoitetaan kuullunymmärtämistä ja lyhyiden tekstien lukemista.

Rakenteet: substantiivien yksikön datiiivi, genetiivi, akkusatiivi (elollinen), adjektiivien monikon nominatiivi, liikeverbejä, preteriti

VEB33

Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Harjoitellaan myös ulkonäön ja luonteenpiirteiden kuvailua sekä maiden nimiä ja kansallisuussanastoa. Tehdään pieniä kirjoitus-harjoituksia.

Rakenteet: järjestysluvut, substantiivien instrumentaali ja sen käyttö, numerot 100-1000, liitto-futuuri, substantiivien sijamuotojen kertausta

Luonnontieteet, matematiikka ja tietotekniikka

Vasemmalta Eija Immonen, Kirsi Karvonen, Jukka Karvinen ja Miika Karpin. Erilliskuvassa Pasi Vilpas.

Biologia, BI

Biologia on luonnontiede, joka tutkii elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyli- ja solutasolta koko biosfääriin. Biotieteet kehittyvät nopeasti ja niiden sovelluksia hyödynnetään laajasti mm. elintarviketeollisuudessa, lääketieteessä ja ympäristöongelmien ratkaisemisessa.

Kurssien suoritusjärjestys

BI1 ja BI2 kurssi on suoritettava ensimmäisenä, mutta niiden keskinäisen järjestyksen voit valita vapaasti. Muut biologian kurssit voit opiskella vapaassa järjestyksessä.

Biologian ainereaalikoe suositellaan suoritettavaksi kolmannen lukuvuoden keväällä. Valmistautumisessa kannattaisi noudattaa seuraavaa aikataulua: 1.vuosi: BI1 ja BI2 2.vuosi: BI3 ja BI4 3.vuosi: BI5 syksyllä ja (Bis 10) = abikurssi juuri ennen kirjoituksia

Jos kuitenkin aiot kirjoittaa biologian syksyllä, muistathan aloittaa valmistautumisesi itsenäisesti jo kesällä. Tätä varten kaikkien kurssien keskeisimmät oppitunnit ovat katsottavissasi videoluentoina koulumme oppimisolustalla Fronterissa. Muista myös Fronterissa olevat kirjalliset kurssimateriaalit sekä äänitiedostot.

BI1

Eliömaailma

Kurssi on pakollinen. Huomaa, että halutessasi voit suorittaa myös BI2 kurssin ensimmäisenä.

Sisältö:

- Eliökunnan luokittelu.
- Evoluutio
- Ekologian perusteet

Oppikirja: Jokaiselle biologian kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uuden OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkeen hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarustesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seu-

raavan kirjan: Lahti, Tolonen, Valste, Airamo, Holopainen, Koivisto, Suominen, Viitanen: Biologia Elämä / WSOY

BI2

Solu ja perinnöllisyys

Kurssi on pakollinen. Voit suorittaa BI2-kurssin myös ennen BI1-kurssia.

Sisältö:

- Solu
- Geenien toiminta
- Elämän energiatalous
- Klassinen perinnöllisyystiede risteytystehtävien

Oppikirja: Sama kuin ykköskurssissa.

B13**Ympäristöekologia**

Kurssi on syventävä. BI2 on suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö: Tutustuminen elottoman ja elollisen luonnon vuorovaikutussuhteisiin, luonnon energiatalouteen ja ihmistoiminnan vaikutuksiin luonnossa. Kasvien rakenne ja elintoiminnot.

Oppikirja: Jokaiselle biologian kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uuden OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkein hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarustesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seuraavan kirjan: Kimmo Lahti ja Antti Rönkä: Biologia Ympäristöekologia / WSOY

B14**Ihmissen biologia**

Kurssi on syventävä. Suositeltava etenkin lääketiedettä opiskelemaan aikoville. BI2 suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö:

- Ihmisen anatomian ja fysiologian perusteet

Oppikirja: Jokaiselle biologian kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uuden OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkein hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarustesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seuraavan kirjan: Seppo Turunen: Biologia Ihminen / WSOY

B15**Bioteknologia**

Kurssi on syventävä. Suositeltava etenkin lääketiedettä tai muita biotieteitä opiskelemaan aikoville. BI2 suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö:

- tutustuminen solubiologian keskeisiin tutkimusmenetelmiin,
- geenien toiminta, monistaminen, siirtäminen, geneettinen sormenjälki,
- immunitetti, allergiat, elinsiirrot, vasta-ainesten käyttö solubiologisessa tutkimuksessa
- hermoston rakenne ja toiminta.

Oppikirja: Jokaiselle biologian kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Tälle kurssille kuitenkin

kannattaa hankkia niistä uusin painos.

Helpoimmalla pääset hankkimalla seuraavan kirjan: Ulmanen, Tenhunen, Yläne: Biologia Geeni / WSOY

B16**Selkärankaisten vertaileva anatomia ja fysiologia**

(Ei tarjolla 10 – 11)

Kurssi on soveltava. Edellytyksenä mielellään BI4-kurssi tai vastaavat tiedot ihmisen fysiologiasta ja anatomiasta.

Sisältö:

- Tutustutaan selkärankaisten rakenteeseen preparaamalla kala, kana ja rotta sekä jokin suuri-kokoisempi nisäkäs, todennäköisesti sika. Kurssi sisältää myös mikroskopointia. Koska kurssi perustuu itse tehtäviin preparointeihin, on kurssilla jokseenkin ehdoton läsnäolopakko.

Oppikirja: Kurssille ei ole oppikirjaa.

B17**Biologiaa englanniksi**

(Ei tarjolla 10 – 11)

Kurssi on soveltava. Edellytyksenä mieluiten kurssit BI1 - BI5 tai vastaavat tiedot sekä runsaasti iloista mieltä.

Sisältö:

- Kertaava katsaus lukion biologian kurssien tärkeimpiin asiasisältöihin englanninkielisen lähdemateriaalin avulla.

Englanti avaa tieteen maailman tavalla (valtava kirjallinen rikkaus), josta suomenkielellä voi vain uneksia. Kurssi perustuu pääosin suullisiin harjoituksiin, joten tunneilla on jokseenkin ehdoton läsnäolopakko.

Oppikirja: Kurssille ei ole oppikirjaa.

B18**Örkit ja örttiäiset**

(Ei tarjolla 10 – 11)

Kurssi on soveltava.

Sisältö: Lajituntumuskurssi kevään korvalla. Tutustumme käsikopelolla kaikkeen, mikä liikkuu: selkärangattomista pikkunisäkkäisiin ja lintuihin. Opimme luonnonharrastuksen perusteita: keräämis- ja tutkimusmenetelmiä, lajituntumusta ja preparointia. eikä oppikirjaa.

Koska kurssi perustuu maastotöihin ja itse tehtäviin preparointeihin, on kurssilla jokseenkin ehdoton läsnäolopakko.

BIS9**Neurobiologiaa**

(Ei tarjolla 10 – 11, suoritettavissa itsenäisesti verkkomateriaalin avulla)

Kurssi on soveltava.

Sisältö: Onko järkeä ilman tunnetta ja mihin psykobiologiisiin tapahtumiin muisti, tietoisuus ja niiden häiriöt perustuvat? Millainen yhteys geneillä ja ympäristöllä on persoonallisuutemme kehitykseen? Miten aivot käsittelevät ympäristöstä saamaansa tietoa? Tarjolla on vähemmän aivo-tonta tiedettä ja filosofiaa sanamukaisesti pääasi-oista.

Oppikirja: Kurssille ei ole oppikirjaa.

BIS10**Biologian ja maantieteen abikurssi**

Kurssi on soveltava.

Sisältö:

- Pakollisten ja syventävien biologian ja / tai maantieteen kurssien kertaaminen. Kurssin tavoitteena on antaa paremmat valmiudet aine-reaalikokeen kirjoittamiseen biologiassa ja / tai maantieteessä. Kurssilla käydään läpi tyypillisiä YO-kysymyksiä, YO-tehtävien arviointikriteere-

jä sekä opiskelutaitoja ja esseevastaamisen tekniikkaa.

Oppikirja: Kurssilla käytetään kaikkien kurssi-en kirjoja.

LIS 8**Nuuskion vaellus**

Kurssi on soveltava.

Sisältö:

- Nuuskiossa toteutettava vaellusretki kestää kolme päivää ja kaksi yötä ja on pituudeltaan n. 35 kilometriä. Yöpyminen retken aikana tapahtuu teltoissa. Liikkuminen (ja eksyminen) maastossa tapahtuu itsenäisissä pienryhmissä.

Retki on vaativa niin fyysisesti kuin henkisesti-kin. Kurssiin kuuluvat myös teoriatunnit maastossa liikkumisesta, rinkan pakkaamisesta, suunnistuksesta, ympäristöstä huolehtimisesta ja ruokahuollosta.

Vaellus toteutetaan lukuvuoden viimeisellä viikolla ke - pe välisenä aikana. Tarkan retkiajan-kohdan näet opinto-oppaan kalenteriosioista. Vaellukselle valmistaudutaan koko viimeisen jakson ajan.

Kurssille ei ole oppikirjaa.

Fysiikka, FY

Pystyykö nopea fysiikan opettaja juoksemaan valoa nopeammin? Miksi kahvi jäähtyy kupissa?

Lukiossa on yksi pakollinen fysiikan kurssi, mutta mitä useamman syventävän ja soveltavan kurssin valitset, sitä paremmin saat lähtöpisteitä jatko-opintoihin pyrkiessäsi ja sitä paremmat mahdollisuudet sinulla on menestyä fysiikan kokeessa ylioppilaskirjoituksissa. Syventävien kurssien tiedot ovat tarpeen, mikäli tavoitteesi on esimerkiksi opinnot lääkäriksi tai teknillisen alan opinnot. Lisäksi fysiikka on uskomattoman mielenkiintoista!

HUOM. Matematiikan, fysiikan ja kemian opinnoissa välttämätön lähde-teos on taulukkokirja. Esimerkiksi MAOL-tilukot, matematiikka, fysiikka ja kemia. Otava.

Kurssien suositeltava etenemisjärjestys:

1. vuosi	FY1, FY2, FY3
2. vuosi	FY4, FY5, FY6
3. vuosi	FY7, FY8, FYS9

Kurssin FYS10 voit suorittaa milloin vain.

Ylioppilaskirjoituksissa fysiikka kirjoitetaan 3. vuoden keväällä. Ylioppilaskirjoitustehtävät tulevat pakollisesta ja syventävistä kursseista.

Jos haluat poiketa suosituksista, tule keskustelemaan opettajan kanssa.

Pakollinen kurssi

FY1

Fysiikka luonnontieteenä

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Tutustutaan aineen ja maailmankaikkeuden rakenteisiin liittyviin peruskäsitteisiin. Perehdytään luonnontieteiden tapaan hankkia uutta tietoa kokeellisen tutkimuksen keinoin. Harjoitellaan mittausten tekemistä, tulosten tulkintaa ja esittämistä sekä mittausvirheiden arvioimista. Voiman ja liikkeen tutkiminen.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 1. Fysiikka luonnontieteenä. Uudistettu painos, 2009. Tammi.

Syventävät kurssit

FY2

Lämpö

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Voidaan suorittaa heti kurssin FY1 jälkeen.

Sisältö: Kurssilla perehdytään mekaaniseen ja termodynaamiseen systeemiin. Mekaanisen energian säilymlain, työn ja tehon sovelluksia. Termodynaamisen systeemin kuvaamista tilanmuutustujen avulla. Termodynaamisen tilan muutokset ja termodynamiikan pääsäännöt.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 2, Lämpö. Uudistettu painos, 2009. Tammi.

FY3

Aallot

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Voidaan suorittaa heti FY1 kurssin jälkeen, mutta suositellaan suoritettavaksi FY2-kurssin jälkeen.

Sisältö: Miksi ambulanssin ääni muuttuu, kun se kulkee meistä pois päin? Mitä valo on? Värähtääkö? Kurssilla perehdytään värähdys- ja aaltoliikkeen perusteisiin tutkimalla mekaanista värähtelyä, ääntä ja sähkömagneettisia aaltoja.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 3, Aallot. Uudistettu painos, 2009. Tammi.

FY4

Liikkeen lait

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Kurssin FY2 jälkeen.

Sisältö: Liikkeen mallit, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä liike, Newtonin lait, mekaanisen energian säilyminen, törmäykset sekä liikemäärä ja im-

pulssiperiaate, voimat ja voimakuviot, tasapaino. Kirja: Lehto ym. Fysiikka 4, Liikkeen lait. Uudistettu painos, 2010. Tammi.

FY5

Pyöriminen ja gravitaatio

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Kurssin FY4 jälkeen.

Sisältö: Kurssilla syvennetään osaamista mekaniikassa sekä statiikassa. Uutena asiana pyörimisliike, gravitaatio, vino heittoliike ja planeettojen sekä satelliittien liikkeen matemaattinen hallinta.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 5, Pyöriminen ja gravitaatio. Uudistettu painos, 2010. Tammi.

FY6

Sähkö

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Kurssin FY4 jälkeen.

Sisältö: Kurssilla perehdytään sähköisiin perusilmiöihin, sähkövirtaan, sähkökenttään, komponentteihin ja kytkentöihin. Virtapiirissä kulkevien virtojen matemaattinen hallinta Kirchhoffin lakien avulla. Potentiaali ja jännite.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 6, Sähkö. Uudistettu painos, 2010. Tammi.

FY7**Sähkömagnetismi**

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Kurssin FY6 jälkeen.

Sisältö: Magneettiset perusilmiöt ja magneettikenttä. Varauksen liike ja aineen käyttäytyminen magneettikentässä. Sähkömagneettinen induktio. Sähköenergian tuottaminen ja siirtäminen. Värähtelypiirit ja antenni. Vaihtovirtapiirit.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 7, Sähkömagnetismi.

2007 tai uudempi. Tammi.

FY8**Aine ja säteily**

Kurssi on syventävä.

Suoritusjärjestys: Kurssille voi osallistua vaikka ei olisi suorittanut kaikkia edellisiä kursseja. Kuitenkin suositellaan, että kurssit FY3 ja FY4 on suoritettu.

Sisältö: Kurssilla perehdytään atomi- ja ydinfysiikan perusteisiin. Tutustutaan atomimalleihin ja alkeishiukkasiin. Käsitellään radioaktiivisuutta.

Osa aiheista voidaan käsitellä tutkielmien avulla.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka 8, Aine ja energia. 2007 tai uudempi. Tammi.

Soveltavat kurssit**FYS9****Fysiikan kertauskurssi**

Kurssi on soveltava.

Suoritusjärjestys: Kurssi suoritetaan viimeisenä opiskeluvuotena.

Sisältö: Kurssilla luodaan kokonaiskuva fysiikan eri osa-alueista. Tavoitteena on parantaa jo hankittuja tietoja ja taitoja lukion fysiikan pakollisten ja syventävien kurssien aihepiireistä. Kurssi on tarpeellinen, mikäli osallistut fysiikan ylioppilaskirjoituksiin ja kurssi on hyödyllinen, mikäli pääsykokeissa tarvitsit fysiikan tietoja.

Kirja: Lehto ym. Fysiikka, Kertauskirja. Uudistettu painos, 2009. Tammi. Suositeltavaa on hankkia myös Fysiikka, Kertauskirjan tehtävien ratkaisut. Uudistettu painos, 2009.

FYS10**Tähtitiede**

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010-11.

Kurssi on soveltava.

Suoritusjärjestys: Kurssin voi suorittaa milloin tahansa.

Sisältö: Kurssilla saa nykyaikaisen kuvan asemattamme laajimmassa mahdollisessa ympäristössä, minkä voimme havaita, alkaen kotoisasta tähtivaastamme, aurinkokunnan ja linnunradan kautta aina maailmankaikkeuden syntyhetkiin asti.

Perehdytään tärkeimpiin tähtitieteilijän työkaluihin ja havaintokohteisiin. Opetellaan etsimään tähtitaitavaan kohteita. Mahdollinen käynti Heurekan planetaariossa.

Kirja: Heikki Oja: Polaris, Koulun tähtitieto.

URSA.

FYS13**Luonnontieteiden laboratorioskurssi**

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010-11

Kurssi on soveltava.

Sisältö: Tutustutaan kokeellisesti fysiikan ilmiöihin ja harjoitellaan tutkimuksen tekoa sekä raportointia. Voidaan myös suorittaa yhteistyössä kemian tai muiden luonnontieteiden kanssa.

FYS14**Hiukkasfysiikka**

Kurssi on soveltava.

Suoritusjärjestys: Voidaan suorittaa FY1-kurssin jälkeen, mutta ennen Cern-vierailua tulee suorittaa myös FY8-kurssi.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan fysiikan huippututkimukseen. Opiskellaan perusasioita hiukkasfysiikasta ja verkostoidutaan yhteistyötoimien kanssa. Kurssi huipentuu vierailuun Cernin hiukaskiihdytinlaboratoriossa Sveitsissä. Vierailun aikana päästään tutkimaan aineen olemusta ja sen koossapitäviä voimia sekä maailmankaikkeuden syntyä ja alkuräjähdyttä. Vierailu kestää noin viikon ja leirikoulun kustannuksista vastaa opiskelija, ellei saada ulkopuolista rahoitusta.

Kemia , KE

Kemian opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaan luonnontieteellisen ajattelun ja nykyaikaisen maailmankuvan kehittymistä osana monipuolista yleissivistystä ja antaa pohjaa jatko-opinnoille. Biologian, kemian, fysiikan ja terveystiedon opinnot tukevat toisiaan.

Lukuvuonna 2010-2011 tarjotaan kurssit KE1 (ihmisen ja elinympäristön kemia), KE2 (kemian mikromaailma), KE 3 (reaktiot ja energia), KE 4 (metallit ja materiaalit), KE 5 (reaktiot ja tasapaino) sekä KES6 (kertauskurssi) uuden opetussuunnitelman mukaan. Lisäksi tarjolla on myös KES8 (kemian työkurssi).

Suoritusjärjestys kursseille:

1.vuositaso	KE1	KE 2	(KES8)	
2.vuositaso	KE 3	KE 4	KE 5	KES6

Tällöin voi kirjoittaa kemian 2.lukuvuoden keväällä tai 3.lukuvuoden syksyllä.

tai

1.vuositaso	KE1	KE2	
2.vuositaso	KE3	KE4	KES8
3.vuositaso	KE5	KES6	KES7

Kirjoitukset 3. lukuvuoden keväällä.

KE1

Ihmisen ja elinympäristön kemia

Pakollinen kurssi

*orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happiyhdisteitä ja typpiyhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia

*erilaiset seokset, ainemäärä, pitoisuus

Kirja: Turpeenoja ym: Ihmisen ja elinympäristön kemia Mooli 1 (Otava), uusien painos 2010

KE2

Kemian mikromaailma

Syventävä kurssi

*alkuaineiden ominaisuudet ja jaksollinen järjestelmä

*elektroniverhon rakenne ja atomiorbitaalit

*kemiallinen sidos

*isomeria

Kirja: Turpeenoja ym: Kemian mikromaailma Mooli 2 (Otava)

KE3

Reaktiot ja energia

Syventävä kurssi

*epäorgaanisia ja orgaanisia reaktiotyyppejä

*stoikiometrisiä laskuja

*reaktionopeus

Kirja: Turpeenoja ym: Reaktiot ja energia Mooli 3 (Otava)

KE4

Metallit ja materiaalit

Syventävä kurssi

*sähkökemiallinen jännitesarja, kemiallinen pari ja elektrolyysi

*hapettumis-pelkistymisreaktiot

*metallit ja epämetallit

*bio- ja synteettiset polymeerit

Kirja: Metallit ja materiaalit Mooli 4 (Otava)

KE5

Reaktiot ja tasapaino

Syventävä kurssi

*reaktiot ja tasapaino

*happo-emästatasapaino

*liukoisuus ja liukoisuustasapaino

Kirja: Reaktiot ja tasapaino Mooli 5 (Otava)

KES6

Kemian kertauskurssi

Soveltava kurssi

*kerrataan kurssien 1-5 asioita yo-tehtävien

pohjalta

*suoritusmerkintä edellyttää riittävää tuntityöskentelyä ja kotitehtävien suorittamista ja kurssikokeen hyväksyttävää suorittamista

Kirja: Abi kemia + ratkaisut (Otava)

KES7

Laskennallinen kemian kurssi

Soveltava kurssi

*kemiallisia laskuja

Suoritusmerkintä

*ei järjestetä lukuvuonna 2010-2011

KES8 (entinen FKS1)

Fysiikan ja kemian työkurssi

Soveltava kurssi

suositellaan vasta 2.lukuvuoden opiskelijoille

*opetellaan laboratoriotyöskentelyä, johtopäätösten tekemistä

havaintojen ja mittausten pohjalta.

*vierailukäyntejä

Suoritusmerkintä

KES9

Koulun ulkopuolinen työkurssi

Soveltava kurssi

Tämän kurssin voi suorittaa jossakin toisessa lukiossa tai Helsingin Yliopiston kesäkurssilla.

Kurssin sisältö vaihtelee oppilaitoksen mukaan.

Kurssilla tehdään kvalitatiivisia ja kvantitatiivisia määrittäyksiä.

Suoritusmerkintä

KES10

Koulun ulkopuolinen soveltava kurssi

Kurssin aihe on vapaasti valittavissa ja kurssin

voi suorittaa toisessa lukiossa, työväenopistossa tai yliopistolla. Kurssin suorittamisesta sovitaan

opettajan kanssa.

Suoritusmerkintä.

Maantiede, GE

Maantieteessä tarkastellaan elottoman ja elollisen luonnon sekä ihmisen luomien alueellisten järjestelmien rakennetta ja toimintaa. Maantieteessä hyödynnetään ja tuotetaan karttoja, kirjallisia ja digitaalisia medialähteitä sekä hyödynnetään monipuolisesti tietotekniikkaa. Maantieteen tutkimuskohteina yhdistyvät luonnontieteelliset ja yhteiskuntatieteelliset aiheet.

Kurssien suoritusjärjestys ja yo-ohjeita

GE1-kurssi on suoritettava ensimmäisenä. Muut maantieteen kurssit voit opiskella vapaassa järjestyksessä.

Maantieteen ainereaalikoe suositellaan suoritettavaksi kolmannen lukuvuoden syksyllä. Valmistautumisessa kannattaisi noudattaa seuraavaa aikataulua:

1.vuosi: Ge1 ja Ge2

2.vuosi: Ge3 ja Ge4

3.vuosi: Bis 10 (= abikurssi juuri ennen kirjoituksia)

Muistathan aloittaa syksyn kirjoituksiin valmistautumisesi itsenäisesti jo kesällä. Tätä varten kaikkien kurssien keskeisimmät oppitunnit ovat katsottavissasi videoluentoina koulumme oppimisolustalla Fronterissa. Muista myös Fronterissa olevat kirjalliset kurssimateriaalit sekä äänitiedostot.

GE1**Luonnonmaantiede**

Kurssi on pakollinen. Suoritettava ennen muita maantiedon kursseja.

Sisältö: Maantieteellinen maailmankuva. Maapallon syntyyn liittyvät tapahtumat. Maapallon planetaarisuudesta aiheutuvat ilmiöt. Ilmakehän rakenne ja tapahtumat. Veden kiertokulku, sen merkitys ja säätely. Ilmastot ja sääjärjestelmät. Maapallon rakenne ja siinä ilmenevät ulkoisten ja sisäisten tekijöiden aiheuttamat muutokset. Kasvillisuusalueet. Maapallon muutokset ja tuleva kehitys.

Oppikirja: Jokaiselle maantieteen kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uuden OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkein hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarustesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seuraavan kirjan: *Ervasti, Kytömäki, Paananen: Globus / Sininen planeetta ja yhteinen maailma / WSOY*

GE2**Kulttuurimaantiede**

Kurssi on pakollinen. GE1-kurssi on suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö: Kulttuurin käsite ja kulttuuriipiirit. Maapallon väestönkehitys, siihen vaikuttavat tekijät ja sen seuraukset. Väestön sijoittumisesta ja liikkumisesta aiheutuvat ongelmat ja niiden ratkaiseminen.

Veden ja ravinnon riittävyys. Luontoon pohjautuva taloudellinen toiminta. Ihmisen toimintojen alueellinen rakenne. Kehitysmaat ja kehitysyhdistyö. Ihmiskunnan tulevaisuuden näkökulmat.

Oppikirja Sama kuin ykköskurssilla.

GE3**Riskien maailma**

Kurssi on syventävä. GE1-kurssi on suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö: Globaalisten ympäristökysymysten maantiedettä: luonnonjärjestelmän tuottamat uhkat, ihmiskunnan räjähdykseen, globaalit ympäristöriskit. Maailman riskialueet. Maapallon tulevaisuus ja sen tutkiminen.

Oppikirja: Jokaiselle maantieteen kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uu-

den OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkein hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarustesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seuraavan kirjan: *Globus / Riskien maailma / WSOY*

GE4**Alueiden maantiede**

Kurssi on syventävä. GE1-kurssi on suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö: Kurssilla tehdään vertaileva kirjallinen aluetutkimus jostakin valtiosta. Valtiosta selvitetään elollisen, elottoman ja kulttuurin ympäristön alueelliset ominaispiirteet.

Oppikirja: Jokaiselle maantieteen kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia käsittelevä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uuden OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkein hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarustesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seuraavan kirjan: *Globus / Alueiden maailma / WSOY*

GES6**Maantieteen abikurssi**

Kurssi on soveltava. Katso tiedot Bis10-kurssin kohdalta.

GES7**Maantiedettä englanniksi**

(Ei tarjolla 10 – 11)

Kurssi on soveltava. Edellytyksenä GE1 ja GE2-kurssi sekä pilkettä silmäkulmaan.

Sisältö: Kertaava katsaus GE1 ja GE2-kurssin asiassisältöihin englanninkielisen lähdemateriaalin avulla. Kurssi perustuu pääosin suullisiin harjoituksiin, joten kurssilla on jokseenkin ehdoton läsnäolopakko.

Oppikirja: Kurssille ei ole oppikirjaa

GES8**Kartografian kurssi**

(Ei tarjolla 10 - 11)

Kurssi on soveltava. GE1-kurssi on suoritettava ennen tätä kurssia.

Sisältö: GIS-paikkatietojärjestelmien toiminta-periaatteet ja Mapinfo-ohjelman käyttö. Keskeisimmät kartografiset ja geoinformatiikkaan liittyvät käsitteet, kartat ja karttatyytit. Tietokonekartografiassa tarvittavien lähteiden käyttö tiedon keräämiseen, tallentamiseen, analysoin-

tiin ja visualisointiin. Kurssin aikana kukin opiskelija tuottaa tietokoneavusteisesti ainakin yhden teemakartan jostakin valtiosta tai muusta alueesta, jolla on selkeä aluejako. Teemakartat laaditaan opiskelijan keräämän tilasto- tai muun materiaalin avulla.

Oppikirja: Jokaiselle maantieteen kurssille kelpaa minkä tahansa kustantajan asianomaista kurssia

käsittelyä oppikirja. Myös aikaisemman OPS:in mukaisista kirjasarjoista, voimme valikoida uuden OPS:in kurssisisältöjä vastaavat sivut. Voit siis täysin palkein hyödyntää vaikkapa vanhempien sisarusesi käytöstä poistuneet oppikirjat. Helpoimmalla kuitenkin pääset hankkimalla seuraavan kirjan: Kankaanrinta, Löytönen, Toivonen: Globus / Geoinformatiikka / WSOY

Matematiikka – pitkä oppimäärä, MAA

Pitkä matematiikka kannattaa valita, jos olet pärjännyt peruskoulun matematiikassa hyvin.

Pitkän matematiikan opinnoissa opiskelijalla on tilaisuus omaksua matemaattisia käsitteitä ja menetelmiä sekä oppia ymmärtämään matemaattisen tiedon luonnetta. Opetus pyrkii myös antamaan opiskelijalle selkeän käsityksen matematiikan merkityksestä yhteiskunnan kehityksessä sekä sen soveltamismahdollisuuksista arkielämässä, tieteessä ja tekniikassa.

Jatko-opintojen kannalta pitkä matematiikka antaa erinomaiset valmiudet jatkaa luonnontieteellisiä opintoja. Pitkää matematiikkaa tarvitaan esimerkiksi lääkärin, arkkitehdin, insinöörin, kemistin, fyysikon, monien kaupallisten alojen, matemaattisten aineiden opettajan, ohjelmoijan jne. ammatissa.

Suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan yleensä numerojärjestyksessä. Kurssin MAA6 voi suorittaa numerojärjestyksestä poiketen.

Ylioppilaskirjoituksissa pitkä matematiikka kirjoitetaan 3. vuoden keväällä. Ylioppilaskirjoitustehtävät tulevat pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kursseista.

Tummennetut ovat pakollisia kursseja ja valtakunnallisia syventäviä kursseja ovat MAA11, MAA12 ja MAA13.

1.vuosi:	MAA1	MAA2	MAA3	MAA4	MAA11 (MAAS14)	(MAAS20)
2.vuosi:	MAA5	MAA6	MAA7	MAA8	MAA12 (MAAS15)	
3.vuosi:	MAA9	MAA10	MAA13	MAAS16 (MAAS17)		

Kurssien MAAS18 ja MAAS19 suoritusjärjestys on vapaa.

HUOM! Matematiikan, fysiikan ja kemian opinnoissa tarvitaan ylioppilastutkinnossa hyväksytty taulukkokirja. Esimerkiksi MAOL-taulukot, matematiikka, fysiikka ja kemia. Otava. Pitkässä matematiikassa graafisen laskimen hankkiminen on suotavaa. Olemme perinteisesti tehneet lukion 1. luokkalaisten kanssa lukuvuoden alussa laskintilauksen koulun kautta, jolloin hinta on vähän edullisempi kuin suoraan kaupasta ostettuna.

Pakolliset kurssit**MAA1****Funktiot ja yhtälöt**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Yhtälön ratkaiseminen, prosenttilaskenta, verrannollisuus, neliöjuuren, potenssin ja murtopotenssin käsitteet ja laskusäännöt, funktiokäsite potenssi- ja eksponenttifunktioiden muodossa, potenssiyhtälöitä.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Funktiot ja yhtälöt, WSOY (2004 tai uudempi).

MAA2**Polynomifunktiot**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Polynomien tulo ja binomikaavat, polynomifunktioiden käsittely, toisen asteen polynomiyhtälöiden ratkaiseminen, korkeamman asteen polynomiyhtälöt, polynomien tekijöihin jako, polynomiepäyhtälöt.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Polynomifunktiot, WSOY (2004 tai uudempi).

MAA3**Geometria**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Kappaleiden tilaa sekä muotoa koskevaa havainnointia kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa, kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus, Pythagoraan lause, sekä suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometria, sini- ja kosinilause, ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria, kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Geometria, WSOY (2004 tai uudempi).

MAA4**Analyttinen geometria**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Analyttisen geometrian yhteydet geometristen ja algebrallisten käsitteiden välille, pistejoukon yhtälön käsite, tutkitaan yhtälöiden avulla pisteitä, suoria, ympyröitä ja paraabeleja, itseisarvoyhtälöt ja vastaavat epäyhtälöt, yhtälöryhmän ratkaiseminen, pisteen etäisyys suorasta, myös mahdollisesti ellipsin ja hyperbelin yhtälöt. Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä

matematiikka – Analyttinen geometria, WSOY (2004 tai uudempi).

MAA5**Vektorit**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Vektorikäsite ja vektorilaskennan perusteet, kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteet, etäisyydet ja kulmat vektoreiden avulla, vektoreiden skalaaritulo, suorat ja tasot avaruudessa.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Vektorit, WSOY (2005 tai uudempi).

MAA6**Todennäköisyys ja tilastot**

Kurssi on pakollinen.

Kurssin voi suorittaa numerojärjestyksestä poiketen.

Sisältö: Diskreettejä ja jatkuvia tilastollisia jakaumia, jakaumien tunnuslukujen määrittäminen, klassinen ja tilastollinen todennäköisyys, kombinatoriset menetelmät, todennäköisyyden käsitteet ja laskusäännöt, diskreetin jakuman odotusarvo ja sen soveltaminen, normaali-jakauma.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Todennäköisyys ja tilastot, WSOY (2005 tai uudempi).

MAA7**Derivaatta**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Rationaalifunktion nollakohdat ja yksinkertaisten rationaaliepäyhtälöiden ratkaiseminen, funktio raja-arvon, jatkuvuuden ja derivaatan käsitteet, yksinkertaisten funktioiden derivaatat, funktioiden tulo ja osamäärän derivoiminen, polynomifunktion kulku derivaatan avulla ja ääriarvojen määrittäminen, rationaalifunktion suurimman ja pienimmän arvon löytäminen sovel-lusongelmien yhteydessä.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Derivaatta, WSOY (2006 tai uudempi).

MAA8**Juuri- ja logaritmifunktiot**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden ominaisuudet, juurifunktiot ja –yhtälöt, eksponenttifunktiot ja –yhtälöt, logaritmifunktiot ja

-yhtälöt, yhdistetyn funktion derivaatta, käänteisfunktio, juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Juuri- ja logaritmifunktiot, WSOY (2006 tai uudempi).

MAA9

Trigonometriset funktiot ja lukujonot

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Trigonometrisia funktioiden tutkiminen yksikköympyrän symmetrioiden avulla, trigonometristen yhtälöiden ratkaiseminen, trigonometrisia funktioiden tutkiminen derivaatan avulla, suunnattu kulma ja radiaani, lukujonon käsite, rekursiivinen lukujono, aritmeettinen jono ja summa, geometrinen jono ja summa.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Trigonometriset funktiot ja lukujonot, WSOY (2007 tai uudempi).

MAA10

Integraalilaskenta

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Integraalifunktion käsite, alkeisfunktioiden integraalifunktioiden laskeminen, määrätyn integraalin käsite ja sen yhteys pinta-alaan, pinta-aloja ja tilavuuksia määrätyn integraalin avulla, tilavuuden laskeminen integraalin avulla, integraalilaskennan sovellukset.

Kirja: Kangasaho, Mäkinen, Oikkonen ym. Pitkä matematiikka – Integraalilaskenta, WSOY (2007 tai uudempi).

Syventävät kurssit

Syventävien kurssien opiskelu kannattaa. Jokaisesta syventävästä kurssista tulee yksi tehtävä ylioppilaskokeeseen.

MAA11

Lukuteoria ja logiikka

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Väitelauseiden formalisointi ja totuusarvot. Avoimet lauseet ja kvanttorit, matemaattinen todistaminen, lukuteorian perusteet, alkuluvut, jakoyhtälö, kongruenssi, Eukleideen algoritmi. Kirja: Kangasaho ym.: Pitkä matematiikka – Lukuteoria ja logiikka, WSOY (2008 tai uudempi)

MAA12

Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä

Kurssi on syventävä.

Kurssilla tarvitaan kurssin MAA7 (Derivaatta) tietoja.

Sisältö: Absoluuttinen ja suhteellinen virhe. Liikarvolaskujen tarkkuutta koskevat säännöt peruslaskutoimitusten tapauksessa. Iterointi. Yhtälöiden numeerinen ratkaiseminen. Polynomien jaollisuus ja polynomien tekijöiden määrittäminen. Algoritminen ajattelu ja laskimen ohjelmointi. Funktion derivaatan ja integraalin numeerinen määrittäminen.

Kirja: Kangasaho ym; Pitkä matematiikka – Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä, WSOY (2006 tai uudempi)

MAA13

Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Kurssi on syventävä.

Kurssilla tarvitaan kurssien MAA6 (Todennäköisyys ja tilastot), MAA7 (Derivaatta) ja MAA10 (Integraalilaskenta) tietoja, mutta sen voi ottaa samassa jaksossa MAA10:n kanssa.

Sisältö: Syvennetään differentiaali- ja integraalilaskennan teoreettisten perusteiden tuntemusta, täydennetään integraalilaskennan taitoja ja sovelletaan niitä muun muassa jatkuvien todennäköisyysjakaumien tutkimiseen. Tutkitaan lukujonon raja-arvoa, sarjoja ja niiden summia.

Kirja: Kangasaho, ym. : Pitkä matematiikka – Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi, WSOY (2007 tai uudempi)

Soveltavat kurssit

MAAS14

Pitkän matematiikan 1. vuoden kertauskurssi

Kurssi on soveltava. Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010-11.

Suoritusjärjestys: MAA4-kurssin jälkeen tai samaan aikaan.

Sisältö: Kurssilla kerrataan kurssien MAA1-MAA4 keskeiset asiat.

Arvostelu: Suoritusmerkintä.

Kirjat: Kurssien MAA1-4 kirjat

MAAS15

Pitkän matematiikan 2. vuoden kertauskurssi

Kurssi on soveltava.

Suoritusjärjestys: MAA8-kurssin jälkeen tai samaan aikaan.

Sisältö: Kurssilla kerrataan kurssien MAA1-MAA8 keskeiset asiat.

Arvostelu: Suoritusmerkintä.

Kirjat: Kurssien MAA1-8 kirjat

MAAS16**Pitkän matematiikan yo-valmennus**

Kurssi on soveltava. Suoritusjärjestys: MAA10-kurssin jälkeen.

Sisältö: Kurssilla kerrataan pitkän matematiikan keskeiset sisällöt ja valmentaudutaan yo-kirjoituksiin. Keskeisenä sisältönä vanhat yo-tehtävät.

Arvostelu: Suoritusmerkintä.

Kirja: Kontkanen ym. Pyramidi kertauskirja, TAMMI (2007 tai uudempi) & Pyramidi kertauskirjan ratkaisut, TAMMI

MAAS17**Johdatus korkeakoulumatematiikkaan**

Kurssi on soveltava. Kurssia ei järjestetä luvuonna 2010-11.

Suoritusjärjestys: Viimeisenä opiskeluvuotena. Sisältö: Kurssilla tutustutaan korkeakoulumatematiikan erityispiirteisiin niin yliopistoissa kuin teknillisissä korkeakouluissakin. Kurssilla tutustutaan myös pääsykoetehtäviin.

Arvostelu: Suoritusmerkintä.

MAAS18**Matematiikan helmiä kautta aikain**

Kurssi on soveltava. Kurssia ei järjestetä luvuonna 2010-11.

Suoritusjärjestys: Milloin tahansa kurssin MAA3 jälkeen.

Sisältö: Kurssilla maistellaan matemaattisia makupaloja eri matematiikan osa-alueilta. Pääpaino on geometrian klassisten ongelmien tarkastelussa unohtamatta harppi ja viivoitin konstruktioita. Kurssilla tutustutaan myös matematiikan historialliseen ja kulttuuriseen kehitykseen sekä matematiikan esiintymiseen ympärillämme.

Arvostelu: Suoritusmerkintä.

MAAS19**Matematiikkaa tietokoneilla**

Kurssi on soveltava. Kurssia ei järjestetä luvuonna 2010-11.

Suoritusjärjestys: Mielellään opintojen loppupuolella.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan tietokoneiden suomiin mahdollisuuksiin matematiikassa.

Arvostelu: Suoritusmerkintä

Lyhyt matematiikka

Tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää matematiikkaa jokapäiväisen elämän, yhteiskunnallisen toiminnan apuvälineenä ja hankkii sellaisia tietoja, taitoja ja valmiuksia, jotka antavat riittävän pohjan jatko-opinnoille sekä oppii käyttämään kuvioita, kaavioita ja malleja ajattelun apuna.

Pitkän matematiikan kurssit korvaavat lyhyen matematiikan kursseja seuraavasti:

MAA1	MAB1
MAA3	MAB2
MAA6	MAB5
MAA7	MAB4
MAA8	MAB3

Kurssikorvaavuuksista pitää aina keskustella opettajan kanssa, koska joitakin asioita voi jäädä opiskelematta. Tarvittaessa joutuu täydentämään opintoja (esimerkiksi MAA1:ssä ei käsitellä toisen asteen ratkaisukaavaa, vaikka se opitaan MAB1:ssä).

Kurssit suoritetaan yleensä numerorjärjestyksessä. Geometrian (MAB2) ja Tilastot ja todennäköisyys -kurssin (MAB5) voi ottaa missä vaiheessa tahansa.

Ylioppilaskirjoituksiin tulee tehtäviä pakollisista (MAB1-MAB6) ja syventävistä kursseista (MAB7 ja MAB8). Lisäksi yleensä jokainen lyhyen matematiikan ylioppilaskirjoituksiin osallistuva suorittaa kertaavan kurssin MABS10.

Jos suunnittelet kirjoittavasi matematiikan 3. vuoden syksyn yo-kirjoituksissa, etene seuraavasti:

1. vuosi	(MABS9) MAB1	MAB2	MAB3
2. vuosi	MAB4	MAB5	MAB6 MAB7
3. vuosi	MAB8	MABS10	

Jos aiot kirjoittaa matematiikan 3. vuoden kevään yo-kirjoituksissa, niin suositeltava kurssien järjestys on seuraava:

1. vuosi	(MABS9) MAB1	MAB2	MAB3
2. vuosi	MAB4	MAB5	MAB7
3. vuosi	MAB8	MAB6	MABS10 (MABS11)

Pakolliset kurssit

MAB1

Lausekkeet ja yhtälöt

Pakollinen kurssi

*suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus

*yhtälöiden graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen

*toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

Kirja: Hemmo ym.: Sigma 1, Lausekkeet ja yhtälöt, Tammi. Uudistettu laitos (2009)

MAB2

Geometria

Pakollinen kurssi

*kuvioiden yhdenmuotoisuus

*suorakulmaisen kolmion trigonometria

*Pythagoraan lause

*kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen

Kirja: Hemmo ym. Sigma 2, Geometria, Tammi. Vanha painos (2003-2010), EI loppusyksystä 2010 ilmestyvää uudistettua laitosta.

MAB3

Matemaattisia malleja I

Pakollinen kurssi

*lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen

*eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmien avulla

Kirja: Hemmo ym. Sigma 3, Matemaattisia malleja I, Tammi. Vanha painos (2004-2010), EI loppuvuodesta 2011 ilmestyvää uudistettua laitosta.

MAB4

Matemaattinen analyysi

Pakollinen kurssi

*polynomifunktion derivaatta

*polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen

*graafisia ja numeerisia menetelmiä

Kirja: Hemmo ym. Sigma 4, Matemaattinen analyysi, Tammi.

MAB5

Tilastot ja todennäköisyys

Pakollinen kurssi

*normaalijakauma

*kombinatoriikkaa

*todennäköisyyden käsite

Kirja: Hemmo ym. Sigma 5, Tilastot ja todennäköisyys, Tammi.

MAB6

Matemaattisia malleja II

Pakollinen kurssi

*kahden muuttujan lineaariset yhtälöt

*lineaarisen yhtälöryhmän ratkaiseminen

*lukujono

*aritmeettinen ja geometrinen jono ja summa

Kirja: Hemmo ym. Sigma 6, Matemaattisia malleja II, Tammi.

Syventävät kurssit

MAB7

Talousmatematiikkaa

Syventävä kurssi

* indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, ve-rotus- ja muita laskelmia

*taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaatti-

sia malleja lukujonojen ja summien avulla
Kirja: Hassinen, Taskinen. Sigma 7, Talousmatematiikka, Tammi. Uudistettu laitos, 2010.

MABS

Matemaattisia malleja III

Syventävä kurssi

*trigonometriset funktiot, yksikköympyrä, radiaanit

*tyyppiä $f(x) = a$ olevien trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen

*muotoa $f(x) = A \sin(bx)$ olevien funktioiden kuvaajat jaksollisten ilmiöiden mallintajina

*vektorin käsite ja vektoreiden peruslaskutoimitusten periaatteet

*koordinaatiston vektoreiden komponenttiesitys ja skalaaritulo

*kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteiden ja kulmien tutkiminen vektoreiden avulla

Kirja: Hassinen, Hemmo ym. Sigma 8, Matemaattisia malleja III, Tammi.

Soveltavat kurssit

MABS9 (=MAAS20)

Lukiomatematiikan alkuaskel

Ei järjestetä lukuvuonna 2010-2011 (etälukiassa kurssin voi suorittaa jaksossa 2).

Koulukohtainen soveltava kurssi pitkän ja lyhyen matematiikan opiskelijoille 1. lukuvuonna

*polynomi- ja potenssilaskentaa, prosenttilaskuja, geometriaa

*kurssi toimii niveltävänä kurssina yläasteen ja lukion matematiikan välillä

Suoritusmerkintä

MABS10

Kertauskurssi

Soveltava kurssi

*kerrataan kurssien 1-6 asioita ja lasketaan yhteyttäviä sekä syventävien kurssien asioita.

Suoritusmerkintä

Kirja: Hassinen, Hemmo, Taskinen, Ekonen : Sigma Σ , Kertauskirja, Tammi.

MABS11

Geometria II

Ei järjestetä lukuvuonna 2010-2011

Soveltava kurssi

*syvennetään aikaisempien kurssien käsitteitä

Suoritusmerkintä

MABS12

Kesäkurssi

Soveltava kurssi.

*kesällä suoritettu pitkän tai lyhyen matematiikan kurssi, jolla ei ole korvattu jotakin muuta kurssia.

MAOL:n kisoja

Neljän tieteen kisat järjestetään lukuvuonna 2010-2011 seuraavan aikataulun mukaisesti:

Peruskoulun matematiikka	ke 3.11.2010
Lukion matematiikka, avoin sarja sekä perus- ja välisarja	to 28.10.2010
Lukion fysiikka, avoin sarja ja perussarja	ti 9.11.2010
Lukion kemia, avoin sarja ja perussarja	to 11.11.2010
Lukion tietotekniikka	ti-ti 26.10.-9.11.2010

Alkukilpailutehtävät postitetaan kaikille kouluille syyslukukauden alussa.

Datatähti-kilpailun tehtävät tulevat omille www-sivuille. Loppukilpailut järjestetään Helsingissä 4.-5.2.2011 paitsi tietotekniikan loppukilpailut, jotka pidetään torstaina 3.2.2011.

Tietotekniikka (AT)

Ajokortti

Tietokoneen ajokortti on TIEKEN kehittämä tuote, joka tunnustetaan joka paikassa osoituksena tietokoneen käyttötaidosta. Sotungin päivä- ja etälukiassa on mahdollisuus suorittaa tietokoneen ajokortteihin liittyviä näyttökokeita. Kustakin näyttökokeesta pitää saada 90 % oikein, paitsi teoriakokeesta (Tietotekniikan perusteet) riittää läpimenoon 50 % oikein. Näyttökokeet kestävät 45 minuuttia.

Suoritettavia ajokortteja ovat kansalaisen @-ajokortti ja A-ajokortti. Tietokoneen A-ajokortti on verrattavissa kansainväliseen ECDL-ajokorttiin. A-ajokortin vaatimustaso on ihan sama mutta testausmenetelmät ovat hieman erilaisia. Ajokortin suorittaminen koostuu erilaisten osioiden ns. moduuleiden suorittamisesta. @-ajokortissa niitä on 4 kappaletta ja A-ajokortissa 7 kappaletta, johon voi jo sisältyä @-kortin 4 moduulia. Ajokorteista löydät lisää tietoa kotisivuiltamme paikasta Opiskelu – tietotekniikka ja verkkosivulta:

http://www.tieke.fi/tuotteet_ja_palvelut/tietokoneen_ajokortti.

Voit tutustua etukäteen ajokorttikurssien vaatimuksiin ja sisältöihin osoitteessa:

<http://www.sotunki.edu.vantaa.fi/at/ajokortti/>

1. jaksossa OPO:n tuntien rinnalla järjestetään kaikille uusille opiskelijoille tietoisku koulumme tietokoneiden käytöstä ja koulussa käytettävästä verkkoympäristöstä. Tietotekniikan kaikki kurssit ovat soveltavia.

Soveltavat kurssit

ATS1

Tietokoneen ajokorttikurssi 1 (@-ajokortti)

Kurssi järjestetään 2. jaksossa
Kurssin tarkoituksena on suorittaa ns. kansalaisen @-kortti. Tämä käsittää 4 moduulia: Tietotekniikan perusteet, Käyttöjärjestelmä, Tekstinkäsittely ja Internet. Kurssi suoritetaan osallistumilla tunneille ja tekemällä moduuleihin liittyviä harjoituksia. Kurssikirjan hankkiminen ei ole pakollista, mutta jos haluaa niin käytämme kirjaa: Tietotekniikan käyttötaito I Office 2003-ohjelmille - Hyppönen, Malmirae, Docendo. Näyttökokeita suoritetaan tietyin aikavälein keskellä kurssia ja jos näyttökokeita pitää uusia niin se tapahtuu koeviikolla. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä ja lisäksi saa mahdollisesti opintokirjan/todistuksen suoritetusta kortista/moduuleista.

ATS2

Ohjelmointi

Kurssin voi suorittaa lukuvuonna 2010-11 etälukion puolella.
Kurssi ATS1:n suoritus ei ole etukäteen välttämätön, kunhan hallitsee tietokoneen peruskäytön. Sisältö: Tutustutaan yleisesti ohjelmoinnin käsitteisiin ja rakenteisiin. Opitaan ohjelmoimaan jollain ohjelmointikielellä (Javalla). Arvostelu: Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja aktiivista työskentelyä kurssiin kuuluvissa oppilastoissa. Oppikirja ei ole välttämätön, mutta jos Java-ohjelmointi kiinnostaa niin suosittelun: OtaData, A. Wikla: Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, 2001.

ATS3**Multimedian työvälineet 1**

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010-2011
 Kurssin ATS1 suoritus ei ole etukäteen välttämätön, kunhan hallitsee tietokoneen peruskäytön. Sisältö: Kurssin aikana syvennetään tietojen viestintätekniiikan osaamista. Harjoitellaan multimedian tuottamista kuten videoeditointia, Flash-animointia ja kuvankäsittelyä. Arvostelu: Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja aktiivista työskentelyä kurssiin kuuluvissa oppilastoissa.

ATS4**Kotisivu internetiin**

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010-2011
 Kurssilla perehdytään HTML-sivunkuvauskielen ja laaditaan sivusto internetiin. Harjoituksissa perehdytään sivueditorin, selaimen ja kuvankäsittelyohjelman käyttöön sekä tiedostojen siirtoon internetpalvelimelle. Kurssin tavoitteena on oppia laatimaan laadukkaita sivustoja. Laadukkuuden kriteereinä käytetään sivun graafista ulkoasua, informaatioisisältöä ja helppokäyttöisyyttä. Arvostelu: Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää aktiivista työskentelyä kurssiin kuuluvissa oppilastoissa

ATS5**Verkkotekniikoita**

Kurssia ei järjestetä lukuvuonna 2010-2011
 Kurssilla perehdytään dynaamisten ja interaktiivisten verkkosivujen toteutustekniikoihin. Kurssilla perehdytään mm. HTML (mm. lomakkeet, kehykset, interaktiivinen kuva), CSS, JavaScript, PHP ja MySQL tekniikoihin. Esitietoina edellytetään perustiedot Html-sivunkuvauskielistä kotisivukurssin ATS4 laajuudessa tai vastaavin tiedoin. Arvostelu: Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää aktiivista työskentelyä kurssiin kuuluvissa oppilastoissa.

ATS6**Multimedian työvälineet 2**

Kurssi koostuu koko lukuvuoden aikana suoritettavista tehtävistä. Tehtäviin voi kuulua: Koulun tilaisuuksien ja tapahtumien kuvaaminen (video, digitaali- ja tavallisella kameralla). Näiden kuvien käsitteleminen ja arkistointi. Kuvamateriaalin tuottaminen koulun kotisivuille. Koulun Solukolehden verkkoversion toimittaminen. Arvoste-

lu: Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää lukuvuoden aikana edellä mainittujen tehtävien suorittamista.

ATS7**Tietokoneen ajokorttikurssi 2 (A-ajokortti)**

Kurssin voi suorittaa lukuvuonna 2010-11 etälukion puolella.

Kurssin tarkoituksena on suorittaa tietokoneen A-ajokortti: 7 moduulia, joista 4 on suoritettu ATS1 kurssilla. Loput moduulit ovat Taulukkolaskenta, Tietokannat ja Esitysgraafikka. Kurssi suoritetaan osallistumalla tunneille ja tekemällä moduuleihin liittyviä harjoituksia. Oppikirjan hankkiminen ei ole pakollista, mutta jos haluaa niin käytämme samaa oppikirjaa kun ATS1:ssä. Näyttökokeet suoritetaan tietyin väliajoin keskellä kurssia ja jos näyttökokeita pitää uusia niin se tapahtuu koeviikolla. Kurssi suositellaan suoritettavaksi ATS1 jälkeen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä ja lisäksi annetaan todistus/opintokirja, kun vaadittavat näyttökokeet ovat suoritettut.

Oppikirja: Hyppönen – Malmirae – Mäkelä Tietokoneen käyttötaito I Office 2003

ATS8**Kouluta ja kouluttaudu nettivelhoksi**

Kurssin toteutuminen riippuu ulkopuolisesta rahoituksesta. Järjestetään mahdollisesti 5. jaksossa. Ilmoitetaan myöhemmin lukuvuoden aikana toteutumista.

Kurssilla tutustutaan web 2.0 sovelluksiin kuten blogeihin, wikeihin, rss, flickr, screencast yms. Kurssin aikana toteutetaan myös koulutustuokioita tuleville lukion ensiluokkalaisille mm. aiheista koneiden levyasemat, word, powerpoint, openofficen perustiedot, Fronter ja web 2.0 uudet tuulet opiskeluun sekä myöskin opettajille pidetään oma koulutus koskien Fronteria ja/tai web 2.0 sovelluksia. Lukuvuoden 5. jakso on ns. valmistelujakso, jossa pidetään noin 13 tuntia ja tulevan lukuvuoden 1. jakso on ns. toteutusjakso, jossa koulutukset (noin 8 tuntia) pidetään. Opettajien koulutus suunnitellaan ns. PESU-ajan yhteyteen.

Yksilö ja yhteisö

Kuvissa Matti Jussila, Teija Havana, Jaakko Taipale, Kirsi Kukkola ja Markus Masalin.

Elämänkatsomustieto, ET

Elämänkatsomustieto toimii johdantona etiikkaan ja tieteellisen maailmankuvan hahmottamiselle ja esim. ammattikorkeakoulu- ja yliopisto elämään. Ensimmäinen kurssi (ET1) olisi suositeltavaa käydä ensimmäisenä lukuvuotena. Toinen (ET2) ja kolmas (ET3) ovat tarjolla vuoro vuosittain. Opiskelija voi suorittaa kyseiset kurssit myös etälukion kautta.

Pakolliset

ET1

Hyvä elämä

Sisältö: Kurssilla pohditaan, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Dialogi hyvästä elämästä, Tammi.

ET2

Maailmankuva

Sisältö: Kurssilla pohditaan maailmankuvan muodostumista ja maailmankuvien eroja. Kurssilla perehdytään maailman käsitteellistämisen tapoihin sekä tiedon ja eri yhteisöllisten instituutioiden merkitykseen siinä.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Dialogi tiedosta ja maailmankuvasta, Tammi.

ET 3

Yksilö ja yhteisö

Sisältö: Kurssilla pohditaan yksilöä, yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Kurssilla perehdytään oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumiseen.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Dialogi yksilöstä ja yhteisöstä, Tammi.

Syventävät

ET 4

Kulttuuriperintö ja identiteetti

Sisältö: Kurssilla pohditaan kulttuuriperintöä hyvän elämän lähtökohtana ja hyvän elämän mittana sekä toisaalta jatkuvasti kehittyvänä ja muuttuvana ilmiönä. Kurssilla perehdytään sekä maailman että suomalaisen nyky-yhteiskunnan monikulttuurisuuteen. Kurssi voidaan suorittaa myös Sotungin etälukiassa.

ET 5

Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Sisältö: Kurssilla pohditaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja katsomuksellisissa perinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimukseen. Kurssi voidaan suorittaa myös Sotungin etälukiassa.

Soveltava

ET 6

Projektikurssi ja ylioppilaskirjoitusten valmennus

Kurssilla tehdään projektityö opiskelijaa kiinnostavasta aiheesta ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoitusten elämänkatsomustiedon kysymyksiin.

Filosofia, FI

Filosofia haastaa opiskelijaa ajattelemaan. Filosofিয়া kyseenalaistetaan monia asioita, jotka tuntuvat arkisesti itsestään selviltä. Filosofia tarjoaa opiskelijalle uudenlaisia näkökulmia elämän eri ilmiöihin. Filosofia on hyödyllinen ajattelun työväline myös muihin oppiaineisiin.

Suosituksena on, että opiskelija suorittaisi pakollisen kurssin (FI1) ensimmäisen lukuvuoden aikana.

Pakollinen kurssi

FI 1

Johdatus filosofiseen ajatteluun

Kurssi antaa yleiskuvan filosofisesta ajattelutavasta ja filosofian keskeisistä kysymyksistä. Filosofian opiskelussa perehdytään argumentointiin kyseenalaistamiseen ja asioiden selittämiseen.

Kurssilla pohdiskellaan muun muassa seuraavia aihepiirejä: olemassaoloa, tietoa, yhteiskuntaa ja hyvää elämää. Näihin etsitään filosofien ja teorioiden avulla erilaisia vastausvaihtoehtoja.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kurssikirja: Filosofia! (WSOY; Saarinen)

Syventävät kurssit

FI 2

Filosofinen etiikka

Kurssilla tarkastellaan moraalifilosofisia kysymyksiä: Millaista on hyvä elämä? Millainen on hyvä ihminen? Mihin arvot perustuvat? Näitä kysymyksiä pohditaan yhdessä ja niiden kautta tutustutaan erilaisiin filosofien esittämiin teorioihin. Kurssi on suositeltava myös uskonnon ja elämäntutkimustiedon kirjoittajille.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kurssikirja: Etiikan Odyssea (Edita; Hallamaa, Pihlström, Pulliainen, Salmenkivi, Sihvola)

FI 3

Tiedon ja todellisuuden filosofia

Kurssilla pohditaan todellisuuden ja ihmisen olemusta. Kurssilla selvitetään, millaisia kuvia todellisuuden perusrakenteesta muodostuu. Kurssilla tutkitaan myös, mitä tieto ja tietäminen ovat filosofিয়া, tieteessä ja arkielämässä. Kurssi on suo-

siteltava myös psykologian kirjoittajille.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kurssikirja: Tiedon Odyssea (Edita; Hallamaa, Pihlström, Pulliainen, Salmenkivi, Sihvola)

FI 4

Yhteiskuntafilosofia

Kurssilla tutkitaan yksilön ja valtion välistä suhdetta. Kurssilla perehdytään mm. seuraaviin teemoihin: valta, oikeudenmukaisuus, ihanteellinen valtio.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kurssikirja: Yhteiskunnan Odyssea (Edita; Hallamaa, Pihlström, Pulliainen, Salmenkivi, Sihvola)

Soveltavat

FI 5

Projektikurssi

Kurssilla tehdään projektityö opiskelijaa kiinnostavasta filosofisesta aiheesta.

FI 6

Kurssilla syvennetään aiemmin opittua ja harjoitellaan reaalikoeseen vastaamista. Kurssin aikana perehdytään esseen kirjoittamiseen ja arviointikriteereihin.

Historia, HI

Oppiaineena historian tukee sinua maailmankuvan rakentamisessa ja löytämään juuret itsellesi tässä maailmassa. Opit myös kriittisesti analysoimaan ympäröivää maailmaa ja sen ilmiöitä. Suositeltava kurssien suorittamisjärjestys Historiassa ja yhteiskuntaopissa ei ole pakollista etene- misjärjestystä, mutta Hi1 ja Hi2 kursseja suositellaan opintojen alkuvaiheeseen. Mikäli suunnit- telet kirjoittavasi historian YO-kokeessa, sinun kannattaa lukea syventävät kurssit, tosin tämä ei ole pakollista. Toinen syventävä kurssi (Hi5 tai Hi6) jo 2. opiskeluvuonna. Syventävistä kursseista järjestetään yleensä vain yksi opetusryhmä vuodessa.

Abien valmennuskurssi His11 soveltuu sekä historian, että yhteiskuntaopin kirjoittajille, ja se toteutetaan yleensä 3. jaksossa.

Pakolliset kurssit

HI1

Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssi on pakollinen. Arviointi numerolla. Sisäl- tö: Kurssi tarkastelee väestön, talouden ja elinympäristöemme kehitystä ihmiskunnan varhaisvaiheista alkaen aina nyky- aikaan asti. Pääpaino on maailmanhistorian alueella, jota voidaan täydentää soveltuvilta osin Suomen historian ilmiöillä. Historian tutkimisen näkökulmina ovat ihmisen suhde luontoon, ta- loudellinen toiminta ja teknologia. Tämän lisäksi tarkastellaan tauteja sekä muita ihmisen elinolo- suhteisiin vaikuttavia tekijöitä sekä väestön kehitystä.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiak- tiivisuus, kirjalliset työt sekä koenumero.

Oppikirja: Corpus I. Ihminen, ympäristö ja kult- tuuri. Tammi

HI2

Eurooppalainen ihminen

Kurssi on pakollinen. Arviointi numerolla. Sisältö: Kurssi tarkastelee Euroopan kulttuurihis- toriaa Antiikin maailmasta aina nykyaikaan asti. Tarkastelunäkökulmina historiaa ovat taiteiden, tieteen sekä yhteiskunnallisten aatteiden kehitys. Kurssilla sivutaan myös ihmiskäsityksen, uskon- nollisten käsitysten sekä tiedonkäsityksen kysymyksiä.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, kirjalliset työt sekä koenumero. Oppikirja: Corpus II. Eurooppalainen ihminen. Tammi

HI3

Kansainväliset suhteet

Kurssi on pakollinen. Arviointi numerolla.

Sisältö: Kurssi on kansainvälisen politiikan ana- lyyssikurssi, jossa maailmanpoliittisia tapahtumia tarkastellaan 1800-luvun puolivälistä nykyaikaan asti. Pääpaino on 1900-luvun tapah- tumilla. Kurssin keskeisiä tarkastelukulmia ovat konfliktit sekä niiden ideologiset ja taloudelliset taustat sekä kansainväliset sopimukset, nationa- lismi, demokratian ja totalitarismin vastakkain- asettelu sekä kolonialismin synty ja purkautumi- nen.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiak- tiivisuus, kirjalliset työt sekä koe92 numero.

Oppikirja: Corpus III. Kansainväliset suhteet. Tammi

HI4

Suomen historian käännekohtia

Kurssi on pakollinen. Arviointi numerolla.

Sisältö: Kurssilla käydään läpi keskeisiä Suomen historian tapahtumia ja murroskausia autonomin alusta 1809 aina nykyaikaan asti. Keskei- siä tarkastelukulmia ovat demokratian kehitys, yhteiskuntaryhmien välinen konflikti, Suomen ulkopoliittinen asema sekä kulttuurin ja talouden kehitys. Kurssilla pyritään myös analysoimaan suomalaisen historian kirjoituksen kehittämää tul- kintoja maamme eri tapahtumista.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiak- tiivisuus, kirjalliset työt sekä koenumero.

Oppikirja: Corpus IV. Suomen historian käänne- kohtia. Tammi

Syventävät kurssit

HI5

Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan

Kurssi on syventävä. Arvioidaan numerolla. Sisältö: Kurssilla tutkitaan Suomen historiaa esihistorialliselta ajalta Ruotsin vallan ajan loppuun saakka. Keskeisenä aihealueena on pitkä yhteinen historia Ruotsin kanssa, kunkin ajan merkkihenkilöt ja suomalaisen kulttuurin ja yhteiskunnan perustan syntyminen. Kurssin aikana voidaan syventyä johonkin teemaan tutkielman avulla.

Arviointi: Tuntiaktiivisuus, koenumero sekä mahdollinen tutkielma.

Oppikirja: Forum. Suomi esihistoriasta autonomiaan. Otava.

HI6

Kulttuurien kohtaaminen

Kurssi on syventävä. Arviointi numerolla. Sisältö: Kurssilla tutustutaan eri maailmankulttuureihin historiallisesta perspektiivistä käsin. Painopiste on Kiinan ja islamin kulttuuri-piireissä. Muita mahdollisia aiheita ovat mahdollisuuksien mukaan Afrikan ja Japanin kulttuuri. Teemoina ovat vieraiden kulttuurien vaiheet ja kehitys, kulttuurien ja kulttuurivaihdon merkitys maailmanhistorian eri kehitysvaiheissa sekä vieraan kulttuurin ymmärtämisen haaste. Kurssilla pyritään tekemään vierailuja kulttuurien kannalta mielenkiintoisiin kohteisiin pääkaupunkiseudulla. Vieraaseen kulttuuriin voidaan perehtyä myös tutkielman avulla.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, mahdollinen tutkielma ja koenumero. Oppikirja: Maailmankulttuurien aikakirja. Edita

Soveltavat kurssit

Soveltavista kursseista järjestetään lukuvuonna 2009-2010 vain His11, eli abivalmennus. Muita kursseja voi suorittaa tenttimällä.

HI7

Konfliktien tutkimuksen kurssi

Kurssi on soveltava ja se arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Sisältö: Kurssi syventää kansainvälisten suhteiden kursssia HI3, antaen hyvän katsauksen maailman

ajankohtaisiin tapahtumiin. Kurssilla tutkitaan ajankohtaisia konflikteja ja niiden taustoja. Teemoina ovat konflikteista tiedottaminen, konfliktien syyt, ratkaisut sekä siviiliväestön asema konfliktin keskellä. Konfliktitutkimusta lähestytään artikkelien, videodokumenttien ja mahdollisesti vierailujen kautta. Kurssilla tehdään mediapäiväkirja sekä jostakin konfliktista tutkielma, joka käsitellään kurssin lopussa pidettävässä seminaari-istunnossa.

Arviointi: Arvioinnin perusteina ovat tuntiaktiivisuus, mediapäiväkirja ja seminaarityö.

Oppikirja: Kurssilla jaetaan tarvittava materiaali.

HIS8

Muinaisuuden näköaloja

Kurssi on soveltava. Arviointi suoritusmerkinnällä.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan muinaisen Egyptin, Persian sekä Mesopotamian kulttuurien (Sumer, Assyria, Babylonia) tärkeimpiin saavutuksiin.

Kurssi antaa taustaa inhimillisen kulttuurin kehitykseen ja syventää pakollisia kursseja HY1 ja HY2. Aihetta käsitellään käyttämällä runsaasti dokumenttaineistoa ja filmejä.

Arvostelu: Arviointiin vaikuttaa aktiivisuus sekä kurssin aikana tehdyt kirjalliset tehtävät.

Oppikirja: Kurssilla jaettava materiaali.

HIS9

Yhdysvaltain historiaa

Kurssi on soveltava. Arviointi suoritusmerkinnällä.

Sisältö: Kurssin tavoitteena on antaa näkökulmia Yhdysvaltain kehittymiseen maailmanmahdiksi. Tarkastelun näkökulmina ovat USA:n synty ja valtiollinen kehitys, demokratian ja ihmisoikeuksien toteutuminen, talouden ja kulttuurin kehitys sekä USA:n osallistuminen kansainvälisiin suhteisiin.

Ajallisesti teemana on itsenäisen USA:n historia, eli vuoden 1776 jälkeinen aika. Kurssilla käytetään hyväksi dokumenttimateriaalia ja koulun kirjastoa.

Oppikirja: Kurssilla jaetaan materiaali

Arvostelu: Osallistuminen ja tuntiaktiivisuus sekä esitelmät yms. kirjalliset tehtävät, jotka käydään läpi koetunneilla

HIS10

Kotiseutuhistorian kurssi

Kurssi on soveltava. Arviointi suoritusmerkinnällä.

Sisältö: Vantaan historian kurssi on etätöskentelynä toteutettava kotiseutuhistorian kurssi. Tavoitteina on, että oppilas tuntee oman kotiseutunsa menneisyyttä ja osaa arvostaa omaa kotipaikkakuntaansa ja sen eri piirteitä. Oppilaan tulisi myös oppia näkemään oman kotipaikkakunnan tapahtumat osana koko Suomen historiaa. Erityisesti Vantaata koskien annetaan myös näkökulmia pääkaupunkiseudun historiaan. Ajallisen tarkastelun alkupisteenä on autonomian ajan alku. Loppupisteenä on nykyaika. Käsittelyn painopiste on 1900-luvussa. Opetusmenetelmänä käytetään internetin kautta annettavaa etäopiskelutehtäviä sekä koulutiloissa annettavaa lähiopetusta.

Arviointi: Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä
Oppikirja: Kotiseutuni Vantaa 2. (On koulun kirjastossa)

HIS11

Kertaava ja valmentava kurssi

Kurssi on soveltava. Arviointi suoritusmerkinnällä.

Kurssilla voi kerrata sekä historiaa, että yhteiskuntaoppia. Opiskelijat jaetaan oppiaineittain ryhmiin. Kurssilla opiskellaan opiskelutekniikkaa sekä harjoitellaan esseevastaamista.

Jokainen tekee myös lukusuunnitelman sekä pohdiskelee omia vahvuuksia ja kehittämiskohteitaan.

Työskentelytapoina ovat kertaustunnit, kysymystyyppeihin tutustuminen, kertaustekniikoihin tutustuminen sekä vanhojen YO-tehtävien tekeminen.

Oppikirja: Kursseilla käydään läpi em. kurssien kirjoja sekä jaetaan lisämateriaalia.

HIS12

Venäjän ja Neuvostoliiton historia

Kurssi on soveltava. Arviointi suoritusmerkinnällä. Kurssi antaa katsauksen venäjän ja Neuvostoliiton historiaan. Ajallisesti perehdytään vaiheisiin Romanovien hallitsijasuvusta, 1600-luvulta alkaen aina nykypäivään. tarkastelunäkökulmina ovat venäjän ja Neuvostoliiton valtiollinen kehitys, Venäjän nousu suurvallaksi, sekä venäläisen kulttuurin ja talouden kehityksen pääpiirteet.

Oppikirja: Kurssilla jaetaan tarvittava materiaali.

Psykologia, PS

Suoritusjärjestys pakollisten ja syventävien kurssien osalta. Soveltavat kurssit voi suorittaa milloin tahansa pakollisen kurssin jälkeen. Abikurssi suoritetaan 3. vuotena.

1.vuosi	PS1	PS2	
2.vuosi	PS3	PS4	PSS6
3.vuosi	PS5	PSS10	

PS1

Psyykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Kurssilla opiskelijat perehtyvät ihmisen toimintaan erilaisten psykologisten näkökulmien avulla. Kurssin kantavana teemoina ovat oppiminen ja psykologinen tutkimus. Kurssilla etsitään vastausta psykologian avulla koko lukio-opiskelua koskettavaan kysymykseen: ”Miten oppisin paremmin?”

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Lonka, Hakkarainen, Lautso, Ferchen: *Psykologia!* (1. kurssi), WSOY.

PS2

Ihmisen psyykinen kehitys

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan kehityspsykologiaan ja tarkastellaan ihmisen elämänkaaren aikana tapahtuvaa kehitystä. Tavoitteena on auttaa ymmärtämään omaa ja toisten elämää sekä tunnistamaan kriisikausia kehityksen edellytyksenä.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Lonka, Hakkarainen, Lautso, Ferchen: *Psykologia!* 2, WSOY.

PS3

Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssilla tutustaan kognitiivisen psykologiaan, eli tutkitaan ihmisen tietoisuuden ja tiedonkäsittelyn lainalaisuuksia.

Keskeisiä teemoja ovat havaitseminen, tarkkaavaisuus, muisti ja oppiminen.

Tutuksi tulevat myös hermoston rakenne, hermosolun ja hermoverkon toiminta sekä niiden yhteys psyykkisiin toimintoihin.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Lonka, Hakkarainen, Lautso, Ferchen: *Psykologia!* 3, WSOY.

PS4

Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssilla perehdytään erilaisiin tunteisiin ja motiiveihin ihmisen toimintaan säätelevinä tekijöinä. Lisäksi tutustutaan korkeatasoiseen kognitiiviseen toimintaan,

kuten ajatteluun, ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Lonka, Hakkarainen, Lautso, Ferchen: *Psykologia!* 4, WSOY.

PSS

Persoonallisuus ja mielenterveys

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssilla perehdytään erilaisiin tapoihin selittää ja tutkia ihmisen persoonallisuutta.

Kurssilla tutkitaan myös psyykkistä hyvinvointia, sen häiriötekijöitä sekä hoitomuotoja.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikoe, tuntityöskentely ja kotitehtävät.

Kirja: Lonka, Hakkarainen, Lautso, Ferchen: *Psykologia!* 5, WSOY.

Soveltavat kurssit

PSS6

Sosiaalipsykologia

Kurssi on soveltava.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan sosiaalipsykologian tutkimuskohteisiin ja sovellutuksiin.

Perehdytään teoriassa ja käytännön harjoitusten kautta ryhmän toimintaan ja sen havainnointiin. Arviointi: Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä.

Kirja: Hankonen, Ahokas, Ferchen: *Sosiaalipsykologia*, WSOY.

PSS7

Tutki ja kokeile –kurssi

Kurssi on soveltava.

Kurssilla perehdytään psykologisen tutkimuksen lähtökohtiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin. Kurssilla tutustutaan psykologisiin kokeisiin ja tutkimuksiin, sekä tehdään omia tutkimuksia. Kurssi tukee erinomaisesti psykologian ainereaalien valmistautumista.

Arviointi: Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä.

PSS8

Stressin hallinta

Kurssi on soveltava.

Koeviikot, kirjoitukset ja muut tehtävät kuormittavat lukiolaisen elämää. Kurssilla tarkastellaan stressiä ilmiönä. Kurssilla

harjoitellaan erilaisia rentoutumismenetelmiä ja muita tapoja stressin hallitsemiseksi ja keventämiseksi.

Arviointi: Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä.

PSS9

Urheilusykologia

Kurssi on soveltava.

Miten oma asenne vaikuttaa urheilusuoritukseen? Mikä on voittajan strategia?

Kurssilla tutustutaan erilaisiin psykologisiin tekijöihin, jotka vaikuttavat urheilusuoritusten ja harjoittelun taustalla. Kurssi sopii muillekin kuin urheilijoille ja se on suunnattu opiskelijoil-

le, jotka ovat suorittaneet psykologian ensimmäisen kurssin.

Arviointi: Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä.

PSS10

Psykologian abikurssi

Kurssi on soveltava.

Kurssilla syvennetään aiemmin opittua ja harjoitellaan reaalikokeeseen vastaamista.

Tutustutaan esseevastausten analysointiin ja arviointikriteereihin.

Arviointi: Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä.

Uskonto, UE

Ohessa ehdotus suoritusjärjestyksestä. Ensimmäinen kurssi olisi suositeltavaa käydä ennen muita uskonnon kursseja ensimmäisenä lukuvuotena. UE5 ja UES6 ovat tarjolla vuoro vuosittain.

1.vuosi	UE1	UE4	
2.vuosi	UE2	UE4	UE5/UES6
3.vuosi	UE3	UES6/UE5	UES8

UE1

Uskonnon luonne ja merkitys

Kurssi on pakollinen

Sisältö: Uskonto on merkittävä osa inhimillistä kulttuuria ja olemassaoloa. Kurssilla tutustutaan uskonnoissa ja maailmankatsomuksissa ilmeneviin kysymyksiin. Mistä uskonnoissa on kysymys? Mihin ja miksi ihminen uskoo? Tarkastelun kohteena on myös uskonnon vuorovaikutus kulttuurin ja yhteiskunnan kanssa. Kurssin toisen pääjakson muodostaa perehtyminen Raamatun syntyyn ja muotoutumiseen sekä Raamatun vaikutukseen länsimaisessa ajattelussa, kulttuurissa ja yhteiskunnassa.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, tehtävien suorittaminen ja kurssikoe. Kirja: Hanki, ym: SILTA 1: Uskonto ja Raamattu (WSOY)

UE2

Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Kurssi on pakollinen

Sisältö: Kurssi käsittelee kristillisen kirkon historiaa sen synnystä nykypäivään saakka: kaksi vuosituhatta. Kristillisen kirkon merkitystä länsimaisen kulttuurin osana ja muokkaajana ei voi sivuuttaa. Siksi aikamme ja kulttuurimme tunteminen vaatii paluuta juurille. Kurssilla perehdytään kristinuskon syntyyn, kristillisen kirkon kehityskaareen ja kirkon vuorovaikutukseen yhteiskunnan ja kulttuurin kanssa eri aikoina. Kurssilla yhtyy kirkkohistorian näkökulma osaksi yleistä maailmanhistoriaa.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, tehtävien suorittaminen ja kurssikoe. Kirja: Hanki, ym: SILTA2: Kristinuskon historia (WSOY)

UE3**Ihmisen elämä ja etiikka**

Kurssi on pakollinen.

Sisältö: Kurssin keskeisenä teemana on ihmisen tärkeät elämänkysymykset, joiden kautta tutustutaan kristinuskon keskeiseen oppiin. Kurssilla pohditaan ihmisen keskeisiä elämänkysymyksiä ja hyvää elämää kristillisen etiikan mukaan. Kurssilla tutustutaan etiikkaan tieteenä, sen keskeisiin käsitteisiin ja näkökulmiin. Lisäksi tarkastellaan uskonnon ja moraalin suhdetta sekä ajankohtaisia yksilö- ja yhteiskuntaeettisiä kysymyksiä käytännössä. Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, tehtävien suorittaminen ja kurssikoe. Kirja: Hanki, ym: SILTA 3: Etiikka ja kirkon oppi (WSOY)

UE4**Uskontojen maailmat**

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Uskonnot ovat näkyvä osa kulttuuria ja eri uskontoihin tutustuminen antaa valmiuksia kohdata eri tavalla ajattelevia ihmisiä monikulttuuristuvassa maassamme. Kurssilla tutustutaan kaikkiin merkittäviin maailmanuskontoihin. Kurssi haastaa oman ja muiden uskontojen, yhteiskunnan ja oman itsensä arviointiin. Kurssilla syvennetään kykyä käyttää UE1 -kurssilla saatuja tietoja ja taitoja uskontojen vertailuun sekä niiden merkityksen tarkasteluun. Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, tehtävien suorittaminen ja kurssikoe. Kirja: Hanki, ym: SILTA 4: Maailmanuskonnot (WSOY)

UE5**Mihin suomalainen uskoo?**

Kurssi on syventävä.

Sisältö: Kurssi johdattaa tutkimaan suomalaisen uskonnollisuuden historiaa ja nykypäivää, uskonnollisia liikkeitä sekä uskontoa osana suomalaista kulttuuria. Kurssi opastaa ymmärtämään uskontoa tämän päivän yhteiskunnassa. Erilaisista uskonnollisista liikkeistä tarkastellaan havainnollisesti ja niihin tutustutaan vierailujen avulla. Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, tehtävien suorittaminen ja kurssikoe. Kirja: Sovitaan kurssin alussa

UES6**Raamattutieto**

Kurssi on soveltava.

Sisältö: Raamattu on maailman luetuin ja painetuin kirja. Kurssilla syvennetään tietoa Raamatun synnystä ja sisällöstä sekä Raamatun tutkimisesta eli eksegetiikasta. Kurssin aikana käsitellään Raamatun tulkintaan liittyviä ajankohtaisia uskonnollisia kysymyksiä sekä laaditaan syventävä työ Raamatun tekstistä. Arviointi: Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. Kirja: Sovitaan kurssin alussa

UES8**Uskonnon abikurssi**

Kurssi on soveltava. Kurssilla syvennetään ja kerrataan aiemmin opittuja kokonaisuuksia. Tavoitteena on antaa paremmat valmiudet uskonnon ainereaalikokeen kirjoittamiseen. Kurssilla harjoitellaan reaalikokeeseen

Terveystieto, TE

Terveystiedon opetuksen tehtävänä on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Tämä osaaminen ilmenee tiedollisina, sosiaalisina, tunteiden käsittelyä ohjaavina, toiminnallisina, eettisinä sekä tiedonhankintavalmiuksina. Terveysosaamiseen kuuluu valmius ottaa vastuuta oman ja toisten terveyden edistämisestä. Terveys ymmärretään fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena työ- ja toimintakykynä. Tärkeää on myös terveyttä koskeva arvopohdinta.

Terveystiedossa on neljä kurssia, joista yksi on pakollinen. TE4 -kurssi on soveltava abikurssi, joka on tarkoitettu terveystiedon ylioppilaskirjoituksiin osallistuville. Terveystieto suositellaan kirjoitettavaksi ainereaalissa 3.vuoden syksyllä tai keväällä. Kurssien suositeltava suorittamisjärjestys:

1.vuosi	TE1	
2.vuosi	TE2	TE3
3.vuosi	TE3	TE4

TE1

Terveysten perusteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee fyysisen, psyykkiseen ja sosiaaliseen työ- ja toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä ja osaa arvioida niiden toteutumista omassa elämäntavassaan ja ympäristössään. Tavoitteena on tunnistaa terveyserojen syntyyn vaikuttavia tekijöitä ja osata hankkia, käyttää ja arvioida terveyttä ja sairautta koskevaa tietoa.

Keskeiset sisällöt liittyvät työ- ja toimintakykyyn sekä turvallisuuteen: ravitsemus, uni, lepo ja kuormitus, terveysliikunta, mielenterveys, hyvinvointi työssä sekä ympäristön terveys.

Arviointi perustuu kurssikokeeseen, jatkuva näyttöön ja mahdollisiin kirjallisiin töihin tai esitelmiin. Opetusmenetelmänä käytetään luentoa, opetuskeskustelua, ryhmätöitä sekä esitelmiä.

Kirja: Uusi Lukion Dynamo. TE 1 Terveysten perusteet. Pirjo Orkovaara, Heikki Taskinen (toim.). Tammi. 2010.

Syventävät kurssit

TE2

Terveys ja arkielämä

Kurssilla syvennetään pakollisen kurssin tavoitteita nuoren arkielämän terveystottumuksien ja selviytymisen keinojen osalta. Eri sisältöalueiden avulla tarkastellaan terveysongelmia selittäviä kulttuurisia, psykologisia ja yhteiskunnallisia

ilmiöitä ja niiden tulkintoja. Lisäksi perehdytään käsitykseen itsestä ja muista fyysisellä, psyykkisellä ja sosiaalisella tasolla. Erityisesti korostetaan terveyden ylläpitoon liittyvää vastuullisuutta.

Työskentelyssä korostuvat arvopohdinta, yksilö- ja ryhmäharjoitukset, draama ja sosiaalisten taitojen harjoittelu sekä keskustelu ja argumentaatiotaitoja kehittävät työmuodot.

Arviointi perustuu kurssikokeeseen, jatkuva näyttöön ja mahdollisiin kirjallisiin töihin tai esitelmiin.

Kirja: Uusi Lukion Dynamo. TE 2 Nuoret, terveys ja arkielämä. Pirjo Orkovaara, Heikki Taskinen (toim.). Tammi. 2010.

TE3

Terveys ja tutkimus

Kurssilla perehdytään terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä terveydenhuollossa ja itsehoitona toteutettaviin tavallisimpiin tutkimuksiin, niiden tulosten tulkintaan ja johtopäätöksiin. Lisäksi perehdytään terveydenhuollon eri käytäntöihin, terveyspalveluiden tarjontaan sekä yksilön asemaan terveyden- ja sairaudenhoidossa. Työtavoissa korostuvat toiminnallisuus, tekemällä oppiminen, tutkiva oppiminen ja vierailukäynnit.

Arviointi perustuu kurssikokeeseen, jatkuvaan näyttöön ja mahdollisiin kirjallisiin töihin tai esitelmiin.

Kirja: Uusi Lukion Dynamo. TE 3 Terveys ja tutkimus. Pirjo Orkovaara, Heikki Taskinen (toim.). Tammi. 2010.

TE4

Terveystiedon abikurssi

Kurssin tavoitteena on antaa paremmat valmiudet terveystiedon aineryälkokeeseen osallistuville. Kurssilla kerrataan ja syvennetään aikaisemmin opittua tietoa, perehdytään terveys-

tiedon mallikysymyksiin, harjoitellaan niihin vastaamista ja tutustutaan arviointikriteereihin.

Arviointi: Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kirja: Abi Terveystieto. Anna-Maria Lehtonen, Tuulevi Piesanen. Otava 2009

Yhteiskuntaoppi, YH

Yhteiskuntaoppi antaa sinulle neljä näkökulmaa yhteiskuntaan ja päätöksentekoon. Yhteiskuntaoppi antaa sinulle välineitä ymmärtää yhteiskunnan nopeaa muutosta sekä globalisaation vaikutuksia. Oppiaine on myös hyvä pohja yhteiskunnallisiin opintoihin, esim. valtiotieteisiin ja oikeustieteeseen.

Suosittelava kurssien suoritusjärjestys:

YH1 Yhteiskuntatieto	1. tai 2. opiskeluvuotena
YH2 Taloustieto	2. tai 3. opiskeluvuotena (suositellaan, että YH1 on suoritettu)
YH3 Lakitieto	2. tai 3. opiskeluvuotena
YH4 Eurooppalaisuus ja Euroopan Unioni	3. opiskeluvuotena (YH1 oltava suoritettu!)

Jokainen Yhteiskuntaopin kurssi käsittää oman itsenäisen kokonaisuutensa, joten suoritusjärjestys on vapaa. Kuitenkin suositellaan että aloitat YH1-kurssista.

Pakolliset kurssit

YH1

Valtarakennelmat, valtio ja yksilö

Kurssi on pakollinen. Arviointi numerolla. Sisältö: Kurssilla tutustutaan suomalaisen yhteiskuntaan ja sen eri piirteisiin. Näkökulmia ovat puolueiden, eturyhmien ja kansalaisjärjestöjen toiminta, suomalaisen yhteiskunnan sosiaalinen ja taloudellinen rakenne, valtiolliset päätöksentekomenetelmät, turvallisuuspolitiikka sekä Euroopan yhdyntyminen.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus, mahdolliset esitelmät ja kirjalliset työt sekä koenumero.

Oppikirja: Lukiolaisen yhteiskuntatieto. WSOY

YH2

Taloustieto

Kurssi on pakollinen. Arviointi numerolla. Sisältö: Kurssilla tarkastellaan talouden ilmiöitä eri taloudellisten tahojen näkökulmasta. Käsitteilyn kohteina voivat olla talouselämän ongelmat, talouspolitiikka ja talouselämän oikeudenmukaisuuskysymykset. Kurssilla pyritään hyödyntämään ajankohtaismateriaalia. Näkökulmina sekä yksittäinen talouden toimija (mikrotaloustiede) sekä kansantalouden toiminta (makrotaloustiede) Kurssin tutustumiskohteena ovat sanomalehdet, videofilmit, tutustumiskäynnit ja asiantuntijavierailut. Kurssin voi korvata muualla suoritettulla pääpiirteiltään samansisällöllisellä kurssilla.

Arvostelu: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus ja koenumero.

Oppikirja: Lukiolaisen taloustieto. WSOY

Arvostelu: Koenumero, tuntiaktiivisuus ja annettujen tehtävien tekeminen.

Syventävät kurssit**YH3****Kansalaisen lakitieto**

Kurssi on syventävä. Arviointi numerolla.

Sisältö: Kurssilla käsitellään Suomen oikeusjärjestyksen keskeisiä periaatteita. Kurssilla tutustutaan lainsäädännön eri alueiden pääpiirteisiin, ratkotaan oikeustapauksia, kutsutaan vierailijoita ja tehdään tutustumiskäyntejä esim. eduskuntaan tai Vantaan käräjäoikeuteen.

Arviointi: Kurssin arvosanaan vaikuttaa tuntiaktiivisuus ja koenumero.

Oppikirja: Kivelä-Nordell: Jokaisen oikeustieto. WSOY

YH4**Eurooppalaisuus ja Euroopan Unioni**

Kurssi on syventävä. Arviointi numerolla. Kurssi perehdyttää opiskelijat Euroopan unionin toimintaan, yksittäisen kansalaisen asemaan yhdenmukaisessa Euroopassa sekä kannustaa osallistumaan ajankohtaiseen Euroopan unionista käytävään keskusteluun. Arviointiin vaikuttaa tuntiaktiivisuus, tutkimustehtävät sekä koenumero.

Kirja: Lukiolaisen EU-kurssi. WSOY

HIS11**Ylioppilaskirjoitusvalmennus historiassa ja yhteiskuntaopissa**

Kurssi järjestetään 3. jaksossa, ks. historian kohdalta kurssin tarkemmat tiedot.

Taito- ja taideaineet

Kuvassa vasemmalta Kaisa Vuolle, Taina Erling, Kirsi Kukkola sekä takana Esa Partanen.

Kuvataide, KU

Lukion kuvataideopetuksessa opiskelija oppii tulkitsemaan arvostamaan ja arvottamaan omaa ja muiden kuvallista kulttuuria. Opetuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan ymmärrystä yhteiskunnan ja ympäristön visuaalisista ilmiöistä ja niiden merkityksistä, tarjota mahdollisuus luovaan toimintaan ja oman persoonallisen ilmaisun kehittämiseen sekä antaa perusvalmiudet kulttuuri-alan jatko-opintoihin. Opetuksen sisältöjä ovat kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu, taiteen tuntemus ja kulttuurinen osaaminen, ympäristön suunnittelu arkkitehtuuri ja muotoilu sekä median visuaaliset tekstit.

Sotungin lukiossa kuvataiteeseen ei kuulu kurssimaksua. Kuvataiteen kurssi KU1; minä kuva ja kulttuuri on pakollinen kaikille opiskelijoilla ja KU2; ympäristö paikka ja tila-kurssi on vaihtoehtoinen musiikin toisen kurssin kanssa. Kuvataiteen kursseilla ei ole suoritusjärjestystä. Lukion kuvataiteen diplomikurssille saa osallistua, kun opiskelija on suorittanut vähintään neljä kuvataiteen kurssia hyväksytysti. Hyväksytyyn kurssisuoritukseen kuuluu annettujen tehtävien suorittaminen ja niiden kokoaminen kuvataidekansioon, aktiivinen läsnäolo oppitunneilla sekä kurssiin kuuluva taidenäyttelyretki.

Kuvataiteen pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numerolla (4-10) ja soveltavat kurssit suoritusmerkinnällä. Opiskelija saa halutessaan myös soveltavasta kurssista numeroarvioinnin todistukseen. Lukiodiplomi arvioidaan numerolla (1-5)

Kuvataiteen käsikirjana Töyssy, Vartiainen, Viitanen 1999; Kuvataide, visuaalisen kulttuurin käsikirja. Kirjoja on luokan kirjastossa.

Pakollinen kurssi

KU1

Minä, kuva ja kulttuuri

Kurssi on kaikille opiskelijoille pakollinen. Kursin sisältöinä pohditaan mitä taide on, miten taide esiintyy kulttuurin tulkkina sekä opetellaan kuvan tulkintaa ja analysointia. Työskentelyssä käytetään monipuolisesti eri tekniikoita esim. peite-, vesivärit, eri piirtimet, savi, kipsi ym. rakentelumateriaalit.

Kuvataiteen vaihtoehtoinen kurssi musiikin kanssa:

KU2

Ympäristö, paikka ja tila

Kurssi on vaihtoehtoinen musiikin toisen kurssin kanssa, ja näin ollen pakollinen. Kurssilla perehdytään ympäristöön, arkkitehtuuriin ja muotoiluun. Harjoitustöiden avulla opiskellaan kolmiulotteista esitystapaa piirtämällä, maalamalla ja rakentamalla.

Syventävät kurssit

KU3

Media ja kuvien viestit

Kurssilla sukelletaan median kuvien maailmaan, joiden pohjalta tehdään kuvallisia harjoitustöitä sekä opetellaan kuvien kriittistä tarkastelua. Harjoitustöiden aihealueet liittyvät mainontaan, viihteeseen, populaarikulttuuriin, sarjakuvaan sekä www-sivujen ja tietokonepelien kuvailmaisuun. Lisäksi tutustutaan graafisen suunnittelun perusteisiin: kuvan ja tekstin yhdistämiseen sekä sommitteluun.

KU4

Taiteen kuvista omiin kuviin

Kurssilla perehdytään kuvataiteen historian pääpiirteisiin teemallisesti ja/tai kronologisesti oman kuvallisen työskentelyn ja kuvien tulkinnan avulla. Kuvailmaisussa harjoitellaan sommittelua, värien käyttöä, valon, varjon ja liikkeen merkitystä ja perehdytään erilaisiin materiaaleihin.

KU5

Nykytaiteen työpaja

Kurssilla perehdytään nykytaiteen eri ilmiöihin. Tutustutaan tila- ja ympäristötaiteeseen, käsitetaiteeseen ja performanssiin taidehistorian ja oman kuvataiteellisen työskentelyn avulla. Työstetään omia nykytaiteellisia teoksia yksilö-, pari- ja ryhmätyönä.

KU6

Kuvataiteen lukiodiplomi

Kuvataiteen diplomikurssi on valtakunnallinen kurssi, jonka tehtävät ja ohjeet saadaan opetushallituksesta. Kuvataiteessa lukiodiplomi on prosessiluontoinen työ, johon kuuluu kuvataiteellinen tuotos, portfolio ja kirjallinen essee. Diplomikurssi suoritetaan oppitunneilla itsenäisesti. Kurssin suorittaneet saavat erillisen diplomoin ja yksilöllisen arvion työstään. Ennen kurssille osallistumista opiskelijalla täytyy olla suoritettuna neljä lukion hyväksymää kuvataiteen kurssia. Opiskelija voi suorittaa kuvataiteen diplomikurssin myös tavallisena kurssina. Tällöin opiskelija ei saa diplomia.

Kuvataiteen diplomissa opiskelija valitsee yhden tehtävän. Tehtävät ovat luonteeltaan avoimia. Opiskelija määrittelee itse näkökulman, teeman, asettaa tavoitteet työskentelylleen, nimeää työnsä ja valitsee myös käytettävät materiaalit ja välineet. Portfolion tavoitteena on kertoa sekä työskentely-

prosessista että lopputuloksesta. Kirjallinen osio liittyy kiinteästi kuvallisen portfolio työskentelyn teemaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

KUS7

Maalaus

Kurssilla perehdytään oman työskentelyn keinoin eri maalaustekniikoihin ja maalausteiteen tyylisuuntiin sekä –kausiin. Maalauksessa keskitytään väriin sommittelukeinona sekä värien käyttöön tilan ja tunnelman luojana. Kurssilla opiskelija syventää omaa persoonallista kuvailmaisua sekä pääsee kokeilemaan eri tekniikoita.

KUS8

Muotoilu ja rakentelu

Kurssilla tutustutaan kuvanveiston ja kolmiulotteisen rakentelun mahdollisuuksiin kuvataiteessa sekä perehdytään kuvanveistoon eri aikakausien taidemuotona. Kurssilla tehdään erilaisia kolmiulotteisia töitä, jolloin opiskelijan muotoon, materiaaliin ja tilaan pohjautuva suunnittelutaito kehittyy.

KUS9

Keramiikka

Kurssilla tutustutaan ja perehdytään käytännön tekemisen keinoin saveen materiaalina, lasitukseen, väriaineisiin ja koristelumenetelmiin sekä keramiikkaan osana kuvataidetta. Harjoitustöiden avulla opitaan taide- ja käyttöesineiden tekoa erilaisilla käsin rakentamistekniikoilla. Myös saveen työstäminen dreijaamalla on mahdollista.

KUS10

Kuvaviestintä

Kurssilla keskitytään kuvailmaisuun valokuvataiteen keinoin. Valokuvia otetaan perinteisellä järjestelmäkameralla sekä digitaalikameralla. Kuvista pyritään saamaan vaikuttavia, jolloin otetaan huomioon sommittelu, kuvakoko, rajausta, kuvakulma ja valaistus sekä tietenkin aihe. Mustavalkokuvia vedostetaan itse pimiössä ja digikuvia työstetään ja tulostetaan tietokoneella. Kurssilla tarkastellaan valokuvia ja muita kuvia sekä esteettisistä, että kriittisistä arvoista käsin.

KUS11

Piirustus

Kurssilla tutustutaan piirustuksen eri tekniikoi-

hin ja piirtimiin sekä sarjakuvaan. Opiskelija saa harjoitustöiden avulla lisää rohkeutta ja taitoja piirtämisen tekniikoissa. Työskentelyssä painottuvat erilaiset kokeilut sekä tekniikoiden yhdistely.

KUS12

Taidegrafiikka

Kurssilla perehdytään taidegrafiikkaan osana kuvataidetta. Grafiikkaan kuuluvat työmenetelmät, syvä- koho- ja laakapaino sekä serigrafiatekniikka

tulevat tutuiksi oman taiteellisen ilmaisun keinoin. Kurssi tuo hauskaa vaihtelua perinteiseen kuvataiteeseen ja antaa hyvät perustiedot grafiikan tekniikoista.

KUS13

Kuvataidekoulun työpaja

Kuvataidekoulussa lukioaikana suoritettu työpajakurssi, jonka lukion rehtori voi hyväksyä yksittäisen, taidetta vapaa-ajalla harrastavan opiskelijan suoritukseksi.

Liikunta, LI

Liikunta on ainoa lukioaine, jossa kehität ja pidät yllä myös fyysistä kuntoasi! Riittävä ja monipuolinen liikunta auttaa sinua jaksamaan paremmin myös muissa opinnoissa. Liikunnanopetuksen tavoitteena on kehittää taitoja ja tietoja eri liikuntamuodoissa. Fyysisen kunnon kehittämisen ohella yhdessä liikkuminen, ilo ja virkistys ovat keskeisiä osa-alueita lukio liikunnassa.

Pakolliset kurssit (LI1, LI2) tulee jakaa vähintään kahdelle lukuvuodelle. Muut kurssit voi suorittaa haluamanaan ajankohtana.

Pakolliset ja syventävät liikunnan kurssit arvioidaan numeroilla. Numeroarvosanaan vaikuttavat opiskelijan yhteistyökyky, osallistumisaktiivisuus, taidot ja fyysinen kunto. Soveltavista liikunnan kursseista annetaan suoritusmerkintä.

- 1.vuosi LI1
- 2.vuosi LI2 LIS21 Vanhat tanssit
- 3.vuosi LIS7 Lukiodiplomikurssi

Pakolliset kurssit:

- LI1 Taitoa ja kuntoa
- LI2 Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Syventävät kurssit:

- LI3 Virkisty liikunnasta
- LI4 Yhdessä liikkuen
- LI5 Kuntoliikunta
- LI6 Mailapelikurssi

Soveltavat kurssit:

- LIS7 Liikunnan lukiodiplomikurssi
- LIS8 Luontoliikuntakurssi lu soveltava kurssi
- LIS9 Palloilukurssi ”
- LIS10 Tanssi- ja esiintymiskurssi ”
- LIS11 Abi liikkuu -kurssi ”
- LIS12 Itsepuolustuskurssi ”
- LIS13 Fitness-kurssi ”
- LIS14 Kuntosalikulssi ”
- LIS15 Kehonhallintakurssi ”
- LIS16 Extreme-kurssi ”
- LIS17 Liikunnanohjauksen perusteet ”
- LIS18 Snoukkaamaan ja skimbaamaan! ”
- LIS19 Kuntonyrkkeily ”
- LIS20 Talviliikuntakurssi ”
- LIS21 Vanhat tanssit ”

Pakolliset kurssit

L11

Taitoa ja kuntoa

Kurssin aikana harrastetaan yleisimpiä pallopelejä ja perusliikuntamuotoja monipuolisesti. Tavoitteena on kohottaa ja ylläpitää fyysistä kuntoa ja perustaitoja eri liikuntamuodoissa sekä saada myönteisiä liikuntakokemuksia.

L12

Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Yleisimpien pallopelien ja perusliikuntamuotojen taitoja syvennetään edelleen. Opiskelijointa ohjataan omatoimisuuteen fyysisen kunnan kehittämisessä ja ylläpitämisessä. Kurssin aikana voidaan käydä myös tutustumassa opiskelijoita kiinnostavaan uuteen lajiin.

Syventävät kurssit

Sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

L13

Virkisty liikunnasta

Tavoitteena on harrastaa yhdessä monipuolista liikuntaa. Kurssin aikana pelataan pallo- ja jääpelejä ja kokeillaan erilaisia kuntoa kohottavia, palttuvia ja rentouttavia lajeja. Kurssi huipentuu yhteiseen retkeen tai lajikokeiluun, esim. lumikenkäkävelyretki, uintiretki kylpylään tai lasketelumatka lähiretseen. Kurssin tarkempi sisältö suunnitellaan ensimmäisellä tapaamiskerralla yhdessä opiskelijoiden kanssa. Osa lajeista voi olla maksullisia mutta opiskelijahintaisia.

L14

Yhdessä liikkuen

Kurssin tavoitteena on liikkua yhdessä eri tavoin ja kokea hyvää fiilistä liikunnasta sekä ryhmän että itsensä kautta. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

L15

Kuntoliikunta

Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan tehostaminen, oman kunnonylläpito tai kohottaminen ja seuraaminen. Kurssilaisille laaditaan henkilökohtainen harjoitusohjelma, jota toteutetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä. Harjoittelu voi tapahtua myös koulutuntien ulkopuolella, jolloin siitä pidetään harjoituspäiväkirjaa.

Sisältöinä ovat erilaiset fyysisiä ominaisuuksia kehittävät liikuntamuodot, lihashuolto, pelit yms. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

L16

Mailapelikurssi

Kurssin aikana harjoitellaan ja pelataan mm. salibandyä, squashia, sulkapalloa, tennistä ja jääpelejä kurssin ajankohdasta riippuen. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Soveltavat kurssit

L157

Liikunnan lukiodiplomikurssi

Lukiodiplomikursseille voi osallistua, kun on suorittanut tai tulee suorittamaan vähintään viisi liikunnan kurssia lukion aikana. Urheiluvalmennuskursseja ei sisällytetä näihin viiteen kurssiin. Diplomiin sisällytetään portfolio lukioaikaisesta liikunnan harrastamisesta, tutkielma, valtakunnalliset liikuntatestit, erityisosaamisen arviointi opiskelijan toivomassa lajissa ja yhteistyötaitojen arviointi. Diplomista saa lisäpisteitä liikunta-alalle pyrittäessä. Liikunnan lukiodiplomikurssista saa erillisen todistuksen arvosanoineen, ei kurssimerkintää. Kurssi suositellaan valittavaksi kolmantena vuotena toisessa jaksossa.

L158

Luontoliikuntakurssi

Kurssiin kuuluu teoriatunnit maastossa liikkumisesta, rinkan pakkaamisesta, suunnistuksesta, ympäristöstä huolehtimisesta ja ruokahuollosta. Kurssiin kuuluu kahden vuorokauden ja n. 35 kilometrin mittainen vaellus. Yöpyminen vaelluksen aikana tapahtuu teltoissa. Liikkuminen (ja eksyminen) maastossa tapahtuu itsenäisissä oppilasryhmissä. Vaellus on vaativa niin henkisesti kuin ruumiillisestikin. Hinta noin 10€. Retkijankohdat näet opinto-oppaan kalenterista.

LIS9**Palloilukurssi**

Kurssilla harjoitellaan ja pelataan mm. jalkapalloa, koripalloa, lentopalloa, käsipalloa ja muita kurssilaisia kiinnostavia joukkuepelejä. Tavoitteena on hyvä fiilis ja peli-ilo.

LIS10**Tanssi- ja esiintymiskurssi**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011.

Kurssilla harjoitellaan erilaisia tansseja ja suunnitellaan ja toteutetaan tanssillisia esityksiä koulun juhliin ja tapahtumiin. Mahdollisuuksien mukaan kurssin aikana tehdään vierailukäyntejä tanssiesityksiin ja -teattereihin. Kurssin tunnit jaetaan sekä

syys- että kevätlukukaudelle. Kurssin tarkempi sisältö ja tuntien ajankohdat mietitään yhdessä opiskelijoiden kanssa.

LIS11**Abi liikkuu -kurssi**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011

LIS12**Itsepuolustuskurssi**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011

LIS13**Fitness -kurssi**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011

Kurssin tavoitteena on kohottaa omaa kuntoa ja keskittyä kehon huoltoon ja palauttamiseen.

Kurssin alussa kartoitetaan opiskelijoiden lähtötilanne; halukkaat voivat mitata mm. rasvaprosentin, painon ja pituuden ja mitata kuntoaan eri testeillä.

Kurssilla kehitetään kestävyyttä, lihaskuntoa ja seikkailutaitoja eri liikuntalajeissa. Samalla käytetään sykemittareita, kehitetään omia taitoja ja opetellaan harjoittelemaan oikein. Osa lajeista on maksullisia mutta opiskelijahintaisia.

LIS14**Kuntosaliturssi**

Kuntosaliturssilla tutustutaan monipuolisesti lihaskestävyys ja -voimaharjoitteluun sekä lihashuoltoon teoriassa ja käytännössä. Kuntosalilla käydään läpi harjoitteiden oikeat suoritustekniikat ja salilaitteiden toimintaa ja käyttöä. Opiskelijoille laaditaan oma harjoitusohjelma, jota toteutetaan kurssin aikana.

LIS15**Kehonhallintaturssi**

Kurssilla kehitetään monipuolisesti oman kehon hallintaa ja syvennetään eri urheilulajien tekniikoiden hallintaa. Kurssi sopii erityisesti opiskelijoille, jotka haluavat kehittää liikunnallista osaamistaan kokonaisvaltaisesti ja niille, jotka suunnittelevat liikunnan alan opintoja lukion jälkeen. Kurssilla harjoitellaan myös liikunta-alan jatko-opintopaikkojen pääsykokeiden asioita.

LIS16**Extreme-kurssi**

Kurssin aikana tutustutaan erikoisempiin liikuntalajeihin, kuten seinäkiipeilyyn, cartingiin, melontaan, purjehdukseen, golfiin, jousiammuntaan, laitesukellukseen yms. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Lajit ovat maksullisia mutta opiskelijahintaisia. Kurssin tunnit ovat yleensä hieman pitempiä, mutta liikuntakertoja on vähemmän.

LIS17**Liikunnanohjauksen perusteet**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011.

Kurssilla perehdytään liikunnanohjauksen perustaitoihin. Opiskelijat toimivat opettajina ja pitävät liikuntatuokioita ala-asteen oppilaille. Kurssilaisilla ei tarvitse olla aikaisempaa ohjauskokemusta. Kurssi soveltuu opiskelijoille, jotka haluavat kehittää taitojaan liikunnanohjauksessa ja opettamisessa. Kurssista on hyötyä niille, jotka hakevat liikunta- tai opetuslalle tai haluavat työskennellä lasten parissa. Kurssista saa myös halutessaan todistuksen.

LIS18**Snoukkaamaan ja skimbaamaan!**

Kurssilla on lukuvuonna 2010-2011 tarjolla laskettelumatka Åreen.

Kurssilla lasketellaan, lumilautailaan, hiihdetään telemarkkia tai suksitaan perinteisemmin rinteesä ja laduilla ja kohotetaan kuntoa. Ulkoilun vastapainoksi järjestetään muuta hauskaa ohjelmaa ja illanviettoja. Kurssi on maksullinen.

LIS19**Kuntonyrkkeilykurssi**

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011. Kuntonyrkkeilykurssilla kohotetaan kuntoa ja kehitetään ylävartalon lihaksistoa. Tunneilla harjoitellaan erilaisia lyöntitekniikoita ja -sarjoja, väistöjä ja liikkumista. Välineinä käytetään mm. nyrkkeily-

ja pistehanskoja, nyrkkeilysäkkejä ja hyppynaruja. Jokaiseen tuntiin sisältyy tehokas alkuverrytely, lihaskunto-osuus ja loppuverryttely.

LIS20

Talviliihikuntakurssi

Ei tarjolla lukuvuonna 2010-2011.

LIS21

Vanhat tanssit

Vanhoiden tanssien kursseilla opetellaan merkittävimpiä viime vuosisatojen tansseja. Tanssien hallitsemisen lisäksi tavoitteena ovat hyvät tavat. Kurssi on tarkoitettu toisen vuosikurssin opiskelijoille ja se pidetään kolmannessa jaksossa. Kurssi huipentuu perinteisiin Vanhojen Tansseihin.

Musiikki, MU

Musiikki on taito-, taide- ja kulttuuriaine. Musiikintunnit tuovat vastapainon ja rentoutuksen teoreettiseen opiskeluun. Musiikinkurssit ohjaavat musiikin arvostamiseen ja jatkuvaan harrastamiseen. Kursseja voit tulevaisuudessa hyödyntää lisäksi monenlaisissa työtehtävissä. Sellaisia ovat esim. lastentarhan- ja luokanopettajan, kulttuurisihteerin, näyttelijän ja äänitarkkailijan ammatit. Musiikista on myös hyötyä monilla hoitoaloilla, mainosalalla sekä niissä työtehtävissä, joissa tarvitaan taiteellista yleissivistystä. Lähes jokaiseen kurssiin liittyy vierailu elävän musiikin tilaisuuteen.

Musiikin pakollinen kurssi

Muiden musiikinkurssien suoritusjärjestys on vapaa MU1:n jälkeen

MU1

Musiikki ja minä

Tutustutaan musiikin peruselementteihin kuuntelemalla ja soittamalla. Opetellaan kitaran-, basson- ja rumpujensoiton alkeet. Kurssilla soitetaan ja lauletaan paljon eri tyylisiä kappaleita. Kurssiin kuuluu yksi yhteinen konserttikäynti.

Musiikin vaihtoehtoinen kurssi

kuvataiteen kanssa

MU2

Moniääninen Suomi

Kurssilla tutustutaan suomalaisen musiikin eri tyyliin klassisesta rockiin sekä eurooppalaisen taidemusiikin historiaan. Vahvistetaan soitto- ja laulutaitoa, kuunnellaan musiikkia. Kurssiin kuuluu yksi yhteinen konserttikäynti.

Musiikin syventävät kurssit

MU3

Ovet auki musiikille

Kurssilla tutustutaan maailman eri musiikkikulttuureihin laulaen, soittaen, liikkuen ja kuunnellen. Kurssilla tutustutaan myös suomalaiseen kansanmusiikkiin. Kurssiin kuuluu ajankohtaisten musiikkitapahtumien seuraaminen ja musiikkitilaisuuksiin osallistuminen.

MU4

Musiikki viestii ja vaikuttaa

Kurssilla tutustutaan musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin mediassa ja näyttämöllä. Kurssilla perehdytään musiikin osuuteen esim. elokuvassa, mainoksissa ja Internetissä sekä tutkitaan musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Kuunnellaan, katsotaan teoksia sekä lauletaan ja soitetaan. Käydään katsomassa yksi ooppera-, baletti-, musikaali-, elokuva-, teatteri- tai tanssiesitys ryhmän valinnan mukaan.

MU5**Musiikkiprojekti**

Musiikkiprojektiin osallistuvat esiintyvät koulun juhlissa ja saavat siitä kurssimerkinnän.

Kurssi toteutetaan koko lukuvuoden aikana ja harjoituksia järjestetään tarpeen mukaan. Kursin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Kyseessä voi olla esimerkiksi pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti. Kurssille voi osallistua joko soittajana tai laulajana. Kysy tarkemmin musiikinopettajalta!

MU6**Musiikin diplomikurssi**

Musiikin diplomikurssin suorittamisen edellytyksenä on vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Koko lukioajan jatkuva kurssi. Musiikin lukiodiplomin perustana on opiskelijan koko lukioaikainen musiikinopiskelu. Kurssin aikana kootaan näytesalkku, joka sisältää musiikillisen omaelämäkerran sekä näytteitä lukioaikaisista musiikkiopinnoista ja -toiminnasta. Opiskelija saa kurssista erillisen diplomitodistuksen ja sanallisen arvioinnin työstään.

Musiikin soveltavat kurssit

Soveltaville kursseille osallistumisen edellytyksenä on vähintään MU1-kurssin suoritus. Soveltavat kurssit arvostellaan suoritusmerkinnällä.

MUS7**Laulukurssi**

Kurssilla opetellaan tervettä äänenkäyttöä, jonka avulla jokainen voi kehittää laulutaitoaan. Kurssilla lauletaan eri tyylistä, monipuolista ohjelmistoa ja opetellaan laulamaan mikrofoniniin.

MUS8**Bändikurssi**

Kurssilla opetellaan soittamaan monipuolista ohjelmistoa bändisoittimilla (kitara, basso, rummut, kosketinsoittimet) tai muilla valituilla soittimilla. Kurssin aikana muodostetaan harjoitusbändejä ja opetellaan bändityöskentelyn perusteita.

MUS9**Kitarakurssi**

Kurssilla harjoitellaan sointumerkeistäsäestämistä kitaralla. Opetellaan soittamaan erilaisia säesytysrytmejä eli kompejeja. Kurssilla tutustutaan myös näppäilysoiton saloihin soittamalla melodiota kitaratabulatuurista. Kurssin maksimiryhmäkoko on 20 oppilasta.

MUS10**Rock eilen ja tänään**

Perustietoa rockmusiikista 1950-luvulta tähän päivään. Kurssilla tutustutaan rockin eri tyyliihin ja artisteihin soittaen, laulaen, kuunnellen ja katsellen. Kurssin aikana käydään konsertissa.

Teatterikurssi, TES1

Kurssilla perehdytään näytelmän teon keskeisiin alueisiin: näyttelemiseen, käsikirjoittamiseen, ohjaamiseen ja esityksen valmistamiseen. Kurssilla hiotaan esiintymistaitoja, tehdään improvisaatioharjoituksia ja valmistetaan näytelmä. Kurssi potkaistaan käyntiin ensimmäisen jakson aikana. Kurssin alussa opiskelijat kokoavat ideoitaan näytelmäksi ja laativat käsikirjoituksen, minkä jälkeen näytelmää päästään hiomaan ja harjoittelemaan. Näytelmä esitetään kolmannessa jaksossa. Kurssi on soveltava ja arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Viime vuoden teatterikurssi käsikirjoitti ja esitti puurojuhlassa näytelmän Joku voi tulla ikkunan taa.

Urheiluvalmennus, URS

Urheiluvalmennusryhmissä voivat harjoitella lajinsa tavoitteellisessa seuratoiminnassa tai muussa vastaavassa valmennuksessa olevat opiskelijat. Lajivalmentajilla on oikeus rajoittaa osallistumista valmennusryhmiin lajin tai ryhmän vaatimusten mukaan.

Valmennusurheilijan mahdollisuus kurssien korvaamiseen

Lukiomme kärkiurheilijoilla on mahdollisuus saada korvattua enintään kolme liikunta- ja/tai urheiluvalmennuskurkseista niitä suorittamatta täyttäessään alla olevat kriteerit.

Korvaus EI ole automaatio, vaan oikeus korvaukseen ja sen määrä sovitaan jokaisen kriteerit täyttävän urheilijan kohdalla erikseen.

Päätöksen korvauksesta ja sen määrästä tekevät yhdessä rehtori, opinto-ohjaaja, urheiluvalmennuksen koordinaattori ja lajivalmentaja/yleisryhmän valmentaja.

Korvausta voi saada 1-3 kurssia kriteerien täyttymisestä riippuen; 1-2 syventävää kurssia liikunnasta ja/tai 0-1 soveltavaa kurssia urheiluvalmennuksesta.

Korvaavista kurseista sovitaan ja merkinnät niistä annetaan abivuoden aikana.

Korvaamiseen oikeuttavat kriteerit

- lajinsa kansainvälisen tason tai kansallisen kärkitason urheilija ikäluokassaan
- opiskelu etenee opintosuunnitelman mukaisesti
- harjoittelu on suunnitelmallista, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja nousujohteista
- suorittaa hyväksytysti vähintään 10 urheiluvalmennuskurssia

Lisätietoja kurssien korvaamisesta ja kriteereistä antaa urheiluvalmennuksen koordinaattori Esa Partanen, 0400-633865, esa.partanen@vantaa.fi

Urheiluvalmennuksen kurssikoodit luetaan seuraavasti:

URS = urheiluvalmennus, ensimmäinen numero vuositaso, toinen numero jakso, kolmas numero ryhmä

URS11.1 = urheiluvalmennusta ykkösille ensimmäisessä jaksossa, ryhmä 1

URS21.1 = urheiluvalmennusta kakkosille ensimmäisessä jaksossa, ryhmä 1

URS31.1 = urheiluvalmennusta kolmosille ensimmäisessä jaksossa, ryhmä 1

URS41.1. = urheiluvalmennusta nelosille ensimmäisessä jaksossa, ryhmä 1

Urheiluvalmennuksessa valitaan siis oman vuositason ryhmä kussakin jaksossa lajista riippumatta. Valmennus toimii kuitenkin omassa lajiryhmässä, jossa voi olla eri vuositason opiskelijoita.

Jalkapallo

Kaikki jaksot

Tuntikoodi 5: pojat ja tytöt

Jalkapallovalmennuksessa keskitytään henkilökohtaisten lajitaitojen, pelikäsityksen ja lajin vaatimien fyysisten ominaisuuksien kehittämiseen.

Harjoituspaikkoina toimivat

Sotungin ja Tikkurilan urheilupuistot.

Pesäpallo

Tuntikoodi 5

Pesäpallovalmennuksen tavoitteena on tukea pelaajien kokonaisvaltaista kehitystä yksilö- ja seuratason sekä opiskelussa. Harjoitussuunnitelman lähtökohdina ovat pelaajien henkilökohtainen taito- ja pelitaso sekä fyysiset ja henkiset ominaisuudet, joita lähdetään monipuolisen harjoittelun kautta kehittämään.

Harjoittelupaikkoina toimivat lukiomme ja sen lähialueen harjoittelupaikat.

Jääkiekko

Tuntikoodi 5

Jääkiekkovalmennuksessa keskitytään henkilökohtaisten lajitaitojen, pelikäsityksen, pelitilanneroolien ja lajin vaatimien fyysisten ominaisuuksien kehittämiseen. Pääharjoituspaikka on Tikkurilan jäähalli.

Koripallo, tytöt

Tuntikoodi 5

Koripallovalmennuksessa keskitytään henkilökohtaisten lajitaitojen, pelitilanneroolien, pelikäsityksen ja lajin vaatimien fyysisten ominaisuuksien kehittämiseen. Harjoituspaikkoina toimivat koulun liikuntatilat.

Salibandy

Tuntikoodi 5

Salibandyvalmennuksessa keskitytään henkilökohtaisiin lajitaitoihin, pelaajan eri rooleihin pelitilanteissa ja osana joukkuepelaamista. Valmennuksessa käydään läpi myös lajin oheisharjoittelua.

Harjoittelupaikka on Tikkurilan Tiikeriareena.

Yleisryhmä, muut lajit

Tuntikoodi 4

Muiden kuin edellä mainittujen lajien urheilijat kuuluvat yleisryhmään. Ryhmän kaikille urheilijoille laaditaan henkilökohtainen harjoitusohjelma, jota toteutetaan valmennustunneilla. Osa harjoittelusta voi tapahtua myös muuna aikana harjoituspäiväkirjan kautta. Asiasta on kuitenkin sovittava etukäteen ryhmän valmentajien kanssa.

Urheilijan muistilista

Yleistä

Oma ajattelu ja aktiivisuus opiskeluun ja harjoitteluun liittyvissä asioissa on kaikkein tärkeintä. Ota selvää asioista etukäteen aina kun voit. Valmentajat ja opettajat auttavat.

Tiedottaminen

Koulumme info-tv:n kautta opettajat ja valmentajat tiedottavat ajankohtaisista asioista. Seuraa sitä tarkasti varsinkin uuden jakson vaihtuessa. Epäselvissä tilanteissa ota itse yhteyttä opettajiin tai valmentajiin ja selvitä asiat. Yhteystiedot löytyvät opinto-oppaasta.

Valmennusurheilijan koeviikko ja uuden jakson aloitustunti

Valmennusryhmät eivät harjoittele koeviikolla. Silloin keskitytään kokeisiin ja palautetaan harjoittelujakson rasituksista. Varmista valmentajaltasi, missä seuraavan jakson valmennus jatkuu.

Koulun tilat ja varusteet

Koulun kentät, sali ja kuntosali sekä urheiluvarusteet ovat olemassa harjoittelua varten. Pidä huolta, että tilat ja varusteet pysyvät kunnossa ja kunnioita muiden harjoittelijoiden työrauhaa. Lisätietoja tilojen käytöstä, varusteiden lainaamisesta yms. antavat liikunnanopettajat. Urheiluvalmennukseen kuuluvat voivat hakea varusteiden säilyttämistä varten varastuhuoneen avaimen liikunnanopettajilta 10 euron panttia vastaan.

Harjoittelupaikat

Jokaisella lajiryhmällä on oma pääasiallinen harjoittelupaikkansa. Harjoituspaikat saattavat kuitenkin joskus vaihdella olosuhteiden tai muiden syiden takia. Tiedotuksen hoitavat lajivalmentajat, joihin voit aina olla yhteydessä lisätietoja tarvittaessasi.

Jääkiekko: Tikkurilan jäähalli (yleensä harjoitushalli)

Jalkapallo: 1. jakso Sotungin nurmi ja harjoitusnurmi,
2. jaksossa Tikkurilan urheilupuisto

Salibandy: Tikkurilan Tiikeriareena, Osmankäämintie 6

Koripallo: Koulun liikuntasali ja kuntosali

Pesäpallo: Lukion ja lähialueen liikuntatilat

Yleisryhmä: Koulun ja lähialueen liikuntatilat.

Poissaolot

Hoida kaikissa poissaoloissa lupa ajoissa etukäteen kuntoon. Myös silloin, kun joudut lähtemään harjoitukseen/kilpailuihin/otteluun kesken oppitunnin, sinun pitää tuoda valmentajaltasi tai huoltajaltasi siitä kirjallinen viesti etukäteen opettajalle. Tiedota opettajia ja valmentajia poissaolostasi etukäteen ja näytä lupa heille. Selvitä opettajien kanssa etukäteen, miten hoidat opiskelun poissaoloaikanasä.

Loukkaantumiset, sairastumiset

Jos joudut olemaan poissa valmennuksesta loukkaantumisen tai sairauden takia, ilmoita siitä etukäteen tai heti kun se on mahdollista koulun valmentajalle. Sovi mahdollisista loukkaantumisaajan erikoisharjoittelusta koulun valmentajan kanssa.

Terveydenhoitaja on opiskelijoidemme käytössä joka päivä.

Lepo ja ravinto

Harjoittelumääräsi lisääntyvät koulun valmennuksen myötä huomattavasti. Riittävän levon ja säännöllisten ruokailujen merkitys on harjoittelun jaksamisen ja oman kehittymisesi kannalta erittäin suuri. Koulun valmentajilta voit kysyä vinkkejä ravintoasioista sekä harjoittelun ja levon rytmittämisestä.

Valmennussopimus

Kaikkien koulumme urheiluvalmennusta saavien kanssa tehdään valmennussopimus, jossa määritellään toiminnan periaatteet.

Opiskelu

Hoida opiskelusi laatimasi suunnitelman mukaan. Jos suunnittelu tuntuu hankalalta, opinto-ohjaaja auttaa laatimaan järkevän opintotahdin kanssasi. Opintojen jouheva eteneminen antaa aikaa ja rauhaa myös harjoitteluun keskittymiselle.

Ole aktiivinen

Opiskeluun liittyvissä asioissa apua saat opolta, ryhmänohjaajilta ja aineopettajilta. Valmennusasioissa auttavat lajivalmentajat ja valmennuksen koordinaattori Esa Partanen.

Rennosti mutta jäämäkästi kohti uusia haasteita!
Tsemppiä kaikille!

Projektikurssit lukuvuonna 2010-2011

PRO3

Global problems, local solutions

EU-rahoitteinen kaksivuotinen Comenius-projekti, johon osallistuvat Euroopan World School -koulut Italia, Iso-Britannia, Saksa, Romania ja Suomi. Aiheena globalisaation aiheuttamat muutokset eri alueilla Euroopassa. Sotunkilaiset matkkaavat keväällä 2011 Englantiin ja vastaanottavat vieraita Romaniasta, keväällä 2012 matkataan Saksaan ja vastaanotetaan vieraita Italiasta. Projektiin voi osallistua yhtenä tai kahtena lukuvuonna. Osallistujat majoittavat ulkomaalaisia opiskelijoita 4-5 päivän ajan. Kurssi toteutuu jos projekti saa EU-rahoituksen. Opiskelijoilla matkoista pienhkö omavastuuosuus (100-150 e).

PRO6

Liikkeelle!

Liikkeelle-projekti 2010-2011

Kurssi toteutetaan äidinkielen, psykologian ja maantieteen opettajien yhteistyönä. Se perustuu ilmiöpohjaiseen, ainerajat ylittävään lähestymistapaan.

Kurssin alussa tallennetaan äänimaisia koulun lähiympäristöstä. Äänimaisemien pohjalta tehdään pareittain tai pienissä ryhmissä vapaa- valintaisia tuotoksia. Tuotokset voivat olla luovia kirjoitelmia, tutkielmia, kuvallisia taideteoksia, kuunnelmia, multimediaesityksiä tms.

Kurssi jatkuu koko vuoden erikseen sovittavina ajankohtina. Kurssista annetaan S-merkintä, ja se soveltuu kaikille luokka-asteille.

KVK

Kiinan kulttuurikurssi 1

Kurssilla käsitellään monipuolisesti Kiinaa: kulttuuria, historiaa, uskontoa, maantiedettä, liikuntaa, kuvataidetta. Luvassa myös kiinan opettaja ystäväkoulustamme Jigang Senior High Schoolista Jinanista, muita vieraillevia luennoitsijoita ja vierailukäyntejä. Kurssilla kootaan portfolio eri aihepiireistä. Kurssin osallistujille tarjotaan mahdollisesti matkaa Kiinaan, Pekingiin ja Jinaan Sotungin ystäväkouluun viikoksi. Kurssi on soveltava.

1. JAKSO 17.8. - 6.10.2010

Lukion salivuoro syksyllä parilliset viikot, keväällä parittomat

37 työpäivää

ELOKUU 2010

33	16 ma	Wilma auki 9.-12.8.	Opettajien suunnittelupäivä
	17 ti		Koulu alkaa klo 10.15. Ykkösten info salissa 10.45, ykkösten ryhmän-ohjaus klo 12.15. Kakkosten ryhmänohjaus jatkuu klo 12.00 auditoriossa. Opettajakokous klo 9.00. Oppilaskunnan kokous klo 12.00. RO-kokous klo 14.00
	18 ke	Oppilaskunnan tutor-info 2., 3. ja 4. välitunneilla yläaulassa 18.-20.8.	Normaali koulupäivä
	19 to	.	OHR 10-11.30, tiimikokoukset klo 15.00, oppilaskunnan kokous klo 15
	20 pe		
34	23 ma		
	24 ti		RO klo 12.10: YO-info syksyn kirjoituksista abeille (auditorio), JORY klo 15
	25 ke		
	26 to		Opettajainkokous klo 8.00
	27 pe		Ykkösten retkipäivä, kakkosten TET-päivä ja kolmosten abitreenausta klo 8.45-14.30.
35	30 ma		
	31 ti		RO klo 12.10 Tervetuloa-juhla uusille ykkösille Ykkösten vanhempainilta klo 18.30

SYYSKUU 2010

	1 ke		
	2 to		Ilmoittautuminen rästikokeeseen klo 14 mennessä. OHR 10-11.30
	3 pe		
36	6 ma		Rästikoe päivä- ja etälukiolaisille klo 17-20. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	7 ti		RO klo 12.10: 100 päivän juhla
	8 ke	Wilma auki	
	9 to	6.-12.9.	PESU klo 15
	10 pe		Kuujuhla klo 10-11.30
37	13 ma	YO-kuuntelut	Vieras kieli, pitkä oppimäärä, EN 8.30, SA klo 11, RA klo 13, VE/ES klo 15 Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	14 ti		Toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä klo 8.30, RO klo 12.10
	15 ke	Liikenneturvallisuus -viikko	Vieras kieli, lyhyt oppimäärä, SA klo 8.30, VE klo 11, EN klo 13, RA klo 14, ES/IT klo 15
	16 to		OHR 13.35-15.00
	17 pe	YO-kirjoitukset	YO: AI, tekstitaidon koe
38	20 ma	Kirjalliset kokeet	YO: vieras kieli, pitkä oppimäärä, tiimikokoukset klo 15
	21 ti	17.9. - 4.10.	RO klo 12.10
	22 ke		YO: uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
	23 to		Oppilaskunnan kokous klo 15
	24 pe		YO: toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä
39	27 ma		YO: AI, esseekoe, suomi toisena kielenä -koe. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	28 ti	Koeviikko	JORYn suunnittelupäivä
	29 ke	28.9.-6.10.	YO: matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
	30 to		OHR 13-14.30

LOKAKUU 2010

	1 pe		YO: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
40	4 ma		YO: vieras kieli, lyhyt oppimäärä
	5 ti		
	6 ke		Valmennusryhmän kokous klo 8.45.

1. JAKSO 17.8. - 6.10.2010

Jakson kurssit ja lukujärjestys

Kurssini	ma	ti	ke	to	pe
1	1	5	5	4	5
2	2	6	3	3	6
3	3	1	2	7	2
4	4	7	6	1	7
5	8	8	4	8	8
6					
7					
8					

Koeviikon lukujärjestys

	TI 28.9.	KE 29.9.	TO 30.9.	PE 1.10.	MA 4.10.	TI 5.10.	KE 6.10.
Koe 9-12	Koodi 4	Koodi 5	Koodi 6	Koodi 7	Koodi 1	Koodi 2	Koodi 3
Pohjatunti 12.30-13.45	Koodi 5	Koodi 6	Koodi 7	Koodi 1	Koodi 2	Koodi 3	

Muistiinpanoja

2. JAKSO 7.10. - 1.12.2010

LOKAKUU 2010

38 työpäivää

	7 to	2. jakso alkaa	OHR 10-11.30
	8 pe		
41	11 ma		
	12 ti		Teatteri klo 10.30 ja 12.30, RO klo 12.10
	13 ke		
	14 to	Syysloma	
	15 pe	Syysloma	
42	18 ma		
	19 ti		RO klo 12.10: muotinäytös
	20 ke	World School	1.jakson kurssipäätös klo 10.20-11.25
	21 to	Soulissa 18.-30.10.	Opettajainkokous klo 15.00 (työsuunnitelma)
	22 pe		Koulukuvaus
43	25 ma		
	26 ti		RO klo 12.10: Todistukset. Tietotekniikkakilpailu 26.10.-9.11.
	27 ke		OHR 12.15-13.30 (LUK)
	28 to		Uusintakuulusteluun ilmoittautuminen to 28.10. klo 14 mennessä. Matematiikkakilpailu. PESU klo 15.
	29 pe		Halloween-teemapukeutuminen

MARRASKUU 2010

44	1 ma		Uusintakuulustelu klo 17-20. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324.
	2 ti		RO klo 12.10 Opettajat vs opiskelijat norsupallo
	3 ke		
	4 to		
	5 pe		Taksvärkki
45	8 ma	Wilma auki	Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	9 ti	8.-14.11.	RO klo 12.10 (World school -esittely). Fysiikkakilpailu. 3. ja 4. vuositasen opiskelijoiden vanhempainilta klo 18.30
	10 ke		
	11 to		Kemiakilpailu. OHR 10-11.30, tiimikokoukset klo 15
	12 pe		
46	15 ma		Oppilaskunta klo 15
	16 ti		RO klo 12.10, Oppilaskunnan perustamiskokous klo 15.00
	17 ke		
	18 to		JORY klo 15
	19 pe		Viimeinen ilmoittautumispäivä kevään 2011 ylioppilaskirjoituksiin.
47	22 ma		Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	23 ti	Koeviikko 23.11.-1.12.	Opettajainkokous klo 14.00 (stipendit, joulun ajan tapahtumat) OHR 9-10.30
	24 ke		
	25 to		
	26 pe		
48	29 ma		
	30 ti		

JOULUKUU 2010

	1 ke		Valmennusryhmän kokous klo 8.45.
--	------	--	----------------------------------

2. JAKSO 7.10. - 1.12.2010

Jakson kurssit ja lukujärjestys

Kurssini	ma	ti	ke	to	pe
1	1	5	5	4	5
2	2	6	3	3	6
3	3	1	2	7	2
4	4	7	6	1	7
5	8	8	4	8	8
6					
7					
8					

Koeviikon lukujärjestys

	TI 23.11.	KE 24.11.	TO 25.11.	PE 26.11.	MA29.11.	TI 30.11.	KE 1.12.
Koe 9-12	Koodi 4	Koodi 5	Koodi 6	Koodi 7	Koodi 1	Koodi 2	Koodi 3
Pohjatunti 12.30-13.45	Koodi 5	Koodi 6	Koodi 7	Koodi 1	Koodi 2	Koodi 3	

Muistiinpanoja

3. JAKSO 2.12.2010 - 9.2.2011

JOULUKUU 2010

38 työpäivää

	2	to	3. jakso alkaa	
	3	pe		Itsenäisyys- ja ylioppilasjuhla klo 13.15
49	6	ma	Itsenäisyyspäivä	vapaapäivä
	7	ti		RO klo 12.10
	8	ke		2.jakson kurssipäätös 10.20-11.25
	9	to		Oppilaskunnan kokous klo 11.50-12.30, OHR 8.30-12.30 (suunnittelupäivä), PESU klo 15
	10	pe		
50	13	ma		Lucia-juhla klo 12.30
	14	ti		RO klo 12.10: Todistukset
	15	ke		
	16	to		Puurojuhla klo 18.30 Ilmoittautuminen uusintakuulusteluun to 16.12. klo 14 mennessä
	17	pe		
51	20	ma		Uusintakuulustelu klo 17-20. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	21	ti		
	22	ke		Joulukirkko ja lukukauden päätös klo 8.45

JOULULOMA 23.12.2010 - 6.1.2011

TAMMIKUU 2011

1	7	pe		Vapaapäivä, korvataan lauantaiyöpäivällä 5.2.2011
2	10	ma	Wilma auki	
	11	ti	10.-16.1.	RO klo 12.10: ykkösille info 2.vuoden valinnoista auditoriossa
	12	ke		
	13	to		Opettajainkokous klo 8.00 (avoimet ovet), OHR 10-11.30
	14	pe		
3	17	ma		JORYn suunnittelupäivä. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	18	ti		RO klo 12.10: ykkösten 2.vuoden valinnat oman RO:n kanssa 2. vuositasen opiskelijoiden vanhempainilta klo 18.30
	19	ke		
	20	to		Tiimikokoukset klo 15
	21	pe		
4	24	ma	Lukuvuoden	Oppilaskunta klo 15
	25	ti	2011-2012 esivalinnat	Avoimet ovet klo 14, ei ryhmänohjausta
	26	ke	Wilma auki 24-28.1.	
	27	to	Opot päivystävät	OHR 9-10.30
	28	pe	ruokavälitunneilla	JORY klo 8.15
5	31	ma		Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324

HELMIKUU 2011

	1	ti	Laskettelumatka	
	2	ke	Äreen 28.1.-6.2.	Opettajainkokous klo 14.00
	3	to		
	4	pe	Koeviikko	Valmennusryhmän kokous klo 8.45.
	5	la	2.-9.2.	HUOM! Kodin ja koulun yhteistyöpäivä, koodin 7 koe klo 9-12, klo 13.00-15.00 Talvirieha
6	7	ma		
	8	ti		
	9	ke		OHR 12.30-14.00

3. JAKSO 2.12.2010 - 9.2.2011

Jakson kurssit ja lukujärjestys

Kurssini	ma	ti	ke	to	pe
1	1	5	5	4	5
2	2	6	3	3	6
3	3	1	2	7	2
4	4	7	6	1	7
5	8	8	4	8	8
6					
7					
8					

Koeviikon lukujärjestys

	KE 2.2.	TO 3.2.	PE 4.2.	LA 5.2.	MA 7.2.	TI 8.2.	KE 9.2.
Koe	Koodi 4	Koodi 5	Koodi 6	Koodi 7	Koodi 1	Koodi 2	Koodi 3
9-12							
Pohjatunti	Koodi 5	Koodi 6	Koodi 7	Koodi 1	Koodi 2	Koodi 3	
12.30-13.45							

Muistiinpanoja

4. JAKSO 10.2. - 8.4.2011

37 työpäivää

HELMIKUU 2011

	10	to		
	11	pe		YO: AI (tekstitaidon koe)
7	14	ma	YO-kuuntelut	RU, pitkä ja keskipitkä oppim. klo 8.30.
	15	ti		Vieras kieli, pitkä oppim. EN klo 8.30, SA 11.00, VE klo 13.00, RA/ES klo 15.00. RO klo 12.10
	16	ke		Vieras kieli, lyhyt oppim. SA klo 8.30, EN 11, RA 13, VE 14, ES/IT 15 3 jakson kurssipäätös klo 10.20-11.25
	17	to		Penkkarit klo 10.30.
	18	pe		Wanhojen päivä ja wanhojen tanssit klo 10, 12, 13.15 ja klo 17 vanhemmille

TALVILOMA 21.2. – 27.2.2011

9 28 ma

MAALISKUU 2011

	1	ti		RO klo 12.10: Todistukset
	2	ke		
	3	to		Opettajainkokous klo 8.00 (YO-asiat). Ilmoittautuminen uusintakuulusteluun to 3.3. klo 14 mennessä. OHR 9.30-11.00.
	4	pe		Opettajien koulutuspäivä la 5.3.2010
10	7	ma		Uusintakuulustelu klo 17.00. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	8	ti	Hyvinvointiviikko	RO klo 12.10: laskiaisrieha
	9	ke		
	10	to	Wilma auki	PESU klo 15
	11	pe	7.-13.3.	
11	14	ma	YO-kokeet	YO: äidinkieli (esseekoe), suomi toisena kielenä.
			Kirjalliset kokeet	Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	15	ti	14.-28.3.	RO klo 12.10
	16	ke		YO: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
	17	to		OHR 10-11.30
	18	pe		YO: vieras kieli, pitkä oppimäärä
12	21	ma		YO: ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	22	ti		RO klo 12.10
	23	ke		YO matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
	24	to		
	25	pe		YO: uskonto, ET, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
13	28	ma	Tee alustavat	YO: vieras kieli, lyhyt oppimäärä, oppilaskunnan kokous klo 15
	29	ti	valinnat lv 2011-12	RO klo 12.10: info lukuvuoden 2011-2012 kurssitarjottimesta
	30	ke	Wilmaan 30.3.-13.4.	
	31	to		OHR 9-10.30, tiimikokoukset klo 14

HUHTIKUU 2011

13	1	pe		
14	4	ma	Koeviikko	
	5	ti	31.3.-8.4.	JORY klo 14
	6	ke		
	7	to		
	8	pe		Valmennusryhmän kokous klo 8.45.

4. JAKSO 10.2. - 8.4.2011

Jakson kurssit ja lukujärjestys

Kurssini	ma	ti	ke	to	pe
1	1	5	5	4	5
2	2	6	3	3	6
3	3	1	2	7	2
4	4	7	6	1	7
5	8	8	4	8	8
6					
7					
8					

Koeviikon lukujärjestys

	TO 31.3.	PE 1.4.	MA 4.4.	TI 5.4.	KE 6.4.	TO 7.4.	PE 8.4.
Koe 9-12	Koodi 4	Koodi 5	Koodi 1	Koodi 6	Koodi 2	Koodi 3	Koodi 7
Pohjatunti 12.30-13.45	Koodi 5	Koodi 1	Koodi 6	Koodi 2	Koodi 3	Koodi 7	

Muistiinpanoja

5. JAKSO 11.4. - 4.6.2011

38 työpäivää

HUHTIKUU 2011

15	11 ma	5. jakso alkaa	
	12 ti	Wilma auki 30.3.-	RO klo 12.10
	13 ke	13.4. lv 2011-2012	
	14 to	valinnoille	OHR 8.30-14.00 (suunnittelupäivä), opettajainkokous klo 15
	15 pe		
16	18 ma		
	19 ti		RO klo 12.10
	20 ke		4. jakson kurssipäätös 10.20-11.25
	21 to		
	22 pe	Pääsiäisloma	
17	25 ma		
	26 ti	Kansainvälisyys-	RO klo 12.10: näytelmä Piece of Cake, todistukset
	27 ke	teemaviikko	
	28 to	21.-29.4.	Uusintakuulusteluun ja abien rästikokeeseen ilmoittautuminen to 28.4. klo 14 mennessä
	29 pe		Solurock klo 12.10

TOUKOKUU 2011

18	2 ma	Wilma auki 2.5.-6.5.	Uusintakuulustelu ja rästikoe abeille klo 17.00. Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	3 ti	Tarkista valinnat lukuvuodelle	Tiimikokoukset ja opettajien suunnitteluiltaapäivä klo 13.30-16.30, oppilaskunnan kokous klo 13.30-14.30. Ei ryhmänohjausta.
	4 ke	2011-2012	
	5 to		OHR 9-10.30
	6 pe		Kevään ylioppilaiden kurssit oltava suoritettuina
19	9 ma		
	10 ti		RO klo 12.10
	11 ke		
	12 to		PESU klo 15
	13 pe		
20	16 ma		Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	17 ti		RO klo 12.10: YO-info syksyn 2010 kirjoittajille
	18 ke		
	19 to		OHR 9-10.30
	20 pe		Opettajat vs opiskelijat ottelu 10.15
21	23 ma		Matematiikkaklinikka klo 15, luokka 324
	24 ti	Koeviikko	Opettajainkokous klo 14.00 (stipendit)
	25 ke	24.5.- 1.6.	
	26 to		
	27 pe		
22	30 ma	Nuuksion vaellus	
	31 ti	30.5.-1.6.	

KESÄKUU 2011

	1 ke		
	2 to	Helatorstai	Vapaapäivä
	3 pe		5.jakson kurssipäätös klo 12.10-13.30 Viimeinen ilmoittautumispäivä syksyn 2011 kirjoituksiin. YO-juhlan harjoitukset uusille ylioppilaille klo 18.00.
	4 la		Lukuvuoden päättäjaiset klo 10.30
			jakson 5 uusintakuulustelu seuraavan lukuvuoden 1.jaksossa

5. JAKSO 11.4. - 4.6.2011

Jakson kurssit ja lukujärjestys

Kurssini	ma	ti	ke	to	pe
1	1	5	5	4	5
2	2	6	3	3	6
3	3	1	2	7	2
4	4	7	6	1	7
5	8	8	4	8	8
6					
7					
8					

Koeviikon lukujärjestys

	TI 24.5.	KE 25.5.	TO 26.5.	PE 27.5.	MA 30.5.	TI 31.5.	KE 1.6.
Koe 9-12	Koodi 7	Koodi 3	Koodi 2	Koodi 1	Koodi 6	Koodi 5	Koodi 4
Pohjatunti 12.30-13.45	Koodi 3	Koodi 2	Koodi 1	Koodi 6	Koodi 5	Koodi 4	

Muistiinpanoja
